

Τμήμα Επιστήμης Φυσικής
Αγωγής & Αθλητισμού

Ετήσια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης 2008-09

**Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού**

Ακαδημαϊκό έτος: 2008-2009

**Κομοτηνή
Ιούνιος 2009**

**Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής
και Αθλητισμού
69100 Κομοτηνή
Τηλ. 25310 39621
Ηλ. Ταχ.: michal@phyed.duth.gr**

**Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Πανεπιστημιούπολη
Κομοτηνή 69100**

Περιεχόμενα

σελ

1. Η Διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	4
1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.	4
1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.	4
1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.	4
2. Παρουσίαση του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού	6
2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, κατανεμημένο σε μια πόλη κλπ).	6
2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.	6
2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού.	5
2.4. Διοίκηση του Τμήματος.	8
3. Προγράμματα Σπουδών	14
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	14
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	16
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών	18
4. Διδακτικό Έργο	21
4.1. Αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού	21
4.2. Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας	21
4.3. Οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου	22
4.4. Εκπαιδευτικά βοηθήματα	23
4.5. Διαθέσιμα μέσα και υποδομές	24
4.6. Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών	25
4.7. Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία	25
4.8. Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα	26
4.9. Συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο	26
4.10. Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών	26
5. Ερευνητικό Έργο	28
5.1. Προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος	28
5.2. Ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα	28
5.3. Διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές	28
5.4. Επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία	29
5.5. Αναγνώριση της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους	30
5.6. Ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος	31
5.7. Διακρίσεις και βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος	31
5.8. Συμμετοχή των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα	31
6. Σχέσεις με κοινωνικούς / πολιτιστικούς / παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	32
6.1. Συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς	32
6.2. Η Δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς	32
6.3. Δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς	32
6.4. Σύνδεση της συνεργασίας φορέων ΚΠΠ με την εκπαιδευτική διαδικασία	33
6.5. Συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη	34
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης	35

7.1. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος	35
7.2. Διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος	35
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές	37
8.1. Αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών	37
8.2. Υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας	37
8.3. Υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα	37
8.4. Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου)	38
8.5. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού	38
8.6. Διαφάνειας και Αποτελεσματικότητα στη Διαχείριση Οικονομικών πόρων	38
9. Συμπεράσματα	39
9.1. Τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης	39
9.2. Ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία	41
10. Σχέδια Βελτίωσης	42
10.1. Βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.	42
10.2. Μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.	42
10.3. Προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.	44
10.4. Προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.	44
11. Πίνακες	46
Πίνακας 11-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος	47
Πίνακας 11-2.1. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών	48
Πίνακας 11-2.2. Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος	49
Πίνακας 11-6.1 Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών	50
Πίνακας 11-6.2 Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών	51
Πίνακας 11-8. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών	52
Πίνακας 11-9. Επιστημονικές δημοσιεύσεις	53
Πίνακας 11-10. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου	54

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Σύνθεση της ΟΜΕΑ

Η ΟΜΕΑ αποτελούταν από:

τον Καθηγητή και Πρόεδρο του Τμήματος κ. Μαυρομάτη Γεώργιο
τον Αν. Καθηγητή κ. Αγγελούση Νικόλαο και
την Αν. Καθηγήτρια κ. Μιχαλοπούλου Μαρία
το φοιτητή Σιδηροκαστρίτη Ευστάθιο

1.1.2. Συνεργασίες της ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης

Η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε για την οργάνωση της διαδικασίας και τη διαμόρφωση της έκθεσης με μέλη ΔΕΠ, το διοικητικό προσωπικό, τη Γραμματεία και τα δημιουργημένα πέντε γραφεία υποστήριξης του ΠΠΣ, τα οποία είναι στελεχωμένα από μέλη ΔΕΠ και διοικητικό προσωπικό και λειτουργούν ήδη τέσσερα χρόνια με σκοπό την πιο εύρυθμη λειτουργία του Τμήματος. Τέλος ένα μέρος των μεταπτυχιακών φοιτητών βοήθησαν στην συλλογή και επεξεργασία των ερωτηματολογίων.

1.1.3. Πηγές και διαδικασίες που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε ήταν η συγκέντρωση και ο διαχωρισμός των δεικτών στα αντίστοιχα γραφεία υποστήριξης, οι συνεχείς συγκεντρώσεις ανά γραφείο για την διαμόρφωση των δεικτών και των κειμένων. Συλλογή των στοιχείων. Επεξεργασία, δημιουργία των πινάκων και εν συνεχεία μελέτη και συγγραφή της ετήσιας έκθεσης.

Οι πηγές ήταν η Γραμματεία του Τμήματος, αρχεία δράσεων που ανήκαν στα γραφεία υποστήριξης, αρχεία των τομέων και των εργαστηρίων, καθώς επίσης και ατομικά στοιχεία των μελών ΔΕΠ και ΕΙΔΙΠ του Τμήματος όπως επίσης και των μελών του διδακτικού προσωπικού που είναι συμβεβλημένα με την διάταξη 407/82.

1.1.4. Η αξιολόγηση στο εσωτερικό του Τμήματος

Η αξιολόγηση αρχικά αποτέλεσε θέμα στη ολομέλεια του ΟΜΕΑ όπου συζητήθηκε το στάδιο δημιουργίας των δεικτών και συλλογής των σχετικών στοιχείων στα γραφεία, στα οποία συμμετέχουν η πλειοψηφία των μελών ΔΕΠ και των διοικητικών υπαλλήλων.

Τέλος το Τμήμα πραγματοποίησε ημερίδα που αναπτύχθηκαν όλοι οι δείκτες και τα ποιοτικά τους στοιχεία από το σύνολο της περσινής έκθεσης όπως αυτή τελικά διαμορφώθηκε. Έτσι το έργο της νέας χρονιάς ήταν ευκολότερο ως προς τους στόχους και την οργάνωσή του.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Θετικό στοιχείο αποτελεί η δημιουργία μετά από τα δύο χρόνια αξιολόγησης μιας πιο ολοκληρωμένης εικόνας για τις δυνατότητες και τη λειτουργία του Τμήματος. Σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά παρατηρείται κυρίως ότι οι διαφορές επήλθαν σε επιμέρους δραστηριότητες καθώς επίσης και οι διαφοροποιήσεις στις υποδομές.

Αρνητικό στοιχείο αποτελεί ο πολύτιμος χαμένος χρόνος εργασίας των μελών ΔΕΠ, των οποίων η δουλειά είναι να ερευνούν και να διδάσκουν και όχι η διοικητική εργασία.. Παράλληλα αρνητικό - αποθαρρυντικό - στοιχείο στην ολοκλήρωση της διαδικασίας αυτής αποτέλεσε η απουσία ξεκάθαρης θέσης, εκ μέρους της ΑΔΙΠ, για την δομή της ετήσιας έκθεσης και τη μετέπειτα χρήση και δυνατότητα επεξεργασίας των στοιχείων της έκθεσης.

1.3. Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Η αυτοματοποίηση των διαδικασιών και η δημιουργία για όλα τα Τμήματα / Πανεπιστήμια κοινού γραμματειακού συστήματος, εκ του οποίου θα είναι δυνατή η συλλογή των στοιχείων και των δεικτών αξιολόγησης ελαχιστοποιώντας τον αριθμό των ανθρώπων που συμμετέχουν ως γραμματειακή υποστήριξη στη διαδικασία αυτή. Επιπλέον προτείνεται η κάθε διάταξη που προέρχεται από την κεντρική εξουσία να εφαρμόζεται λογισμικά σ' αυτό το ενιαίο γραμματειακό σύστημα (δημιουργία ειδικού λογισμικού προγράμματος) και μετά το νέο λογισμικό να διοχετεύεται στα Τμήματα /Πανεπιστήμια.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, κατανεμημένο σε μια πόλη κλπ).

Το Τμήμα βρίσκεται στην Πανεπιστημιούπολη της Κομοτηνής. Το ΤΕΦΑΑ του Δ.Π.Θ. εκτός από τις ιδιότητες εγκαταστάσεις του (διδασκτήριο, βιβλιοθήκη, κλειστό γυμναστήριο, στάδιο), χρησιμοποιεί ένα πολυδύναμο γυμναστήριο, που βρίσκεται σε απόσταση επτά χιλιομέτρων, για τα πρακτικά μαθήματα. Επιπρόσθετα χρησιμοποιεί το κλειστό κολυμβητήριο του Δήμου Κομοτηνής που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης σε απόσταση έξι χιλιομέτρων για τα μαθήματα κολύμβησης, αν και διαθέτει ιδιόκτητο κλειστό κολυμβητήριο στην Πανεπιστημιούπολη, το οποίο όμως είναι ανενεργό τα τελευταία τρία χρόνια για οικονομικούς λόγους. Η μετακίνηση των φοιτητών στους χώρους μαθημάτων που βρίσκονται εκτός της Πανεπιστημιούπολης πραγματοποιείται με λεωφορεία του Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με τις αστικές συγκοινωνίες του Δήμου Κομοτηνής.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).

Ακαδ. Έτος	ΔΕ Π	ΕΙΔΙΠ	Αποσπασμένοι Καθηγητές	407/80	ΕΤΕΠ	Διοικητικό Προσωπικό
2003-04	42	21	34	21	8	Γραμματεία 4 + 2 ΥΕ Βιβλιοθήκη 4 + 1 ΥΕ
2004-05	42	18	38	10	9	Γραμματεία 4 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη 4 + 1 ΥΕ
2005-06	45	19	41	10	9	Γραμματεία: 4 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη: 4 + 1 ΥΕ
2006-07	46	20	42	9	9	Γραμματεία: 4 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη: 4 + 1 ΥΕ
2007-08	46	20	40	11	9	Γραμματεία: 4 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη: 4 + 1 ΥΕ
2008-09	43	17	42	11	9	Γραμματεία: 4 + 1 ΥΕ Βιβλιοθήκη: 4 + 1 ΥΕ

Στον προηγούμενο πίνακα αλλά κυρίως στον 11.1 παρατηρούμε σταθεροποίηση του αριθμού των Καθηγητών (6 το προηγούμενο έτος – 6 το τρέχον), αύξηση του αριθμού των Αναπληρωτών Καθηγητών (10 το προηγούμενο έτος – 13 το τρέχον) , (σχετική) σταθερότητα των Επικούρων Καθηγητών (20 το προηγούμενο έτος – 18 το τρέχον) και μείωση του αριθμού των Λεκτόρων (7 το προηγούμενο έτος – 7 το τρέχον, αλλά αν δούμε τα προηγούμενα έτη η μείωση είναι σημαντική). Παρατηρείται μια τάση για αύξηση του αριθμού των υψηλότερων βαθμίδων σε σχέση με τις μικρότερες. Λογικά τα επόμενα χρόνια θα πρέπει ν' αυξηθεί το ερευνητικό κατά κύριο λόγο έργο του Τμήματος και άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, αν δεχθούμε ότι το εκπαιδευτικό έργο βρίσκεται σε καλό σημείο. Σχετικά με το τελευταίο η προσαρμογή τους στις νέες μεθοδολογίες εκπαίδευσης έχει προχωρήσει ικανοποιητικά, όπως προκύπτει και από την περσινή αξιολόγηση και έγκειται η ολοκλήρωσή τους. Αν δεχθούμε το μοντέλο της μεταφοράς και της ολοένα περισσότερης συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία των μικρότερων ηλικιακά ατόμων αλλά και των μικρότερων βαθμολογικά ατόμων θα πρέπει να αναμένουμε την δραστηριοποίηση των υψηλόβαθμων και κατά τεκμήριο μεγαλύτερων ηλικιακά (ανά κατηγορία διδασκόντων) σε ερευνητικές και ακαδημαϊκές δραστηριότητες. Τα σημεία που θα αναστρέψουν αυτή την πορεία είναι : α) Η μείωση των ατόμων που ασχολούνται με το εκπαιδευτικό έργο όπως προκύπτει από την κατηγορία που ανήκουν. Παρατηρείται μείωση λόγω συνταξιοδότησης των μελών ΕΕΔΙΠ/ΕΔΠ (από 23 σε 20) χωρίς την αναμενόμενη αντικατάστασή τους. Μείωση του αριθμού των διδασκόντων επί συμβάσει (από 23 σε 21), λόγω της μείωσης του αριθμού των συμβάσεων. Να σημειωθεί ότι για να διατηρηθεί ο αριθμός των συμβάσεων σε ένα συγκρίσιμο με το περσινό σημείο, μειώθηκε η αμοιβή

των συμβασιούχων, με όποια πιθανά αποτελέσματα στην εν γένει δραστηριότητά τους. Τέλος η πιθανή μείωση των αποσπασμένων καθηγητών, όπως προκύπτει από την πρώτη σειρά των αποσπάσεων (14 λιγότεροι) . β) Η μείωση του αριθμού του διοικητικού προσωπικού κατά ένα άτομο. Να σημειωθεί ότι το άτομο αυτό ήταν υπεύθυνο για την αρχειοθέτηση των βαθμολογιών και των εκπαιδευτικών επιλογών των φοιτητών. Οποιαδήποτε επιπλοκή στο θέμα αυτό θα δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στη σχέση φοιτητών και ιδρύματος, η οποία αναπόφευκτα θα επηρεάσει όλους. γ) Στην αδράνεια που μπορεί να προκύψει στα άτομα που ανέρχονται βαθμολογικά ή στην διαφορετικότητα των στόχων που θα θέσουν και στην μοναχική πορεία τους. Αντίδοτο σ' αυτόν τον κίνδυνο είναι τα συνεχή ακαδημαϊκά κίνητρα που θα πρέπει να θεσπίζονται από την διοίκηση μέσω συνεργασιών που θα θεσπίζονται και ενεργοποιούνται με ξένους φορείς. δ) συνδυασμός των ανωτέρων

2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.

Ακαδ. Έτος	Προπτυχιακοί Φοιτητές	Μεταπτυχιακοί Φοιτητές	Διδακτορικοί Φοιτητές
2003-04	1.512	275	110
2004-05	1.618	333	119
2005-06	1.524	358	121
2006-07	1.726	407	131
2007-08	1.731	434	126
2008-09	1847	467	125

Παρατηρείται στον προηγούμενο πίνακα, που είναι ο ίδιος με τον 11.2.1 του παραρτήματος, ένας μεγάλος αριθμός φοιτητών εγγεγραμμένων στο προπτυχιακό πρόγραμμα. Αρκετά περισσότεροι από την προηγούμενη χρονιά (1847 φέτος ενώ πέρυσι ήταν 1731). Δεν έχουμε καθαρή εικόνα σχετικά με τους λόγους που παρατηρείται αυτή η διαφορά. Πιθανότατα διότι τα στοιχεία αυτά ήταν του Ιουνίου ενώ των προηγούμενων ετών ήταν με το τέλος της ακαδημαϊκής χρονιάς. Αξιοπρόσεκτη σταθερότητα παρατηρείται τα πέντε τελευταία χρόνια καίτοι ο αριθμός των νέων φοιτητών κυμαίνεται πέραξ των τριακοσίων.

Επιμέρους παρατηρήσεις είναι ο περιορισμένος αριθμός των μετεγγραφών και των επιτυχόντων στις κατατακτήριες εξετάσεις, καθ' όλη την ακολουθία των ετών. Τέλος η δραστική μείωση του αριθμού των εγγεγραμμένων άλλων κατηγοριών (αθλητές κα) σε σχέση με προηγούμενα έτη.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές παρατηρείται μία σταθερή αύξηση του αριθμού των, της τάξης των 30 με 40 φοιτητών περίπου το έτος. Το αυτό επαναλήφθηκε και την τρέχουσα ακαδημαϊκή περίοδο. Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι τον πρώτο χρόνο καθυστερεί την αποφοίτησή του το 35 με 50 % των φοιτητών. Αυτό εκ πρώτης άποψης δεν είναι αρνητικό αν λάβουμε υπόψη τον εφαρμοσμένο προσανατολισμό του μεταπτυχιακού μας προγράμματος που ελκύει κάθε έτος αρκετούς εργαζομένους (περίπου 60 με 65% των εγγεγραμμένων κατ' έτος). Άλλα στοιχεία μας ενημερώνουν ότι την Τρίτη χρονιά από την εγγραφή τους το 75 % των φοιτητών αποφοιτεί.

Τέλος ο αριθμός των υποψηφίων διδακτόρων φοιτητών τα τελευταία έτη παραμένει σταθερός που σημαίνει ότι όσοι εγράφησαν τόσο αποφοίτησαν. Αν αναλογιστούμε ότι από την προηγούμενη δεκαετία υπήρξε μεγάλος αριθμός υποψηφίων διδακτόρων οι οποίοι προφανώς δεν συνέχισαν ενεργά τις σπουδές τους, η διαχείριση του θέματος των υποψηφίων διδακτόρων είναι μια θετική εξέλιξη τα τελευταία χρόνια. Να σημειωθεί ότι με το νέο μεταπτυχιακό πρόγραμμα οι υποψήφιοι διδάκτορες υποχρεούνταν να παρακολουθήσουν ένα οργανωμένο κύκλο μαθημάτων και να έχουν πρακτική άσκηση. Πιθανότατα αυτό το ακαδημαϊκό περιβάλλον που δημιουργήθηκε λειτούργησε θετικά

Στον δε πίνακα 11.2.2 επισημαίνεται ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια σταθερή αύξηση του αριθμού των εισερχομένων στο Τμήμα από τις εισαγωγικές εξετάσεις. Φαίνεται στα σταθεροποιείται στον υψηλότερο αριθμό των τριακοσίων (300) ατόμων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί σημαντικά λειτουργικά προβλήματα, όταν λάβουμε υπόψη ότι δεν υπάρχει κάποια ανάλογη σημαντική αύξηση στα μέλη ΔΕΠ ή στο λοιπό εκπαιδευτικό προσωπικό. Αν δε λάβουμε υπόψη και τα γνωστά προβλήματα του περιορισμού των αποσπασμένων καθηγητών από την δευτεροβάθμια και

πρωτοβάθμια εκπαίδευση, τότε καταλήγουμε ότι οι αναλογίες παραβιάζονται εις βάρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Οι άλλες κατηγορίες των εισερχομένων φοιτητών εμφανίζουν ένα περιορισμένο αριθμό εισαγομένων, ιδιαίτερος τα τελευταία χρόνια, γεγονός εκ πρώτης όψεως που μπορεί να ερμηνευτεί και σε σύγκριση με τα αντίστοιχα δεδομένων ομόλογων τμημάτων, ως φαινόμενο που αντανακλά στην λιγότερη δυνατή προτίμηση των φοιτητών στο Τμήμα ή πιθανότερα στον τόπο που εδρεύει το Τμήμα. Δηλαδή η γεωγραφική προτίμηση είναι και εδώ ο κύριος παράγοντας επιλογής των φοιτητών.

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

2.3.1. Στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του

Σύμφωνα με το Π.Δ. 465 της 29/30.11.83, το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού έχει ως αποστολή:

- α) Να καλλιεργεί και να προάγει την Επιστήμη της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού με την ακαδημαϊκή και εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα.
- β) Να παρέχει στους πτυχιούχους του τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίσουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.
- γ) Να συμβάλλει στην πρόοδο του ελληνικού αθλητισμού και ταυτόχρονα να καλλιεργεί και να διαδίδει σε ολόκληρο το λαό την αθλητική ιδέα.
- δ) Να συμβάλλει στη συνειδητοποίηση από το λαό της σημασίας της Φυσικής αγωγής ως βασικού παράγοντα για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής.

2.3.2. Ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος και στόχοι – σκοποί του Τμήματος

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος, κατά τα πρώτα έτη της ίδρυσής του επικεντρωνόταν στους σκοπούς του, όπως περιγράφονται στο ΦΕΚ ίδρυσής του με επίκεντρο τον αγωνιστικό αθλητισμό. Εξασφαλίζοντας ένα υψηλό επίπεδο στα πρακτικά μαθήματα, άρχισε να πραγματοποιεί εφαρμοσμένη έρευνα μόνο με τις μεθόδους της παρατήρησης. Με καθυστέρηση ολίγων μόνο ετών ιδρύθηκε το εργαστήριο και άρχισαν τα πρώτα εργαστηριακά μαθήματα και οι πρώτες ερευνητικές εργασίες δια της πειραματικής μεθόδου. Μέσα απ' αυτή τη διαδικασία αναπτύχθηκαν νέες ιδέες και με τη συνδρομή της διεθνούς εμπειρίας άρχισε να μετασχηματίζεται η αρχική αντίληψη του αντικείμενου της Φυσικής Αγωγής σε Φυσική Δραστηριότητα για να φτάσουμε έτσι στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών, του οποίου οι στόχοι περιγράφονται παρακάτω.

Κοντολογίς υπήρξε επί μακρόν μια παγιωμένη αντίληψη με επίκεντρο τον αθλητισμό, η οποία σταδιακά μετασχηματίστηκε και προσανατολίστηκε στην ποιότητα ζωής. Η αντίληψη αυτή διαφοροποίησε και τις μεθόδους εργασίας που από την παρατήρηση και τη δασκαλοκεντρική διδασκαλία, καταλήξαμε στη χρήση των νέων τεχνολογιών και τη διαδραστική διδασκαλία. Οι συνάδελφοι κατά πλειοψηφία το έχουν αντιληφθεί.

2.3.3. Απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα επιδιώκει

Υπάρχει μεγάλη απόκλιση από στόχους που αναγράφονται στο ΦΕΚ της Ίδρυσης, διότι τα χρόνια που μεσολάβησαν διαμορφώθηκε διεθνώς ένα διαφορετικό τοπίο στην ΦΑ.

Στο πρόσφατο (2004) νέο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών καταγράφονται οι εξής επιδιώξεις:

1. Η παροχή εμπειριών μάθησης, πράξης και η απόκτηση δεξιοτήτων σχετικών με το ευρύτερο γνωστικό πεδίο της επιστήμης της άθλησης, της φυσικής αγωγής και δραστηριότητας αλλά και με στοιχεία επιμέρους εξειδίκευσης.
2. Η παροχή ερεθισμάτων για περαιτέρω εξέλιξη και διεύρυνση των γνώσεων και δεξιοτήτων του πτυχιούχου με στόχο την ομαλότερη προσαρμογή του στην γεμάτη προκλήσεις και συνέχεια μεταλλασσόμενη κοινωνία - αγορά εργασίας.

3. Η δημιουργία γνώσης και ικανότητας για παροχή υπηρεσιών σε τοπικούς αλλά και εθνικούς ακαδημαϊκούς και επαγγελματικούς οργανισμούς σε συναφή με τον αθλητισμό δραστηριότητες.

4. Η παροχή γνώσεων και εμπειριών που θα εξοικειώσουν και θα καταστήσουν τον φοιτητή ικανό να αναζητά και να χειρίζεται τις διαθέσιμες πληροφορίες, δια μέσω νέων τεχνολογιών για τη συνεχιζόμενη - δια βίου εκπαίδευση του.

2.3.4. Επίτευξη των στόχων που σήμερα το Τμήμα επιδιώκει. Ανασταλτικοί παράγοντες

Οι στόχοι αυτοί εν πολλοίς επιτυγχάνονται κατά τη διάρκεια των σπουδών διότι στο πρόγραμμα σπουδών εμπεριέχονται: α) μαθήματα βασικών γνώσεων που στόχο έχουν τη δημιουργία μιας ευρείας βάσης γνώσεων και πρακτικών – εργαστηριακών εμπειριών, β) εξειδικευμένα μαθήματα κατεύθυνσης – ειδίκευσης όπου παρέχονται γνώσεις, εμπειρίες και οι φοιτητές αποκτούν δεξιότητες σχετικές με το πεδίο εξειδίκευσής τους και τα συναφή αντικείμενα, γ) μαθήματα που στόχο έχουν την κατανόηση της μορφής και δομής των πρακτικών αντικειμένων – που αποτελούν δημοφιλείς μορφές δομημένης άσκησης και φυσικής δραστηριότητας, δ) μαθήματα πρακτικής εφαρμογής της γνώσης που αποκτήθηκαν μέσα σ' ένα εργασιακό περιβάλλον κάτω από καθοδήγηση, ε) μαθήματα που περιλαμβάνουν τη χρήση σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας στις οποίες ενσωματώνονται οι νέες τεχνολογίες, η ανάδραση, και η συνεργατική μάθηση και στ) κύκλοι μαθημάτων ελεύθερης επιλογής του φοιτητή, όπου παρέχεται η δυνατότητα να αποκτήσει δεξιότητες και να οργανώσει γνώσεις και πρακτικές εμπειρίες που αφορούν επιπλέον αντικείμενα διευρύνοντας το πεδίο μιας μετέπειτα απασχόλησης.

Παράγοντες που μπορεί να δράσουν ανασταλτικά στην επίτευξη των στόχων είναι: α) το μεγάλο μέγεθος των προσφερόμενων μαθημάτων, β) ο μεγάλος αριθμός φοιτητών, γ) η δυσκολία που υπάρχει στην περιοχή για την εξεύρεση θέσεων για την εφαρμογή της πρακτικής άσκησης, δ) η δυσκολία κατανόησης του προγράμματος σπουδών από τους φοιτητές και προς αυτήν την κατεύθυνση το Τμήμα απλοποίησε την ορολογία και πραγματοποιεί σεμινάρια, ε) οι τροποποιήσεις που μπορεί να επιβληθούν από την εκπαίδευση, σε διεθνές επίπεδο π.χ. συμφωνία της Μπολόνια, στ) οι τροποποιήσεις που μπορεί να επέλθουν από την αγορά εργασίας π.χ. ο χρόνος που απαιτείται για να γίνει κάποιος προπονητής.

2.3.5. Αναθεώρηση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος

Ναι πιστεύουμε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης του ΦΕΚ Ίδρυσης του Τμήματος, διότι κατά την παρέλευση των 24 ετών η επιστήμη της Φυσικής Αγωγής άλλαξε. Νέες κατευθύνσεις δημιουργήθηκαν και νέες προοπτικές εμφανίστηκαν στον τομέα της εκπαίδευσης, υγείας, αναψυχής και διοίκησης αθλητικών οργανισμών. Για το λόγο αυτό το Τμήμα έχει ήδη καταθέσει τροποποίηση του ΦΕΚ Ίδρυσής του, η οποία βρίσκεται στη φάση της αξιολόγησης.

Παράλληλα η αποστολή του Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού θα μπορούσε να διαμορφωθεί ως εξής:

α) Να καλλιεργεί και να προάγει την Επιστήμη της Φυσικής Αγωγής, του Αθλητισμού και της Άσκησης γενικότερα, με την ακαδημαϊκή και την εφαρμοσμένη διδασκαλία και έρευνα.

β) Να παρέχει στους πτυχιούχους του τα απαραίτητα εφόδια που θα εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για την επιστημονική και την επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

γ) Να συμβάλλει στην πρόοδο του ελληνικού αθλητισμού, και ταυτόχρονα να καλλιεργεί και να διαδίδει σε ολόκληρο το λαό την αθλητική ιδέα.

δ) Να συμβάλλει στη συνειδητοποίηση από το λαό της σημασίας της Φυσικής Αγωγής και της Άσκησης ως βασικού παράγοντα, για την πρόληψη παθήσεων, την προαγωγή της υγείας, την αποκατάσταση προβλημάτων υγείας και γενικότερα για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής.

ε) Να συμβάλλει στην προώθηση της σημασίας της φυσικής δραστηριότητας και της αναψυχής στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Ακόλουθα με τις τροποποιήσεις αυτές θα πρέπει να αναπροσαρμοστούν και τα Επαγγελματικά Δικαιώματα που αφορούν τους πτυχιούχους του Τμήματος οι οποίοι ως ειδικοί της άσκησης θα έχουν τη δυνατότητα για: (α) τη διδασκαλία θεμάτων συναφών με την Φυσική Αγωγή, την Άσκηση, τον Αθλητισμό και τη Φυσική Δραστηριότητα γενικότερα, (β) το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων άσκησης, για την πρόληψη, τη διατήρηση, την προαγωγή και την αποκατάσταση της υγείας (γ) το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων άσκησης και προπονητικών προγραμμάτων για τη μεγιστοποίηση της αθλητικής επίδοσης σε ατομικά και ομαδικά αθλήματα (δ) το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων φυσικής δραστηριότητας και χορού, και (ε) το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενεργειών αξιολόγησης της ανθρώπινης κίνησης και απόδοσης.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος.

2.4.1. Μεγάλο μέρος της ενέργειας του Τμήματος αναλώθηκε φέτος στην αναδιοργάνωση των γραφείων διοίκησης και στην τυποποίησή τους. Έτσι έχουν συσταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος στο Τ.Ε.Φ.Α.Α, κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2008-09 και λειτουργούν τα κάτωθι γραφεία με τις αντίστοιχες επιτροπές υποστήριξης της λειτουργίας του Τμήματος:

A. Γραφείο Αξιολόγησης και Ανάπτυξης

1. Επιτροπή ανάπτυξης

Παρακολουθεί δικτυακούς τόπους σχετικά με θέματα εκπαίδευσης σε ΕΕ και διεθνώς, καταρτίζει κατάλογο αντιπροσωπευτικών συναφών Τμημάτων της αλλοδαπής και παρακολουθεί τις εξελίξεις στα προγράμματα σπουδών τους. Αξιολογεί τα πορίσματα των εκθέσεων αυτοαξιολόγησης και εξωτερικής αποτίμησης του Τμήματος και συντάσσει εισηγητική έκθεση με προτάσεις αναβάθμισης του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ) και του συνολικού έργου του Τμήματος. Επίσης, εισηγείται ενότητες μαθημάτων που μπορούν να λειτουργήσουν στο πλαίσιο δράσεων δια βίου μάθησης.

2. Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης Τμήματος

Συγκεντρώνει τους δείκτες αξιολόγησης του ΠΠΣ από τα υπόλοιπα γραφεία, καταγράφει τους δείκτες της αρμοδιότητάς της, συντάσσει τις ετήσιες εκθέσεις αξιολόγησης, την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος και διεκπεραιώνει τις ενέργειες για την εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος .

3. Επιτροπή ερευνητικού έργου

Είναι υπεύθυνη για την ενημέρωση των μελών του Τμήματος σε θέματα έρευνας, για την τήρηση του ερευνητικού αρχείου του Τμήματος και για την εισήγηση όσον αφορά στην ερευνητική πολιτική του Τμήματος.

B. Γραφείο Εκπαιδευτικής Υποστήριξης

1. Επιτροπή εκπαιδευτικών θεμάτων

Συντάσσει το πρόγραμμα των μαθημάτων, των εξετάσεων και των επιτηρητών. Επίσης διαχειρίζεται προβλήματα εκπαιδευτικής φύσεως μέσα από διερεύνηση των αιτήσεων φοιτητών και διδασκόντων και τη σύνταξη σχετικής εισήγησης προς τη Γ.Σ. Επιπλέον, έχει την ευθύνη της σύνταξης των οδηγιών σπουδών του Τμήματος και των εσωτερικών εκπαιδευτικών κανονισμών του (κανονισμός χρήσης χώρων διδασκαλίας, κανονισμός εξετάσεων, κ.λ.π.).

2. Επιτροπή αξιολόγησης προγραμμάτων σπουδών

Συγκεντρώνει τις απόψεις φοιτητών και διδασκόντων για το διδακτικό έργο στα Προγράμματα Προπτυχιακών, Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Τμήματος, παρακολουθεί τη συμμετοχή των φοιτητών στα μαθήματα, καταγράφει τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους διδασκαλίας και συντάσσει αντίστοιχη έκθεση αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου.

3. Επιτροπή Ενημέρωσης και Συμβουλευτικής

Οργανώνει το μοντέλο ενημέρωσης και εξυπηρέτησης φοιτητών για θέματα καθημερινότητας (το οποίο θα υλοποιηθεί μέσω ηλεκτρονικών εστίων), μεριμνά για την έκδοση ενημερωτικών εντύπων, οργανώνει ημερίδες υποδοχής φοιτητών, ημερίδες ενημέρωσης διδασκόντων, παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικής και κατανέμει τους φοιτητές στους συμβούλους καθηγητές. Επίσης, οργανώνει

σεμινάρια για την ανάπτυξη δεξιοτήτων παρακολούθησης μαθημάτων, αποτελεσματικής και λειτουργικής λήψης σημειώσεων και σωστής και λειτουργικής χρήσης της βιβλιοθήκης, από τους φοιτητές.

Γ. Γραφείο Τεχνικής Υποστήριξης

1. Επιτροπή προμηθειών και συγγραμμάτων

Επιβλέπει και διενεργεί τις προμήθειες πάσης φύσεως εξοπλισμού του Τμήματος (εκπαιδευτικού, εργαστηριακού, λειτουργικού). Καταρτίζει και ενημερώνει κατάλογο συγγραμμάτων ανά γνωστικό αντικείμενο, συγκεντρώνει τις εισηγήσεις των διδασκόντων για τα καταλληλότερα συγγράμματα για κάθε μάθημα και διενεργεί τις προμήθειες συγγραμμάτων (εκτός από τις διδακτικές σημειώσεις). Επίσης είναι υπεύθυνη για την προμήθεια βιβλίων, περιοδικών και για τις ηλεκτρονικές συνδρομές της βιβλιοθήκης του Τμήματος.

2. Επιτροπή Ανάπτυξης Δικτυακών Εφαρμογών

Σχεδιάζει, υλοποιεί και εξελίσσει το δικτυακό τόπο του Τμήματος και τις ηλεκτρονικές εστίες ενημέρωσης. Επίσης υποστηρίζει τις διαδικτυακές εκπαιδευτικές υπηρεσίες του Τμήματος καθώς και την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση μέσω των συστημάτων εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης που διαθέτει το Τμήμα.

3. Επιτροπή Συντήρησης Υποδομών - Εξοπλισμού

Καταγράφει τον υπάρχοντα εξοπλισμό, παραλαμβάνει κάθε νέο Τμήμα εξοπλισμού και διενεργεί τη συντήρησή του. Επίσης έχει την ευθύνη της καλής λειτουργίας των αιθουσών διδασκαλίας και των διαφόρων εγκαταστάσεων που χρησιμοποιεί το Τμήμα για τις εκπαιδευτικές λειτουργίες του. Για το σκοπό αυτό έχει οριστεί για κάθε μια από τις εγκαταστάσεις αυτές (Κεντρικό Συγκρότημα Τ.Ε.Φ.Α.Α., Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο 1, Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο 2 (πρώην Μεταλλουργική), Πανεπιστημιακό Στάδιο και Πανεπιστημιακό Κολυμβητήριο) ένα μέλος του Τμήματος ως επόπτης εκπαιδευτικής λειτουργίας της εν λόγω εγκατάστασης.

Δ. Γραφείο Διασύνδεσης Σπουδών και Σταδιοδρομίας

1. Επιτροπή διασύνδεσης σπουδών

Υπεύθυνη για τις ανταλλαγές των φοιτητών και διδασκόντων στο πλαίσιο κοινοτικών προγραμμάτων, για παροχή πληροφοριών για υποτροφίες και κληροδοτήματα, πληροφοριών για μεταπτυχιακά προγράμματα, πληροφορίες για επιμορφωτικά σεμινάρια και συνέδρια.

2. Επιτροπή πρακτικής άσκησης

Υπεύθυνη για την επιλογή φορέων υλοποίησης της πρακτικής άσκησης των φοιτητών, το συντονισμό των εμπλεκόμενων μερών, την παρακολούθησή της υλοποίησης της πρακτικής άσκησης και την αξιολόγησή της.

3. Επιτροπή επιχειρηματικότητας

Είναι υπεύθυνη για την έρευνα αγοράς εργασίας, την ενημέρωση για τις προσφερόμενες θέσεις εργασίας από οργανισμούς και επιχειρήσεις του ευρύτερου Δημόσιου και Ιδιωτικού Δικαίου, σε τοπικό και πανελλήνιο επίπεδο (σε συνεργασία με το γραφείο διασύνδεσης του Δ.Π.Θ.) και την οργάνωση σεμιναρίων επιχειρηματικότητας. Επίσης είναι υπεύθυνη για τις ανάπτυξη της σύνδεσης του Τμήματος με Κοινωνικούς, Πολιτιστικούς και Παραγωγικούς φορείς της εγγύτερης και ευρύτερης περιοχής, καθώς και για την επαφή με τους αποφοίτους του Τμήματος.

Ε. Γραφείο Εκδόσεων και Δημοσιότητας

1. Επιτροπή περιοδικών εκδόσεων

Έχει την ευθύνη όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με το επιστημονικό περιοδικό του Τμήματος: «*Άθληση και Κοινωνία*». Επίσης, έχει την ευθύνη της ανάπτυξης ενός νέου ηλεκτρονικού επιστημονικού περιοδικού, ή άλλων επιστημονικών πληροφοριακών εντύπων, μετά από έγκριση της Γ.Σ. του Τμήματος.

2. Επιτροπή Επιστημονικών Διατριβών

Έχει την ευθύνη της σύνταξης του κανονισμού λειτουργίας των διπλωματικών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών, καταρτίζει τις προδιαγραφές συγγραφής τους και ελέγχει την τήρησή των παραπάνω.

3. Επιτροπή Προβολής και Δημοσιότητας

Έχει την ευθύνη έκδοσης και διανομής ενός ετήσιου ηλεκτρονικού εντύπου που έχει ως σκοπό να διατηρήσει την επαφή και το ενδιαφέρον των αποφοίτων για τις δραστηριότητες του Τμήματος αλλά και να προβάλλει το Τμήμα και τη δράση του στο χώρο της Φ.Α. και του Αθλητισμού στην Ελλάδα. Επίσης έχει την ευθύνη της έκδοσης των δελτίων τύπου του Τμήματος.

II. Με αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων Τμήματος έχουν συσταθεί επίσης :

1. Επιτροπή Βιβλιοθήκης του Τμήματος

III. Με Πρυτανικές Πράξεις συστήνονται κατ' έτος οι κάτωθι επιτροπές από μέλη του Τμήματος

1. Επιτροπή παραλαβής βιβλίων, περιοδικών και εκτελέσεως βιβλιοδεσιών για τις ανάγκες της Βιβλιοθήκης του Τμήματος.
2. Επιτροπή πρόχειρων διαγωνισμών που αφορούν προμήθειες πάσης φύσεως οργάνων, ειδών, υλικών και εκτελέσεως μικρο-εργασιών για τις ανάγκες του Τμήματος.
3. Επιτροπή παραλαβής πάσης φύσεως οργάνων, ειδών, υλικών και εκτελέσεως μικροεργασιών για τις ανάγκες του Τμήματος.
4. Επιτροπή παραλαβής διδακτικών βιβλίων.

2.4.2. Εσωτερικοί κανονισμοί που λειτουργούν στο Τμήμα

1. Κανονισμός λειτουργίας του Προγράμματος Φοιτητικών Σπουδών (*Οδηγός Σπουδών*).
2. Κανονισμός λειτουργίας του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «*Άσκηση και Ποιότητα Ζωής*».
3. Κανονισμός λειτουργίας του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «*Ανθρώπινη Απόδοση και Υγεία*».
4. Κανονισμός λειτουργίας της Βιβλιοθήκης του Τμήματος (*Οδηγός Βιβλιοθήκης*).
5. Κανονισμός λειτουργίας των εξετάσεων του Τμήματος.

Επίσης συζητήθηκαν και προωθήθηκαν, προς έγκριση από την Σύγκλητο, οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας του Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

2.4.3. Τομείς του Τμήματος

Στο Τμήμα έχουν συσταθεί και λειτουργούν τρεις (3) Τομείς:

α) **Τομέας Προπονητικής**, ο οποίος καλύπτει τα γνωστικά αντικείμενα: Προπονητική (φυσική κατάσταση, συναρμοστικές ικανότητες, τεχνική, τακτική, πλευρικότητα, υποστηρικτικές μέθοδοι και συστήματα της προπονητικής διαδικασίας και εκπαίδευσης, επιλογή ταλέντων, σχεδιασμός και αξιολόγηση παρεμβατικών προγραμμάτων άσκησης), Βιοκινητική (αθλητική κινησιολογία, κινηματική ανάλυση, δυναμογραφία, μυοηλεκτρικά μοντέλα, ανθρωπομετρία, ανάλυση του βαδίσματος), Στατιστική, Εργοφυσιολογία (άσκηση και ενεργειακός μεταβολισμός, άσκηση και σύνθεση του σώματος, άσκηση και λειτουργικές προσαρμογές), Αθλητική Φυσιολογία) Βιοχημεία της Άσκησης, Προπονησιολογία Ομαδικών Αθλημάτων, Διατροφή και Αθλητική Απόδοση, Κινητική Μάθηση (κινητική δραστηριότητα, κινητική συμπεριφορά), Κινητική Ανάπτυξη, Κινητικός Έλεγχος, Γυμναστική, Νέες Τεχνολογίες στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό, Τεχνικές Έρευνας στην Αθλητική Επιστήμη, Τεστ-Μετρήσεις-Αξιολογήσεις στην Αθλητική Επιστήμη.

β) **Τομέας Οργάνωσης Αθλητισμού-Σχολικής Φυσικής Αγωγής-Αναψυχής** ο οποίος καλύπτει τα γνωστικά αντικείμενα: Μαζικός Αθλητισμός και Αναψυχή (αθλητική αναψυχή-ψυχαγωγία, αθλητικός τουρισμός, αθλητικές κατασκηνώσεις, αθλητικές υπαίθριες δραστηριότητες, εργασιακός αθλητισμός, ελεύθερος χρόνος, τρίτη ηλικία, γυναίκα), Κοινωνιολογία στα Σπορ (κοινωνιολογία φυσικής αγωγής, κοινωνιολογία αθλητισμού, κοινωνιολογία αναψυχής και ελεύθερου χρόνου), Οργάνωση και Διοίκηση του Αθλητισμού (οργάνωση αθλητικών εγκαταστάσεων, οργάνωση αθλητικών οργανισμών, οργάνωση ολυμπιακών αγώνων, αθλητικό μάρκετινγκ,

διαδικασία της επικοινωνίας), Παιδαγωγικές Επιστήμες (γενική παιδαγωγική, αθλητική παιδαγωγική)
Η Φυσική Αγωγή στην Εκπαίδευση (φυσική αγωγή στη νηπιακή ηλικία φυσική αγωγή στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, φυσική αγωγή στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αναλυτικά προγράμματα φυσικής αγωγής και ύλη διδασκαλίας), Διδακτική μεθοδολογία της φυσικής αγωγής και αθλητισμού (μέθοδοι διδασκαλίας, εκπαίδευση από απόσταση, εκπαίδευση ενηλίκων), Κινητική αγωγή (κινητική δημιουργικότητα, μουσικοκινητική αγωγή), Αξιολόγηση στη Φυσική Αγωγή και στον Αθλητισμό (αξιολόγηση έμψυχων συντελεστών της σχολικής φυσικής αγωγής και αθλητισμού, αξιολόγηση μη έμψυχων παραγόντων της σχολικής φυσικής αγωγής και αθλητισμού), Ελληνικοί Παραδοσιακοί Χοροί (μεθοδική διδακτική του ελληνικού χορού, μορφολογία-μετρική, ιστορία του ελληνικού χορού, ανθρωπολογία του ελληνικού χορού, ο ελληνικός χορός επί σκηνής, χοροθεραπεία, πολιτιστική διαχείριση και πολιτική του ελληνικού χορού, δομική και σημειωτική ανάλυση του ελληνικού χορού), Ψυχολογία (ψυχολογία στον παιδικό και εφηβικό αθλητισμό, ψυχολογία στον υψηλό αγωνιστικό αθλητισμό, άσκηση και ψυχική υγεία, εφαρμοσμένη αθλητική ψυχολογία, ψυχολογία της σχολικής φυσικής αγωγής, εξελικτική ψυχολογία), Ιστορία Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ιστορία φυσικής αγωγής στον αρχαίο ελληνικό κόσμο, στη ρωμαϊκή περίοδο, τη βυζαντινή εποχή, τη σύγχρονη εποχή, ιστορία σύγχρονων ολυμπιακών αγώνων, ολυμπιακή παιδεία), Φιλοσοφία Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (φιλοσοφία φυσικής αγωγής και αθλητισμού της ελληνικής και ρωμαϊκής αρχαιότητας, φιλοσοφία του σύγχρονου αθλητισμού, ολυμπιακή φιλοσοφία).

γ) **Τομέας Άσκηση και Υγείας** ο οποίος καλύπτει τα γνωστικά αντικείμενα: Αθλητιατρική, Μυοσκελετικές κακώσεις και παθήσεις (φυσική αποκατάσταση, ψυχολογική υποστήριξη στην αποκατάσταση), Ανατομία ((λειτουργική ανατομική, - κινήσιολογία), Ειδικές παθήσεις και άσκηση, Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή (αθλητισμός σε άτομα με ειδικές ανάγκες, κινητική αδεξιότητα και κινητικές δυσκολίες)

Οι τομείς αυτοί μερικώς ανταποκρίνονται στην αποστολή κάθε εκπαιδευτικής μονάδας που είναι η λειτουργική ομαδοποίηση του φυσικού αντικειμένου, με σκοπό την αριστοποίηση του διδακτικού έργου. Πιο συγκεκριμένα είναι πολύ μεγάλος ο όγκος των μαθημάτων στον Τομέα της Προπονητικής με αποτέλεσμα να υπάρχει πλημμυρικός έλεγχος του διδακτικού έργου και υπάρχει υπερπληθυσμός γνωστικών αντικειμένων στον Τομέα Οργάνωσης Αθλητισμού-Σχολικής Φυσικής Αγωγής-Αναψυχής, χωρίς να υπάρχει ορθολογική ομαδοποίηση.

3. Προγράμματα Σπουδών

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

3.1.1. Ανταπόκριση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας

Στους σκοπούς του Τμήματος, είναι η παροχή γνώσεων και σχετικών εμπειριών εφαρμογής στους αποφοίτους του ώστε να μπορούν όλοι να σχεδιάσουν προπονητικά προγράμματα, να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στους κλάδους που αντιστοιχούν στις ειδικότητές τους, ή να μπορούν όλοι να εργαστούν με επιτυχία σε χώρους οργανωμένης άθλησης - γυμναστήριο. Επίσης σκοπός του Τμήματος είναι όλοι οι φοιτητές να έχουν τη δυνατότητα ένταξης στη δευτεροβάθμια και πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Πέραν αυτού σκοπός είναι να εκπαιδεύσει όλους τους φοιτητές σε μία κατεύθυνση που θα τους οδηγήσει στην χορήγηση μιας ειδικότητας. Επιπλέον περιφερειακοί σκοποί είναι η γνώση τεχνολογίας, η στήριξη της γλωσσομάθειας, η δυνατότητα κατανόησης ενός επιστημονικού άρθρου καθώς και, σε μια μικρότερη κλίμακα, η δυνατότητα σχεδιασμού και υλοποίησης ερευνητικής δράσης. Πέραν αυτών ενδιαφέρει η ύπαρξη ενός πλούσιου ρεπερτορίου μαθημάτων που να προσφέρεται στους φοιτητές, ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής, όπου παρέχεται η δυνατότητα να αποκτήσει δεξιότητες ώστε να μπορεί να οργανώνει γνώσεις και πρακτικές εμπειρίες που αφορούν επιπλέον γνωστικά αντικείμενα διευρύνοντας έτσι το πεδίο δραστηριοποίησης του.

Τέλος υπάρχει ένα σύνολο μαθημάτων, που προσφέρονται υποχρεωτικά σ' όλους τους φοιτητές, το οποίο περιέχει μαθήματα που σχετίζονται με τα προγράμματα άσκησης και αθλητισμού που αναπτύσσονται στους δημοτικούς οργανισμούς. Αυτό σημαίνει ότι τουλάχιστον μερικώς καλύπτονται οι κοινωνικές ανάγκες. Επιπλέον καλύπτονται οι ανάγκες του σχολείου, που είναι ένας βασικός κοινωνικός φορέας, όπως τουλάχιστον ορίζονται από τους επίσημους φορείς του υπουργείου.

Το πρόγραμμα σπουδών τα παρέχει όλα αυτά γιατί είναι σχεδιασμένο βάσει αυτών των αναγκών.

3.1.2. Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Στην περυσινή ακαδημαϊκή χρονιά δεν επήλθε καμία αλλαγή στο πρόγραμμα σπουδών. Έτσι η δομή του βασίζεται στις γενικές γνώσεις του αντικείμενου της ΦΑ που δίνονται στα δύο πρώτα έτη σπουδών και εν συνεχεία στη γνώση και στις εμπειρίες εφαρμογής που παρέχονται στις κατευθύνσεις και στις ειδικότητες, των δύο επόμενων ετών. Παράλληλα, υπεισέρχονται εμβόλιμα στο πρόγραμμα όλα τα στοιχεία εκείνα που καλύπτουν τους στόχους που προαναφέρθηκαν. Επομένως δομικά το πρόγραμμα είναι στο πλαίσιο που ορίζεται από τους στόχους του Τμήματος.

Επίσης σχεδιαστικά το πρόγραμμα εμφανίζει μια συνοχή, με δεδομένο ότι προηγούνται τα βασικά μαθήματα και έπονται τα εξειδικευμένα. Πολλά μαθήματα είναι προαπαιτούμενα, πριν οι φοιτητές εισέλθουν στα έτη των ειδικοτήτων, ενώ τα εμβόλιμα μαθήματα, για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και την απόκτηση εμπειριών σε θέματα γυμναστηρίων και προγραμμάτων δημοτικών αθλητικών οργανισμών, είναι τοποθετημένα στην δέουσα σειρά. Τέλος τα μαθήματα που σχετίζονται με την πρακτική άσκηση και την έρευνα είναι τοποθετημένα προς το τέλος της θητείας τους επειδή απαιτούν μεγαλύτερη εμπειρία. Στο πρόγραμμα λοιπόν, δε δημιουργούνται ιδιαίτερα προβλήματα συνεκτικότητας.

Τέλος λειτουργικά παρουσιάζονται κάποια προβλήματα, που έχουν να κάνουν με τον αριθμό των μαθημάτων, επειδή πολλά πρακτικά μαθήματα έχουν χαμηλό ECTS, απαιτείται επιλογή μεγάλου αριθμού πρακτικών μαθημάτων. Η διασπασμένη χωροθέτησή τους, εξακολούθησε και επέτεινε και αυτή την χρονιά το πρόβλημα του διδακτικού χρόνου. Τέλος ένα επιπλέον λειτουργικό πρόβλημα που ήταν η κατανόηση και εφαρμογή του προγράμματος σπουδών από τους φοιτητές, εξαιτίας της σύγχυσης που επικρατεί στους όρους «απαιτούμενο» και «προαπαιτούμενο», εξαλείφθηκε με τον εξορθολογισμό των όρων αυτών. Σαν αποτέλεσμα δεν παρατηρήθηκε στον ίδιο βαθμό με τα προηγούμενα έτη σύγχυση. Τέλος το Τμήμα κάνει προσπάθειες να λειτουργήσει το κολυμβητήριο τουλάχιστον για ένα εξάμηνο, το επόμενο έτος, ούτως ώστε να μειωθεί το πρόβλημα μετακίνησης.

Όλα αυτό το σύστημα των 212 μαθημάτων εκ των οποίων 37 είναι του κορμού, 28 της κατεύθυνσης και 147 των ειδικοτήτων, εκ των οποίων πολλά είναι υποχρεωτικά, άλλα επιλογής, άλλα υποχρεωτικής επιλογής κ.α., απαιτεί ένα ευέλικτο γραμματειακό πρόγραμμα μηχανοργάνωσης, που να επιδέχεται εύκολα τροποποιήσεις και να το χειρίζονται εξειδικευμένοι υπάλληλοι, γεγονός που δεν είναι πάντοτε εφικτό.

Φέτος λειτούργησε με την συνδρομή δύο υπαλλήλων ένα γραμματειακό λογισμικό πρόγραμμα, το ίδιο που χρησιμοποιούνταν και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, το οποίο εξ αιτίας των ιδιαιτεροτήτων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών χρησιμοποιήθηκε με συντηρητικό τρόπο και δεν το εκμεταλλευτήκαμε σ' όλες του τις δυνατότητες. Ήδη όμως η επαφή των χρηστών (φοιτητών, καθηγητών και υπαλλήλων) έχει αναβαθμιστεί και πολλά ενθαρρυντικά σχόλια έχουν ειπωθεί. Παρόλα αυτά υπάρχουν ακόμη αγκυλώσεις που θα πρέπει να βελτιωθούν, που κυρίως εντοπίζονται στην αλλαγή νοοτροπίας των χρηστών και προσαρμογή τους στο νέο περιβάλλον.

3.1.3. Εξεταστικό σύστημα

Στο Τμήμα υπάρχει η ελευθερία να καθορίζεται ο τρόπος βαθμολόγησης των φοιτητών όπως νομίζει ότι είναι καλύτερα ο επιβλέπων καθηγητής του μαθήματος. Αυτό σημαίνει ότι η βαθμολόγηση δεν γίνεται παντού με μονοσήμαντο τρόπο, αλλά με ποικιλία μεθόδων καθώς το 78% των μαθημάτων δεν βασίζεται μόνο στην τελική εξέταση ενώ στο 52% των μαθημάτων απαιτείται υποχρεωτικά η βαθμολόγηση εργασιών πριν την τελική εξέταση. Κάποιοι αποφασίζουν και εξετάζουν μόνο με γραπτές εξετάσεις, άλλοι με προφορικές μόνο, άλλοι με συνδυασμό αυτών, άλλοι με συνδυασμό εργασιών και εξετάσεων κλπ Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το ποσοστό προσμέτρησης του βαθμού των ενδιάμεσων αξιολογήσεων στον τελικό βαθμό ανέρχεται σε 25,21% των μαθημάτων, ενώ το μέσο ποσοστό προσμέτρησης του βαθμού των εργασιών στον τελικό βαθμό ανέρχεται στο 23,96%. Όλα τα μαθήματα όμως, πλην πρακτικών, περιλαμβάνουν και γραπτές εξετάσεις που πραγματοποιούνται στο τέλος των εξαμήνων, βασισμένων σε ένα κανονισμό λειτουργίας των εξετάσεων που το ψήφισε η Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Η τάση, αλλά και η ενθάρρυνση εκ μέρους του Τμήματος, είναι να υπάρχει ποικιλία τρόπων εξέτασης των φοιτητών, από τους οποίους θα προκύπτει μια συνισταμένη βαθμολογία, όπου αυτό είναι δυνατόν και θεμιτό. Η πλειοψηφία των θεωρητικών μαθημάτων είναι σ' αυτή την κατηγορία.

3.1.4. Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών

Το νέο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών, που λειτουργεί από το 2004, προήλθε μετά από έρευνα και διοργάνωσης εσωτερικής ημερίδας του Τμήματος, σχετικά με τις διεθνείς τάσεις που επικρατούν στον χώρο της ΦΑ και Αθλητισμού. Υπό την έννοια αυτή δεν υπολείπεται άλλων προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών του εξωτερικού, στους βασικούς της στόχους, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα και τις εγχώριες ανάγκες στους επιμέρους στόχους.

Σχετικά με τη διάδοσή του στο εξωτερικό αυτή πραγματοποιείται με τα προγράμματα κινητικότητας, είτε μέσω των φοιτητών είτε μέσω των συναδέλφων των άλλων Πανεπιστημίων του εξωτερικού που έρχονται στο Τμήμα μας και των μελών του Τμήματός μας που πηγαίνουν σε Τμήματα του εξωτερικού. Ο ετήσιος απολογισμός αυτών των ανταλλαγών γίνεται στο πίνακα 11.8 Σημαντικά σχετικά αποτελέσματα έχουμε κατά την διάρκεια του ετήσιου Συνεδρίου κατά την διάρκεια του οποίου έρχεται ικανός αριθμός Συναδέλφων του εξωτερικού και πληροφορούνται για το προφίλ του Τμήματος.

Τέλος το Τμήμα δημιούργησε ένα δίκτυο με ομόλογα Τμήματα χωρών της Βαλκανικής όπου εκτός της διάδοσης και την γνωριμία των προγραμμάτων σπουδών, φέτος πραγματοποιήθηκαν σειρά ψηφιακών συναντήσεων για επιμέρους γνωριμίες τομέων και εργαστηρίων. Πραγματοποιήθηκαν επτά τέτοιες συναντήσεις.

3.1.5. Πρακτική άσκηση των φοιτητών

Στο νέο πρόγραμμα σπουδών η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για όλους τους φοιτητές. Αυτό δείχνει και την σημασία που έχει για το Τμήμα. Μάλιστα οι φοιτητές περνούν από δύο στάδια πρακτικής άσκησης. Το ένα γίνεται στο μάθημα της «σχολικής φυσικής αγωγής» για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, που υποχρεούνται όλοι οι φοιτητές να τα

παρακολουθήσουν (είναι θεσμοθετημένα από την ίδρυση του Τμήματος με σχετικό προεδρικό διάταγμα) και η άλλη πρακτική άσκηση γίνεται στα μαθήματα των ειδικοτήτων.

Όσον αφορά την πρακτική άσκηση στα σχολεία οι φοιτητές πέρυσι ανέφεραν ότι ο βαθμός ικανοποίησης τους με άριστα το 5 ανέρχεται στο 3,29 ενώ όσον αφορά την εξοικείωση τους με το περιβάλλον του φορέα πρακτικής άσκησης είναι 3,75.

Σε μια περιορισμένη περιοχή όπως είναι ο νομός Ροδόπης θα πρέπει το σύνολο της κοινωνίας να συναινέσει για να μπορέσουν όλοι οι φοιτητές να συμμετάσχουν στο μάθημα της πρακτικής άσκησης (1 μάθημα στο τελευταίο εξάμηνο). Γεγονός που έχει επιτευχθεί.

Μέχρι στιγμής δεν υπήρξαν μείζονα προβλήματα με την πρακτική στα σχολεία και οι διευθύνσεις της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ήταν πάντοτε συνεργάσιμες και θετικές προς την εφαρμογή αυτού του προγράμματος, ενώ για την πρακτική στις ειδικότητες που για πρώτη φορά εφαρμόστηκε στην προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά τα μηνύματα είναι θετικά, χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα επίσης.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών¹

3.2.1 Τίτλος του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Κατάρτισης: «Άσκηση και Ποιότητα Ζωής». Το Τμήμα έχει την διοίκηση.

3.2.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Το ΤΕΦΑΑ του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και το ΤΕΦΑΑ του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

3.2.3 Ανταπόκριση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας

Το πρόγραμμα σπουδών του «Άσκηση και Ποιότητα Ζωής», αντιστοιχεί με τους τέσσερις μεγάλους άξονες που αναπτύσσονται στην Φυσική Αγωγή διεθνώς και οι οποίοι είναι: η προπονητική, η παιδαγωγική της ΦΑ, η υγεία μέσω της άσκησης και ο ελεύθερος χρόνος. Το Τμήμα έχει σαν βασικό του σκοπό να θεραπεύει την επιστήμη της ΦΑ σ' όλες της τις μορφές.

Οι απαιτήσεις της κοινωνίας, στον τομέα της άσκησης, είναι πρωτίστως η ανάπτυξη προγραμμάτων που να έχουν σχέση με την υγεία, είτε σε επίπεδο πρόληψης, είτε σε επίπεδο αποκατάστασης. Το αντικείμενο αυτό περιλαμβάνεται κυρίως στο πρόγραμμα σπουδών της κατεύθυνσης «υγείας», αλλά και δευτερευόντως στα προγράμματα σπουδών της «αναψυχής» και της «παιδαγωγικής». Άλλη απαίτηση της κοινωνίας είναι η δημιουργική ενασχόληση κοινωνικών ομάδων στον ελεύθερο χρόνο τους. Το αντικείμενο αυτό θεραπεύεται επαρκώς από την κατεύθυνση της «αναψυχής». Η απόδειξη των αναγκών αυτών προκύπτει από τα αντίστοιχα προγράμματα που εκπονούνται από τους Δήμους. Πιο συγκεκριμένα και οργανωμένα τμήματα της κοινωνίας και του κράτους όπως το Υπουργείο Παιδείας ενδιαφέρεται για την διαπαιδαγώγηση της νεολαίας, την διαδραστικότητα του μαθήματος της ΦΑ με άλλα γνωστικά αντικείμενα, την κοινωνικοποίηση μειονοτήτων και άλλους επιμέρους στόχους που η κατεύθυνση των «παιδαγωγικών» θεραπεύει. Τέλος προκύπτει και η ανάγκη της ανάπτυξης του αθλητισμού που είναι το αντικείμενο της «προπονητικής».

Εν γένει λοιπόν το πρόγραμμα σπουδών του μεταπτυχιακού συμβαδίζει με τις ανάγκες της κοινωνίας σε ικανοποιητικό βαθμό. Απαιτείται όμως συνεχής προσαρμογή ανάλογα με τις τοπικές ανάγκες.

3.2.4 Δομή, συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η δομή είναι κλασική. Υπάρχουν τα μαθήματα κορμού στο πρώτο εξάμηνο και εν συνεχεία στο δεύτερο και στο τρίτο οι φοιτητές επιλέγουν και παρακολουθούν τα μαθήματα κατεύθυνσης. Στο τέταρτο υπάρχει η μαθητεία και η μεταπτυχιακή διατριβή.

Τα μαθήματα διαδέχονται το ένα το άλλο με μια λογική από το πρώτο στο δεύτερο εξάμηνο. Από το δεύτερο στο τρίτο δεν υπάρχει κάποιος συγκεκριμένη αιτιολόγηση, όσο τα μαθήματα θεωρούνται ανεξάρτητα το ένα από το άλλο. Ίσως στο σημείο αυτό να χρειάζεται πιο προσεκτική επανατοποθέτηση των μαθημάτων. Τέλος στο τέταρτο εξάμηνο η ύπαρξη της μαθητείας και της μεταπτυχιακής διατριβής είναι η προσήκουσα.

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται με τέτοιο τρόπο, με μεθόδους δηλαδή δια ζώσης και εξ αποστάσεως, που εξασφαλίζουν την συντριπτική πλειοψηφία των φοιτητών, οι οποίοι κατά τεκμήριο είναι εργαζόμενοι. Μικρά προβλήματα καθυστέρησης παρατηρούνται κατά την διαδικασία πραγματοποίησης της μεταπτυχιακής διατριβής, η πρόταση αλλά και τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιοποιούνται. Θεωρείται όμως ότι οι διαδικασίες αυτές ισχυροποιούν το πρόγραμμα και επομένως κρίνονται ως αναγκαίες, παρόλη τη παρατηρούμενη μικρή καθυστέρηση.

Τέλος απαιτείται συνεχής επαγρύπνηση και έλεγχος από τον Διευθυντή, σ' όλες τις διαλέξεις ιδίως στα ασύγχρονα εξ αποστάσεως μαθήματα, σχετικά με την συμμετοχή των φοιτητών και την ανατροφοδότηση των καθηγητών.

3.2.5 Εξεταστικό σύστημα

Δεν υπάρχει συγκεκριμένος εξεταστικός κανόνας. Όλα τα μαθήματα στην ιστοσελίδα του προγράμματος παρουσιάζουν το εξεταστικό τους σύστημα, που κυμαίνονται σε ποσοστά μεταξύ των γραπτών τελικών εξετάσεων, ενός αριθμού εργασιών, ενδιάμεσων tests και ενεργών παρουσιών. Το εξεταστικό σύστημα κρίνεται ικανοποιητικό, αρκεί να υπάρχει σε κάθε μάθημα η ισορροπημένη κατανομή των διαφόρων εξεταστικών μεθόδων. Απαιτείται συνεχής έλεγχος από την Διατμηματική Επιτροπή.

3.2.6 Διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών

Η διαδικασία επιλογής κρίνεται απολύτως ικανοποιητική διότι αφορά αποκλειστικά την μοριοδότηση των υποψηφίων. Βαρύτητα στα μόρια δίνονται στις δημοσιεύσεις, παρουσιάσεις, στη βαθμολογία του πτυχίου, στη συγγραφή διπλωματικής, στη επαγγελματική προϋπηρεσία κα.

Το σύστημα έχει μηχανοργανωθεί και λειτουργεί χωρίς προβλήματα.

Ίσως να απαιτείται σε τακτά χρονικά διαστήματα (κάθε πέντε χρόνια) να αναπροσαρμόζονται τα μόρια ανά προσόν, διότι επέρχεται η τυποποίηση και οι υποψήφιοι προετοιμάζονται στοχευμένα.

3.2.7 Χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Άσκηση και Ποιότητα Ζωής», είναι αυτοχρηματοδοτούμενο και καλύπτει όλα τα έξοδά του. Επιπλέον για τις ανάγκες του προγράμματος γίνονται αγορές εξοπλισμού και χρηματοδοτούνται δράσεις που ισχυροποιούν εκτός από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα και τα συμμετέχοντα Τμήματα.

Απαιτείται διαχειριστική σύνεση και τεκμηριωμένη δαπάνη. Μέχρι στιγμής αναβαθμίζεται διαρκώς και αυτοτελώς και αυτή την στιγμή έχει αποθεματικό, το οποίο θα χρησιμεύσει για προγραμματισμένες εκπαιδευτικές και γενικότερα ακαδημαϊκές δράσεις.

3.2.8 Διεθνής διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Άσκηση και Ποιότητα Ζωής», έχουν προσκληθεί επιστήμονες του εξωτερικού οι οποίοι έχουν διδάξει σ' αυτό και το έχουν αξιολογήσει. Ταυτόχρονα φοιτητές του μπορούν να κάνουν χρήση των προγραμμάτων ανταλλαγής μεταπτυχιακών φοιτητών με άλλα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια.

Παρόλα αυτά θεωρείται ότι το Πρόγραμμα μπορεί να αναπτυχθεί περισσότερο διεθνώς. Για τον σκοπό αυτό το Τμήμα από αυτή την χρονιά έχει οργανώσει ένα δίκτυο Τμημάτων Φυσικής Αγωγής Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης, για να εξετάσει την προοπτική διοργάνωσης ανάλογου μεταπτυχιακού Προγράμματος.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

3.3.1. Ανταπόκριση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας

Σκοπός του Διδακτορικού κύκλου σπουδών είναι η εμπάθυνση και η συνεισφορά στην επιστημονική γνώση ενός αντικειμένου μιας ευρύτερης γνωστικής περιοχής. Η δε διδακτορική διατριβή, που είναι το επιστέγασμα του όλου κύκλου, πρέπει να είναι πρωτότυπη και να προάγει τη γνώση σε συγκεκριμένη γνωστική περιοχή.

Το διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών για όλα τα αντικείμενα προϋποθέτει την ύπαρξη Μεταπτυχιακού Διπλώματος και να έχει εξασφαλιστεί η σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα Καθηγητή. Επομένως ο υποψήφιος είναι ήδη μνημένος στην ευρύτερη περιοχή του αντικειμένου που έχει επιλέξει, λόγω της κατεύθυνσης που έχει ακολουθήσει στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα.

Τα τρία μαθήματα που είναι σχετικού αντικειμένου, που επιλέγονται από τον Επιβλέποντα Καθηγητή και τα δύο υποχρεωτικά που είναι η βάση για την ερευνητική διαδικασία, δίνουν στον φοιτητή τις απαραίτητες γνώσεις για να πραγματοποιήσει το ερευνητικό μέρος της διατριβής. Ενδιάμεσα υπάρχει η μαθητεία ως σύνδεση της ερευνητικής θεώρησης. Η μεταπτυχιακή διατριβή που ακολουθεί και η οποία καταλαμβάνει και το μεγαλύτερο ποσοστό των πιστωτικών μονάδων είναι ο χώρος όπου πραγματοποιείται η πρωτότυπη έρευνα και εργασία μετά από ενδελεχή βιβλιογραφική διερεύνηση και την διατύπωση των ερευνητικών ερωτημάτων. Όλη η συγγραφή της προδιαγράφεται στις οδηγίες που έχει εκδώσει το Πρόγραμμα.

Το σύνολο των γνώσεων και των δράσεων που αναπτύσσονται στον διδακτορικό κύκλο είναι η αναγκαία συνθήκη για την κάλυψη του στόχου του. Η ικανή συνθήκη επαφίεται στον έλεγχο του Επιβλέποντα Καθηγητή και των υπολοίπων κριτών. Επιβεβαιώνεται όμως και από άλλους διεθνής επιστήμονες, λόγω της υποχρέωσης που έχει ο υποψήφιος να δημοσιεύσει την εργασία του.

Με την αλλαγή του νόμου με τον οποίο το Διδακτορικό Δίπλωμα δεν εντάσσεται πλέον στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, το Τμήμα και η Διατμηματική Επιτροπή του προγράμματος « Άσκηση και ποιότητα Ζωής», στο οποίο ήταν ενταγμένο το Διδακτορικό πρόγραμμα, προετοίμασαν το περιβάλλον για την εκ νέου λειτουργία. Αφού διευκρινίστηκαν τα ασαφή σημεία του νόμου πραγματοποιήθηκε σχετική ημερίδα στο Τμήμα, όπου διευκρινίστηκαν οι νέες συνθήκες.

3.3.2. Δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

Η δομή του διδακτορικού κύκλου σπουδών συνίσταται:

Στην προϋπόθεση α) να είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος ή άλλου ισότιμου τίτλου της ημεδαπής ή αλλοδαπής και β) να έχουν εξασφαλίσει την σύμφωνη γνώμη του κύριου επιβλέποντα της διατριβής.

Εν συνεχεία οι διδακτορικοί φοιτητές θα πρέπει να ολοκληρώσουν επιτυχώς τα παρακάτω μαθήματα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους: 1) Προχωρημένη Στατιστική 2) Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές, 3) Μάθημα επιλογής I 4) Μάθημα επιλογής III και 5) Μάθημα επιλογής III.

Επιπλέον θα πρέπει να πραγματοποιήσουν την Μαθητεία τους και τέλος να πραγματοποιήσουν την Διδακτορική τους διατριβή.

Τα μαθήματα επιλογής I, II, είναι μαθήματα κατεύθυνσης από τον κύκλο οποιοδήποτε Μεταπτυχιακού Προγράμματος της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Ο φοιτητής τα επιλέγει με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή της διδακτορικής διατριβής. Το μάθημα επιλογής III είναι Ανεξάρτητη Μελέτη - Ερευνητική Εργασία διάρκειας ενός εξαμήνου υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση του επιβλέποντα καθηγητή της διδακτορικής διατριβής και σε συνάφεια με την θεωρητική κατεύθυνση της διατριβής.

Επιπλέον στο τέλος περίπου του πρώτου χρόνου φοίτησης ο υποψήφιος διδάκτορας καλείται να πραγματοποιήσει την πρώτη παρουσίαση της διδακτορικής διατριβής του στην τριμελή συμβουλευτική επιτροπή. Αυτή η παρουσίαση είναι ανοιχτή στο κοινό και πραγματοποιείται αμέσως μετά το τέλος του ερευνητικού σχεδιασμού και πριν την έναρξη συλλογής των δεδομένων, για να διασφαλιστεί η μεθοδολογία και να γνωστοποιηθεί το είδος του αντικειμένου και η διαδικασία

πραγματοποίησης. Τέλος μόλις ο υποψήφιος διδάκτορας: α) ολοκληρώσει τη συγγραφή της διατριβής και β) εκπληρώσει με επιτυχία τις εξετάσεις στα μαθήματα που αναφέρθηκαν γ) την Μαθητεία δ) Μία δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό της ημεδαπής ε) Μία δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό της αλλοδαπής. Και στ) Τρεις ανακοινώσεις σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια (όχι πάνω από δύο στο ίδιο συνέδριο) μπορεί να υποστηρίξει την διδακτορική του διατριβή.

Θεωρείται ότι υπάρχει ικανός χρόνος ενασχόλησης με τις περιφερειακές απαραίτητες γνώσεις για την πραγματοποίηση του διδακτορικού έργου και ιδιαίτερος επαρκής χρόνος ενασχόλησης με τον πυρήνα του αντικειμένου που συνοψίζονται στα τρία μαθήματα επιλογής, την μαθητεία, όλη την διδακτορική διατριβή και τέλος τις δημοσιεύσεις και ανακοινώσεις. Υπάρχουν όλες οι εξετάσεις των μαθημάτων, τέσσερις σε μαθήματα που διδάσκονται, η πρώτη παρουσίαση και η τελική της ερευνητικής του εργασίας. Επομένως θα ελεγχθεί τουλάχιστον ισόποσες φορές και από διαφορετικούς κριτές για τις επιμέρους γνώσεις του. Επιπλέον θα κριθεί στις εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά και θα εκτεθεί στην κρίση του επιστημονικού κοινού κατά την διάρκεια των ανακοινώσεών του.

3.3.3. Διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδασκόντων

Υποψήφιοι για ένταξη στο Διδακτορικό Πρόγραμμα Σπουδών μπορεί να είναι: πτυχιούχοι όλων των ΤΕΦΑΑ της χώρας, Πτυχιούχοι Τμημάτων Φυσικής Αγωγής της αλλοδαπής με ισότιμα πτυχία, όλοι οι πτυχιούχοι των ΑΕΙ και των τμημάτων των ΤΕΙ, της ημεδαπής ή ισότιμων αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Βασική προϋπόθεση είναι να κατέχουν παράλληλα Μεταπτυχιακό Δίπλωμα ή άλλο ισότιμο τίτλο που αποκτήθηκε στην ημεδαπή ή αλλοδαπή. Άλλη βασική προϋπόθεση ένταξης νέων διδακτορικών φοιτητών στο Πρόγραμμα είναι να υπάρχουν μέλη ΔΕΠ των δύο συμβαλλόμενων Τμημάτων που έχουν τη δυνατότητα και το δικαίωμα να δεχθούν υπό την επίβλεψή τους, με την ιδιότητα του κυρίου επιβλέποντα, νέους υποψήφιους διδάκτορες.

Επίσης υπάρχει ανώτατο πλαφόν υποψηφίων διδασκόντων που μπορεί να επιβλέπει κάποιο μέλος ΔΕΠ.

Επειδή εκτιμάται ότι η διδακτορική διατριβή είναι απόρροια της συνεργασίας του επιβλέποντα και των υπολοίπων μελών της τριμελούς επιτροπής με τον υποψήφιο, εκτιμάται ότι η εισαγωγή του στο πρόγραμμα θα πρέπει να εδράζεται στην επιλογή του από το Επιβλέποντα, με την σύμφωνη γνώμη των υπολοίπων μελών της Επιτροπής. Ανεξάρτητα από το αν υπάρχει μοριοδότηση ή κάποιο άλλο σύστημα αξιολόγησης στο διδακτορικό κύκλο σπουδών, η αναγκαία κρίση πρέπει να γίνεται από την Τριμελή Επιτροπή.

3.3.4. Οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών

Το Τμήμα υστερεί στην οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών, που έχουν εξωπανεπιστημιακό περιεχόμενο.

Τα τελευταία χρόνια υστερεί και στην πρόσκληση επιφανών προσκεκλημένων επιστημόνων, κυρίως λόγω της δυσκίνητης διαχείρισης των οικονομικών του μεταπτυχιακού. Το έλλειμμα αυτό αντισταθμίζεται κυρίως κατά την διάρκεια του ετήσιου συνεδρίου, αλλά οι διαλέξεις εκεί πραγματοποιούνται κάτω από διαφορετικές συνθήκες, απ' ότι μια μεμονωμένη διάλεξη με ευρύτητα χρόνου.

Σε σχέση με τα διδακτορικά προγραμματίζονται δύο παρουσιάσεις των υποψηφίων διδασκόντων. Τα τελευταία τρία χρόνια έχει θεσπιστεί ο κανόνας της πρώτης παρουσίασης να πραγματοποιείται δημόσια με το τέλος του ερευνητικού σχεδιασμού, ώστε να αποφευχθούν τα μη αναστρέψιμα σφάλματα, καθώς και να λάβει γνώση η ακαδημαϊκή κοινότητα για το είδος της έρευνας που εκπονείται και η τελευταία υποστήριξη όπως προβλέπει ο νόμος, στο τέλος δημόσια, όπου και βαθμολογείται από την επταμελή επιτροπή. Το ίδιο πραγματοποιήθηκε και φέτος με ισχνή συμμετοχή των διδασκόντων.

Συμπερασματικά, η συχνότητα των εσωτερικών διαλέξεων και των διδακτορικών, δεν δημιουργούν πληθωριστικές τάσεις στο ενδιαφέρον των συμμετεχόντων. Αντίθετα παρατηρείται σημαντική έλλειψη διαλέξεων σχετικές με επιστημονικά θέματα, από προσκεκλημένους επιστήμονες και στις διαλέξεις γενικότερου ενδιαφέροντος.

3.3.5. Διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Το Τμήμα δεν έχει σε οργανωμένη και θεσμοθετημένη μορφή κάποιο πρόγραμμα συνεργασίας με άλλα αντίστοιχα Τμήματα του εξωτερικού.

Αντίθετα τα Εργαστήρια του Τμήματος έχουν συνάψει μεμονωμένα, σχέσεις με άλλα ομοειδή του εξωτερικού. Υπάρχουν πρωτόκολλα συνεργασίας, πάνω σε θέματα διδακτορικών, τα οποία δεν είναι επίσημα, κυρίως εξαιτίας της οργανωτικής ατέλειας του Τμήματός μας (τα εργαστήρια δεν είναι ακόμα θεσμοθετημένα).

Επομένως παρόλο που υπάρχει μια ισχυρή εμπειρία πάνω στο θέμα αυτό, υπάρχει σαν σκέψη η εξέλιξή του με πιο οργανωμένη μορφή. Θα πρέπει να λυθούν νομικά, διοικητικά και οικονομικά θέματα για να επιχειρηθεί κάτι πιο οργανωμένο. Μια επιπλέον διάσταση στο θέμα αυτό διαφαίνεται με την δημιουργία δικτύου Τμημάτων Φυσικής Αγωγής της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης που συζητάει τέτοια θέματα. Παρόλα αυτά ούτε την φετινή χρονιά, που όμως ήταν χρονιά γνωριμίας, δεν καταλήξαμε σε συγκεκριμένες προτάσεις.

3.3.6. Εξεταστικό σύστημα

Το εξεταστικό σύστημα για τους υποψήφιους διδάκτορες καθορίζεται από τον νόμο, όσον αφορά την υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής και από τις υπόλοιπες υποχρεώσεις που ορίζει το πρόγραμμα σπουδών του διδακτορικού κύκλου.

Σε σχέση με την υποστήριξη της διδακτορικής διατριβής, έχει ενσωματωθεί στο πρόγραμμά μας μία επιπλέον δημόσια παρουσίαση που πραγματοποιείται μετά το πέρας του σχεδιασμού της ερευνητικής διαδικασίας, ούτως ώστε αφενός να μην υπάρχουν μη αναστρέψιμα λάθη, αφετέρου να γνωρίζουν όσοι ενδιαφέρονται για το αντικείμενο της έρευνας. Έτσι διασφαλίζεται και η ποιότητα και ποσότητα της διατριβής.

Σε σχέση με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών, στο πρόγραμμά μας απαιτείται να παρακολουθήσουν και να επιτύχουν όλοι οι υποψήφιοι διδάκτορες πέντε μαθήματα, εκ των οποίων τα δύο είναι «στατιστική» και «υπολογιστές» τα άλλα δύο είναι κάποια μαθήματα από μεταπτυχιακά προγράμματα, σχετικά με το υπό μελέτη αντικείμενο και ένα μάθημα με εργασία που το θέμα το παραδίδει ο επιβλέπων καθηγητής. Αν εξαιρέσουμε το τελευταίο μάθημα που ουσιαστικά είναι μία εσωτερική συμφωνία του υποψηφίου διδάκτορα και του επιβλέποντα καθηγητή, τα υπόλοιπα μαθήματα εξετάζονται από τέσσερις διαφορετικούς καθηγητές με διαφορετικούς μεθόδους.

Τέλος στο πρόγραμμα υπάρχει και μία μαθητεία, που είναι πρόταση του επιβλέποντα καθηγητή, αλλά που παρακολουθείται από μία ειδικά για το λόγο αυτό συνασπισμένη επιτροπή.

Κοντολογίς και τα δύο κομμάτια του διδακτορικού κύκλου, διατριβή και μαθήματα, έχουν εμπλουτιστεί με υποχρεώσεις, που κρίθηκαν απαραίτητες, οι οποίες για να ικανοποιηθούν απαιτούνται οι σχετικές εξετάσεις με πολύμορφο τρόπο, γεγονός που είναι στην φιλοσοφία του προγράμματος και ευρύτερα του Τμήματος.

4. Διδακτικό έργο

4.1. Αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού

Μετά την περσινή αξιολόγηση του διδακτικού έργου, εκ μέρους των φοιτητών όπου υπήρξαν υψηλές τιμές ικανοποίησης (90% στα πρακτικά και 84% στα θεωρητικά) ελάχιστες τροποποιήσεις υπήρξαν γι' αυτή την χρονιά. Απλώς κοινοποιήθηκαν τα αποτελέσματα στον κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά έτσι ώστε να υπάρξει μια ανατροφοδότηση για το επίπεδο ικανοποίησης των φοιτητών και επιπλέον πραγματοποιήθηκε μία συνάντηση όλων των διδασκόντων στο τέλος του εαρινού εξαμήνου, έτσι ώστε να υπάρξει μια συνολική ενημέρωση όλων των διδασκόντων για τα αποτελέσματα της αξιολόγησής τους. Για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας της διδασκαλίας το Τμήμα πρέπει να αυξήσει τον αριθμό των δύο σεμιναρίων ετησίως που πραγματοποιεί για τα μέλη του.

Το Τμήμα προσανατολίστηκε φέτος να ενθαρρύνει τις μερικές αλλαγές στα θεωρητικά και τα μαθήματα κατεύθυνσης, που από τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών φαίνεται ότι υστερούν, και να ενθαρρύνει τη διαδικασία συμπλήρωσης και αναβάθμισης του περιεχομένου των μαθημάτων και ταυτόχρονα επαναπροσδιορισμού των στόχων τους.

Κατά την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά, εφόσον δεν υπήρξαν αλλαγές στο πρόγραμμα σπουδών, προκύπτει ότι ο εβδομαδιαίος φόρτος διδακτικού έργου των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού του τμήματος ανέρχεται σε 10 διδακτικές ώρες ανά εξάμηνο. Επιπλέον, το 52% του ακαδημαϊκού προσωπικού του τμήματος διδάσκει στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, στοιχείο που ενισχύει το υψηλό επίπεδο του διδακτικού προσωπικού. Εντούτοις εξακολουθούν και δεν υπάρχουν από το Τμήμα θεσμοθετημένες υποτροφίες / βραβεία διδασκαλίας, κάτι το οποίο θα μπορούσε να γίνει έτσι ώστε να αποτελέσει ένα επιπλέον κίνητρο και μια μορφή επιβράβευσης των φοιτητών και διδασκόντων αντίστοιχα, για την προσπάθεια που καταβάλουν. Στο διδακτικό έργο συνεισφέρουν και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, καθώς και οι υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος. Συνολικά 26 μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες απασχολούνται 10 ώρες ανά εβδομάδα μέσω του θεσμού των «αντιμισθιών», κάτι που συμβάλει θετικά στην απόκτηση πρακτικής εμπειρίας από πλευράς τους.

4.2. Ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας

Η αποτελεσματικότητα, αλλά και η ποιότητα της διδακτικής διαδικασίας ήταν εξαρτημένη κυρίως από τους εξής παράγοντες: από τον οργανωμένο σχεδιασμό του μαθήματος (ξεκάθαρος ο σκοπός του μαθήματος, οι διαλέξεις, το περιεχόμενό τους, οι προσδοκίες ανά διάλεξη), από τον διδάσκοντα (κατανοητός, να κρατάει το ενδιαφέρον κά), από την μεθοδολογία (δασκαλοκεντρική διδασκαλία, συμμετοχική κά), από το εκσυγχρονισμένο περιεχόμενο (σύγχρονη βιβλιογραφία, νέες τάσεις κά) και από τους φοιτητές.

Για τα θεωρητικά μαθήματα οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν είναι η αφηγηματική μέθοδος, η ερευνητική μέθοδος (εργασία και παρουσίαση εργασίας, ερωτήσεις – κουίζ, περιπτωσιολογικές μελέτες), η επαγωγική μέθοδος, η παραγωγική μέθοδος (πρακτική εξάσκηση φοιτητών, επισκέψεις εμπειρίας, συγγραφή και παρουσίαση επιστημονικών άρθρων), η ομαδοσυνεργατική μέθοδος (συνεργασία των φοιτητών σε ομάδες, συνεργατική μάθηση), η υβριδική μέθοδος διδασκαλίας, η μέθοδος καθοδηγούμενης ανακάλυψης, η μέθοδος Project (καταιγισμός ιδεών), η ρήση τεχνολογίας πολυμέσων, πχ παρουσίαση διάλεξης με χρήση Η/Υ, χρήση βίντεο, κλπ. και οι διαλέξεις. Επίσης, σημαντική θέση κατέχει η συμμετοχική μέθοδος διδασκαλίας (προετοιμασία των φοιτητών/τριων να διδαχθούν τη νέα διδακτική ενότητα -ανάκληση σχετικών γνώσεων, ανακεφαλαίωση – συμπεράσματα), ενώ εφαρμόζονται, ανάλογα με την περίπτωση, τόσο το δασκαλοκεντρικό μοντέλο (παρουσίαση και εξήγηση της νέας ενότητας), όσο και το μαθητοκεντρικό μοντέλο (σύνδεση με τα προηγούμενα, συζήτηση), το μοντέλο αλληλεπίδρασης (πρακτική εφαρμογή – βιωματικές δραστηριότητες), το micro teaching. Για τα πρακτικά μαθήματα χρησιμοποιούνται η μέθοδος του παραγγέλματος, η πρακτική μέθοδος, η μέθοδος της αμοιβαίας διδασκαλίας, η μέθοδος του αυτοελέγχου, η μέθοδος της καθοδηγούμενης ανακάλυψης και η πρακτική εξάσκηση φοιτητών.

Στο Τμήμα έχει γίνει προσπάθεια για να δημιουργηθεί ένα οργανωμένο προφίλ των μαθημάτων, όπως φαίνεται στην ιστοσελίδα. Προφανώς αυτό δεν σταματάει ποτέ και η προσπάθεια αναπροσαρμογής πρέπει να γίνεται διαρκώς. Την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά το γραφείο

εκπαίδευσης ασχολήθηκε ιδιαίτερος μ' αυτό το θέμα και διαμορφώθηκε η τελική μορφή της ιστοσελίδας.

Στον πίνακα 11.6.1. της κατανομής της βαθμολογίας των αποφοίτων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος, παρατηρείται μια κανονική κατανομή ελαφρώς αριστερόστροφη, που σημαίνει ότι ο μέσος όρος της βαθμολογίας των αποφοίτων υπολείπεται αρκετά της μεσαίας τιμής των τιμών προβιβασιμού. Παρατηρούμε επίσης ότι το δύο τελευταία έτη έχουμε πανομοιότυπο τρόπο βαθμολόγησης, παρόλο που στο ακαδημαϊκό έτος 2008-09, εμπλέκονται και απόφοιτοι με το νέο πρόγραμμα σπουδών που άρχισε το 2004. Αυτό δηλώνει ότι η βαθμολόγηση δεν άλλαξε σε σχέση με το πρόγραμμα σπουδών.

Η αξιολόγηση των φοιτητών στα επιμέρους μαθήματα, απ' όπου προκύπτει και ο τελικός βαθμός του απολυτηρίου, σχετίζεται και με τον τρόπο που γίνεται η αξιολόγηση. Στην έκθεση αξιολόγησης που πραγματοποιήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2007-08, διαπιστώθηκε ότι περίπου στο 25% των μαθημάτων υπάρχει ενδιάμεση διαδικασία που συνυπολογίζεται στην τελική εξέταση. Η ενδιάμεσες εξετάσεις με τη σειρά τους δεν είναι ομοιόμορφες. Σκοπός τους όμως είναι να υπάρχει ένας διαρκής έλεγχος των γνώσεων του φοιτητή που θα τον διατηρήσουν σε εγρήγορση και θα τον βοηθήσουν να κατανοήσει καλύτερα, δηλαδή σε βάθος και σε μεγαλύτερη διάρκεια, τις γνώσεις που απαιτούνται. Ο ποικίλος τρόπος εξέτασης βοηθάει προς αυτή την κατεύθυνση επίσης, διότι πριμοδοτεί εξίσου όλους τους φοιτητές που ανάλογα με τον χαρακτήρα τους αποδίδουν διαφορετικά στα διάφορα είδη εξέτασης. Επομένως για να γίνει κατανοητή η κατανομή των τιμών του βαθμού του απολυτηρίου θα πρέπει να αντιπαραβληθεί με τον τρόπο εξέτασης, γεγονός που δεν είναι εφικτό, λόγω της διαφορετικότητας των εξετάσεων, του μεγάλου αριθμού των φοιτητών σε σχέση με τους διδάσκοντες σε κάποια μαθήματα, της αλλαγής του τρόπου αξιολόγησης των μαθημάτων από έτος σε έτος κλπ. Παρόλα αυτά όμως η γενική τάση είναι όπως αυτή αποτυπώνεται με τα χαρακτηριστικά του τρόπου αξιολόγησης που περιγράφηκαν παραπάνω.

Σκοπός μας πρέπει να είναι να μπορούμε να ανεβάσουμε τον μέσο όρο βαθμολογίας του απολυτηρίου με την προϋπόθεση ότι θα σταθεροποιηθεί ο τρόπος βαθμολογίας.

Τέλος παρατηρούμε ότι ο αριθμός των αποφοίτων ανά έτος κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα με μικρές μόνο παρεκκλίσεις. Λίγο πεσμένος είναι ο αριθμός των αποφοίτων τη χρονιά 2007-08, χωρίς να μπορούμε να το ερμηνεύσουμε ουσιαστικά, εκτός της επίκλησης των λόγων της κοινωνικής αναταραχής που παρατηρήθηκε και στα ελληνικά πανεπιστήμια.

Στον δε πίνακα 11.6.2 που περιγράφεται η εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και η διάρκεια των σπουδών τους, η πρώτη παρατήρηση είναι η σταθερότητα του αριθμού των αποφοίτων στο τέταρτο έτος των σπουδών τους, αλλά και στο πέμπτο.

Λίγο πάνω από το αριθμό εκατό, κατά μέσο όρο, είναι οι απόφοιτοι στα τέσσερα έτη σπουδών αναλόγως πάντοτε των ετήσιων φοιτητών.

Με τα δεδομένα του εν λόγω πίνακα, ο μέσος όρος των αποφοίτων που τελειώνουν τις σπουδές τους στο τέταρτο έτος των σπουδών τους, είναι 54,4%. Το 17,4 % των φοιτητών τελειώνουν τις σπουδές τους το πέμπτο έτος των σπουδών τους. Ήτοι το 72% περίπου των φοιτητών, τελειώνουν τις σπουδές τους ένα χρόνο μόλις μετά την συμβατική περάτωση των σπουδών τους. Ο αριθμός αυτός είναι ικανοποιητικός σε σχέση με την υπάρχουσα κατάσταση στα ελληνικά πανεπιστήμια.

Αν θα μπορούσαμε να αποδώσουμε τον χρόνο διάρκειας των σπουδών σε κάποιους παράγοντες, τρεις είναι αυτοί που περιγράφουν την κατάσταση. α) η προσωπική προσπάθεια, β) η κοινωνική κατάσταση του καθενός και γ) το σταθερό εκπαιδευτικό περιβάλλον. Η προσπάθειά μας συνίσταται κυρίως στο να εξασφαλίσουμε το εκπαιδευτικό περιβάλλον σταθερό και ποιοτικό καθώς επίσης και μέσω της εκπαίδευσης να διαμορφώσουμε συγκροτημένους χαρακτήρες που θα τους βοηθήσει στην διάκριση των προτεραιοτήτων τους. Στο εξής μια αδρή εκτίμηση της δουλειάς που πραγματοποιείται στο Τμήμα μας θα είναι και αυτός ο δείκτης.

4.3. Οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου

Μέσω της νέας επίσημης ιστοσελίδας του Τμήματος παρέχεται η δυνατότητα στους φοιτητές να ενημερωθούν για την ύλη, το περιεχόμενο και το περίγραμμα του κάθε μαθήματος, ήδη από την αρχή του κάθε εξαμήνου, ενώ επιπλέον γίνεται δια ζώσης ενημέρωση από τους διδάσκοντες κατά την πρώτη διάλεξη κάθε μαθήματος. Για κάθε μάθημα υπάρχουν επίσης οι απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τους μαθησιακούς στόχους και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα για το

σύνολο (100%) των προσφερόμενων μαθημάτων από το Τμήμα, γεγονός που διευκολύνει τους φοιτητές έτσι ώστε να γνωρίζουν τις απαιτήσεις του κάθε μαθήματος και προετοιμάζονται κατάλληλα.

Ωστόσο την τρέχουσα χρονιά επειδή δεν υπήρξε αξιολόγηση του διδακτικού έργου παραθέτουμε τα αποτελέσματα της προηγούμενης χρονιάς όπου: οι φοιτητές αξιολογούν με 3.29 το επίπεδο ενημέρωσής τους, με άριστα το 5, σχετικά με τους στόχους και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών, γεγονός που δηλώνει αφενός μια σχετική αδιαφορία από πλευρά των φοιτητών και αφετέρου την ανάγκη πληρέστερης ενημέρωσης με ποικίλους τρόπους.

Για την αξιολόγηση της επίτευξης των μαθησιακών στόχων χρησιμοποιήθηκαν διάφορες μέθοδοι όπως γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου, ενδιάμεσες αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, ερωτήσεις στο τέλος της διάλεξης, σύντομα τεστ αξιολόγησης κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, αξιολόγηση σε κάθε μάθημα, ενδιάμεσες παρουσιάσεις με σειρές ασκήσεων τεχνικής (πρακτική εφαρμογή), αξιολόγηση από τους φοιτητές, από συναδέλφους και αυτό-αξιολόγηση, ενδιάμεσες ή/και τελικές εργασίες, προφορική αξιολόγηση και σχεδιασμός εφαρμογών της διδακτέας ύλης στο τέλος του εξαμήνου, εξετάσεις κυρίως με ανάπτυξη κάποιας περιπτώσιολογικής μελέτης και ερωτηματολόγιο αξιολόγησης .

Σ' ότι αφορά την οργάνωση και τη δομή του ωρολογίου προγράμματος των μαθημάτων, στις νέες εγκαταστάσεις του Τμήματος το πρόβλημα της οργάνωσης των μαθημάτων έχει βελτιωθεί πολύ διότι η πλειοψηφία των μαθημάτων πραγματοποιείται σ' έναν ενιαίο χώρο – κτιριακό συγκρότημα, γεγονός που έχει μειώσει τον χαμένο χρόνο μέσω των μετακινήσεων και έχει βελτιώσει το εκπαιδευτικό έργο. Το ωρολόγιο πρόγραμμα επίσης εφαρμόζεται καλύτερα για τον ίδιο λόγο. Επομένως ο τελικός στόχος είναι η τελική συγκέντρωση όλων των απαιτούμενων εγκαταστάσεων στον χώρο της Πανεπιστημιούπολης γύρω από τις κεντρικές εγκαταστάσεις του ΤΕΦΑΑ. Επιπλέον στις νέες εγκαταστάσεις αναβαθμίζεται το διδακτικό έργο σ' όλα τα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα, διότι εξοπλίστηκαν οι αίθουσες αναλόγως. Απαιτείται συνεχής εγρήγορση όλων των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία, για την διατήρηση του χώρου σε υψηλά επίπεδα.

Από τα βασικά εισαγωγικά μαθήματα 12 διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ των δύο ανώτερων βαθμίδων γεγονός που λόγω της εμπειρίας των συγκεκριμένων μελών εξασφαλίζει την απόκτηση ενός σημαντικού υπόβαθρου γνώσεων από πλευράς των φοιτητών, που είναι απαραίτητο για την αποτελεσματική εξέλιξή τους. Επίσης το γεγονός ότι μόνο το 30% των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού διδάσκουν σε μαθήματα που δεν εμπίπτουν στο στενό ή ευρύτερο γνωστικό τους πεδίο, ενώ το 70% διδάσκει συναφές αντικείμενο με το γνωστικό τους πεδίο αυξάνει την αποτελεσματικότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τους φοιτητές.

4.4. Εκπαιδευτικά βοηθήματα

Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα που διανέμονται δωρεάν στους φοιτητές, είναι επιλογές των διδασκόντων, οι οποίοι θεωρούνται, κατά τεκμήριο, οι πλέον κατάλληλοι για να τα υποδείξουν. Η διαδικασία αυτή καθορισμού των διδακτικών συγγραμμάτων πραγματοποιείται πριν την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού έτους, έτσι ώστε να προσφέρονται τα πλέον κατάλληλα συγγράμματα κάθε φορά. Φέτος λειτούργησε το σύστημα των προτεινόμενων δύο συγγραμμάτων, με σοβαρά προβλήματα ως προς την οργάνωση και την επιλογή τους εκ μέρους των φοιτητών. Επιπλέον απαιτείται να δαπανηθεί μεγάλος αριθμός εργατωρών από τους διοικητικούς υπαλλήλους, χωρίς παράλληλη ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού.

Η μέση συχνότητα ανανέωσης των παραπάνω βοηθημάτων που διανέμονται στους φοιτητές ανέρχεται στα 1.7 έτη, γεγονός που καταδεικνύει την προσπάθεια που καταβάλλεται έτσι ώστε να είναι όσο το δυνατόν πιο επίκαιρα και να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της εποχής. Τα παραπάνω συγγράμματα, που ο συνολικός αριθμός τους ανέρχεται σε 13.014 αντίτυπα βιβλίων και 2.322 αντίτυπα πανεπιστημιακών παραδόσεων, αποτελούν μια δαπάνη που ανέρχεται στα 263 Ευρώ ανά φοιτητή και παραλαμβάνονται από τους φοιτητές από εξειδικευμένο διοικητικό υπάλληλο ΕΤΕΠ του Τμήματος κατά τη διάρκεια του κάθε εξαμήνου και σε κάθε περίπτωση πριν την έναρξη των εξετάσεων.

Τα εκπαιδευτικά όμως βοηθήματα δεν εξαντλούνται μόνο σ' αυτά που διανέμονται. Βασικός πυλώνας της εκπαιδευτικής πολιτικής του Τμήματος αποτελεί η Βιβλιοθήκη του, γι' αυτό και στεγάζεται σε ένα ξεχωριστό σύγχρονο, επαρκέστατο οικοδόμημα. Το Τμήμα εξ αρχής της συστάσεώς του επένδυσε ιδιαίτερος στον εξοπλισμό της βιβλιοθήκης. Διαπιστώθηκε φέτος η

ανάγκη αλλαγής της διαρρύθμισης της βιβλιοθήκης για να μπορεί να γίνει πιο ελκυστική και λειτουργική.

Για την κάλυψη λοιπόν των παραπάνω αναγκών και την πληρέστερη ενημέρωση των διδασκόμενων, παράλληλα με τα βιβλία ή τις σημειώσεις που παρέχονται στους φοιτητές, παρέχεται βιβλιογραφική υποστήριξη πέραν του βασικού διανεμόμενου βοηθήματος στο 92.3% των μαθημάτων . Επιπλέον αναρτάται από τους διδάσκοντες πληροφοριακό υλικό στην αντίστοιχη ιστοσελίδα του Τμήματος (e-class). Μέχρι σήμερα είναι αναρτημένες οι διαλέξεις και πληροφοριακό υλικό για 118 μαθήματα, ενώ καταβάλλεται προσπάθεια να αναρτηθεί στο δίκτυο το σύνολο των μαθημάτων που προσφέρονται από το Τμήμα. Επιπλέον διατέθηκαν φέτος νέες διαφάνειες διαλέξεων, με πολυμεσικές εφαρμογές, δια-δικτυακές εφαρμογές, επιστημονικά άρθρα, υλικό διοργάνωσης αγώνων και παιδικών αθλητικών γιορτών, κάρτες τεχνικής, άρθρα, διαφημιστικά επιχειρήσεων και οργανισμών που αναπτύσσουν δράση στον αθλητισμό, CD με υλικό από τη διδασκαλία και μεθοδολογία των αντικειμένων και άρθρα από πολιτικές/αθλητικές εφημερίδες .

4.5. Διαθέσιμα μέσα και υποδομές

Στις νέες εγκαταστάσεις οι υποδομές έχουν βελτιωθεί αρκετά. Σχετικά με τις αίθουσες διδασκαλίας και σε ότι αφορά τον αριθμό τους που ανέρχεται σε 9 αίθουσες διδασκαλίας και δύο (2) αμφιθέατρα, συνολικής χωρητικότητας 1.273 φοιτητών. Από την περσινή αξιολόγηση που πραγματοποιήθηκε, οι φοιτητές σε μια κλίμακα αξιολόγησης με άριστα το 5, αξιολόγησαν τις κτιριακές υποδομές με 4.04, ενώ σε ότι αφορά την επάρκεια, την καταλληλότητα και την ποιότητά τους αξιολογούνται με 4.29, γεγονός που καταδεικνύει το υψηλό επίπεδο των κτιριακών υποδομών, οι οποίες χρησιμοποιούνται σε μεγάλο βαθμό. Σε κάθε φοιτητή αναλογούν 1.02 τ.μ. ενώ ο χώρος των αθλητικών χώρων διδασκαλίας που αναλογεί σε κάθε φοιτητή ανέρχεται σε 19.89 τ.μ. και η χρήση των αιθουσών διδασκαλίας ανά εβδομάδα ανέρχεται στις 70 ώρες, ενώ η αναλογία μαθημάτων προς αίθουσες – χώρους διδασκαλίας ανέρχεται στα 9.6 μαθήματα ανά χώρο διδασκαλίας εβδομαδιαία. Παρόλα αυτά, οι διδακτικές αίθουσες πρέπει να συμπληρωθούν από λίγα έδρανα οι κάθε μία, γεγονός που έχει δρομολογηθεί στο τρέχον έτος με προοπτικές περάτωσης στο τέλος του 2009.

Αναφορικά με εργαστήρια, διατίθενται πέντε (5) εργαστήρια, συνολικού εμβαδού 2097.5 τ.μ. τα οποία χρησιμοποιούνται συνολικά 70 ώρες ανά εβδομάδα. Επιπλέον, τα εργαστήρια είναι διαθέσιμα προς χρήση και εκτός των προγραμματισμένων ωρών, σε συνεργασία πάντοτε με τον υπεύθυνο του κάθε εργαστηρίου. Ωστόσο, ο αριθμός τους και η χωρητικότητά τους, με άριστα το 5, αξιολογήθηκαν με 3.88, ενώ η επάρκεια, καταλληλότητα και ποιότητα των χώρων αξιολογείται με 3.96

Πρόβλημα παραμένει η μη λειτουργία του κολυμβητηρίου, το παλαιό υλικό των πρακτικών μαθημάτων, και οι απαραιωμένες εγκαταστάσεις του Πανεπιστημιακού σταδίου, που όμως φέτος πραγματοποιήθηκαν οι κατάλληλες ενέργειες και εργασίες για να λειτουργήσει από την επομένη ακαδημαϊκή χρονιά.

Σ' ότι αφορά το προσωπικό που παρέχει διοικητική – τεχνική – ερευνητική υποστήριξη, στη Γραμματεία απασχολούνται 4 διοικητικοί υπάλληλοι και 1 (ένας) υπάλληλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης που παρέχει υπηρεσίες κλητήρα. Ομοίως και στη Βιβλιοθήκη απασχολούνται 4 διοικητικοί υπάλληλοι που κατά την διάρκεια του τρέχοντος έτους μειώθηκε κατά έναν, και 1 (ένας) υπάλληλος υποχρεωτικής εκπαίδευσης που παρέχει υπηρεσίες κλητήρα. Ο αριθμός αυτός φυσικά κρίνεται μικρός, σε σχέση με τις ανάγκες του Τμήματος, κάτι που αντικατοπτρίζεται και στο βαθμό ικανοποίησης κύρια των φοιτητών από τη διοικητική υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου οι οποίοι με άριστα το 5 την αξιολογούν με 2.65. Επίσης, είναι περιορισμένος και ο αριθμός των μελών που παρέχουν τεχνική υποστήριξη, οι οποίοι αριθμούνται σε εννέα (9) μέλη ΕΤΕΠ. Καθώς στο τμήμα διδάσκουν 44 μέλη ΔΕΠ, 18 μέλη ΕΙΔΙΠ, 40 αποσπασμένοι καθηγητές από την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και 12 διδάσκοντες ΠΔ407/80, γίνεται αντιληπτό ότι η αναλογία προσωπικού τεχνική υποστήριξης προς διδάσκοντες είναι περίπου 9/116. Κατά συνέπεια ο βαθμός ικανοποίησης των διδασκόντων και των φοιτητών από την επάρκεια του τεχνικού/ερευνητικού προσωπικού δεν μπορεί να είναι υψηλός (πέρυσι ήταν σε 3.48 και 3.54, αντίστοιχα).

4.6. Αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών

Μέχρι σήμερα οι δαπάνες του Τμήματος για τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας την τελευταία πενταετία ανέρχονται σε 1.450.000 ευρώ, και ο αριθμός των φοιτητών που αναλογούν σε κάθε Η/Υ, και ανά τερματικό δικτύου Η/Υ ανέρχεται στους 30,65 φοιτητές. Επίσης ο συνολικός αριθμός των εποπτικών μέσων ανέρχεται σε 25, ενώ καθώς ο συνολικός αριθμός των αιθουσών διδασκαλίας θεωρητικών και πρακτικών μαθημάτων ανέρχεται σε 20 αίθουσες, η αντίστοιχη αναλογία ανά χώρο εκπαίδευσης είναι 1.25. Τα παλαιότερης τεχνολογίας εποπτικά μέσα ανέρχονται σε 11 και η αναλογία ανά χώρο εκπαίδευσης σε 0.55.

Καθώς λοιπόν το Τμήμα έχει επενδύσει σε υλικό και υποδομές σχετικά με τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, σε ένα σημαντικό ποσοστό μαθημάτων, που ανέρχεται στο 88.92% του συνόλου των προσφερόμενων μαθημάτων από το Τμήμα, χρησιμοποιούνται τεχνολογίες πολυμέσων για τη διδασκαλία. Επίσης, στα εργαστήρια τα χρησιμοποιούμενα όργανα είναι όλα προς αυτή την κατεύθυνση ενώ τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών χρησιμοποιούνται σε οκτώ (8) εργαστηριακά μαθήματα. Η χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών δεν περιορίζεται ωστόσο μόνο στη διδασκαλία των μαθημάτων αλλά επεκτείνεται και στην αξιολόγηση των φοιτητών, καθώς στο 14.75% των μαθημάτων χρησιμοποιούνται διαδικασίες αξιολόγησης όπως εισαγωγή δεδομένων σε στατιστικό πρόγραμμα, επιλογή και διεξαγωγή της κατάλληλης στατιστικής μεθόδου, ερμηνεία των αποτελεσμάτων και παρουσίαση τους μέσω ειδικών προγραμμάτων, αποστολή-διόρθωση εργασιών, ανατροφοδότηση και βαθμολόγηση, συζήτηση θεμάτων από τους φοιτητές σε θέμα που αναρτάται από τον διδάσκοντα και σχετίζεται με την ύλη των μαθημάτων, χρήση βιντεοανάλυσης (ανάλυση προπονητικών ή εκπαιδευτικών περιεχομένων) για την αξιολόγηση των φοιτητών με χρονικό διακόπτη, ανάρτηση των διαλέξεων στο e-class, πραγματοποίηση εργασιών από τους φοιτητές και ηλεκτρονική ανάρτησή τους, ηλεκτρονική βαθμολόγηση αυτών, ανάθεση εργασιών με τη χρήση προγραμμάτων βιντεοανάλυσης μέσω Η/Υ και συστημάτων ανάλυσης, απάντηση ερωτήσεων αξιολόγησης - αποστολή αρχείων - σύγχρονη & εξ αποστάσεως εξέταση.

Επιπλέον, το Τμήμα διαθέτει δύο αίθουσες υπολογιστών με σύγχρονο εξοπλισμό, ενώ στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα τα περισσότερα μαθήματα γίνονται με εξ αποστάσεως μέθοδο και για τον λόγο αυτό το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα εξοπλίστηκε με σχετική πλατφόρμα, που η διαχείριση της γίνεται από το Τμήμα μας.

Μεγάλος αριθμός μαθημάτων, συγκεκριμένα 155, έχουν αναρτηθεί σε ιστοσελίδα, σε σχετική ασύγχρονη πλατφόρμα και η επικοινωνία μεταξύ φοιτητών και καθηγητών πραγματοποιήθηκε από εκεί, ενώ επιπλέον 35 μαθήματα διαθέτουν ηλεκτρονική ιστοσελίδα.

Το τμήμα μέσω του διατμηματικού μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών έχει αποκτήσει και διαχειρίζεται από τα χρήματα του μεταπτυχιακού προγράμματος πλατφόρμα «εξ αποστάσεως εκπαίδευσης», με δυνατότητα ασύγχρονης και σύγχρονης εκπαίδευσης σαράντα ατόμων .

Η Γραμματεία έχει εφοδιαστεί με ένα σύγχρονο πρόγραμμα, το οποίο κατά το τρέχον έτος άρχισε να λειτουργεί και το οποίο αναπτύχθηκε κατά ένα σημαντικό ποσοστό. Έτσι επετεύχθη η επικοινωνία φοιτητών με τη Γραμματεία, όπως και Καθηγητών με Γραμματεία να γίνεται μέσω του συστήματος. Σχετικό information desk έχει τοποθετηθεί για να χρησιμοποιηθεί από τους φοιτητές

Στο Πρόγραμμα σπουδών όλων των κύκλων του Τμήματος υπάρχουν υποχρεωτικά μαθήματα, που σχετίζονται απ' ευθείας με τη χρήση υπολογιστών και τινά άλλα που σχετίζονται έμμεσα. Στόχος του Τμήματος είναι οι απόφοιτοι του Προπτυχιακού κύκλου, να έχουν την επάρκεια στον Τομέα της πληροφορικής. Έτσι και αυτή την ακαδημαϊκή χρονιά το Τμήμα διατήρησε στον ίδιο αριθμό τα μαθήματα που σχετίζονται με την πληροφορική

Σημαντικό βήμα πραγματοποιήθηκε φέτος με την εγκατάσταση νέου δικτύου που λύνει σε μεγάλο βαθμό το πρόβλημα των σύγχρονων δικτυακών υποδομών και επιτρέπει όλα τα μέλη του Τμήματος να εργάζεται εντός των χώρων του Τμήματος.

4.7. Αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και μεταξύ τους συνεργασία

Η αναλογία διδασκόντων – διδασκομένων στα θεωρητικά μαθήματα ανέρχεται στους 66.10 φοιτητές ανά διδάσκοντα, ενώ στα πρακτικά μαθήματα σε 31 φοιτητές ανά διδάσκοντα, περίπου. Στα εργαστηριακά μαθήματα η αντίστοιχη αναλογία είναι 66 φοιτητές. Συνεπώς είναι προφανές ότι ο αριθμός των φοιτητών είναι πολλαπλάσιος των διδασκόντων και ή θα πρέπει να περιοριστεί ο

αριθμός των φοιτητών ή να αυξηθεί ο αριθμός των διδασκόντων, οι οποίοι στα πλαίσια της συνεργασίας τους με τους φοιτητές έχουν ανακοινωμένες ώρες γραφείου και δέχθηκαν κατά μέσο όρο 5 φοιτητές την εβδομάδα.

4.8. Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα

Το Τμήμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία και ανά φοιτητή, ανά εξάμηνο, αναλογούν 2 ώρες εκπαίδευσης σε θέματα έρευνας. Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει συγκεκριμένα μαθήματα που αφορούν την εξοικείωση των φοιτητών με την ερευνητική διαδικασία, τόσο σε επίπεδο υποχρεωτικών μαθημάτων, όσο και σε επίπεδο μαθημάτων επιλογής και δυνατότητας εκπόνησης διπλωματικής εργασίας. Παρόλα αυτά μόνο 6.52 φοιτητές κατά μέσο όρο παρακολουθούν την υποστήριξη μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών, γεγονός που καταδεικνύει το σχετικά περιορισμένο ενδιαφέρον των φοιτητών για θέματα έρευνας. Το Τμήμα, μέσω των ερευνητικών προγραμμάτων στα οποία συμμετέχει παρέχει επίσης στους φοιτητές τη δυνατότητα συμμετοχής τους σε ερευνητικά έργα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 2006 συμμετείχαν σε ερευνητικά προγράμματα κατά μέσο όρο 16.44 φοιτητές, το 2007 συμμετείχαν 13.67 φοιτητές και το 2008 συμμετείχαν 22 φοιτητές και το 2009 συμμετείχαν 19 φοιτητές. Οι αριθμοί αυτοί δεν κρίνονται ικανοποιητικοί και θα πρέπει το Τμήμα να ενισχύσει τους μηχανισμούς ενσωμάτωσης των φοιτητών στα προγράμματα, καθώς και τους μηχανισμούς πληροφόρησης των προγραμμάτων του και των ευεργετικών τους αποτελεσμάτων στην καριέρα τους.

4.9. Συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο

Δεν θεωρούνται επαρκείς. Θα μπορούσαν να υπάρχουν πιο ουσιαστικές συνεργασίες. Αυτό βασίζεται στο ότι εκτός της κινητικότητας των φοιτητών και καθηγητών δεν υπήρξαν συνεργασίες σε μια πιο οργανωμένη μορφή. Θα μπορούσε να γίνουν πρωτόκολλα εκπόνησης κοινών διδακτορικών διατριβών ή να υπήρχε πρόγραμμα χρηματοδότησης διακίνησης προσωπικού αλλά για ένα τουλάχιστον ακαδημαϊκό έτος, με συγκεκριμένο σχέδιο συνεργασίας ή κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα.

Παρόλα αυτά κατά την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά το Τμήμα σύναψε, πέραν αυτών του ανταλλαγών που προϋπήρχαν και νέα πρωτόκολλα συνεργασίας με άλλα τέσσερα πανεπιστήμια της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, δημιουργώντας έτσι ένα ακαδημαϊκό δίκτυο, καθώς επίσης και μ' ένα ρωσικό Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο του Βερολίνου.

Σχετικά με συνεργασίες με αντίστοιχα εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού το Τμήμα έχει κάνει στρατηγικές συμμαχίες και με προσεκτικά βήματα συνεχίζει και για επόμενες. Ίσως κάποια περισσότερη κινητικότητα των φοιτητών θα ήταν ευκαίρια. Τέλος δεν παρατηρούνται συνεργασίες με άλλα ετεροειδή Τμήματα. Επιμέρους συνεργασίες υπάρχουν και υπήρξαν περισσότερο οργανωμένες στο παρελθόν. Λείπουν όμως οι οργανωμένες και σταθερές συνεργασίες.

4.10. Κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών

Στον πίνακα 11.8 παρατηρείται μια σταθερή συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος στα προγράμματα ανταλλαγών σ' όλα τα έτη, εκτός από το τρέχον (2008-09). Το έτος 2005-06 υπήρξε η χρονιά με το μέγιστο αριθμό φοιτητών του Τμήματος που συμμετείχαν στο πρόγραμμα των ανταλλαγών. Έκτοτε παρατηρήθηκε μία σταθερότητα στον αριθμό των ανταλλαγών των φοιτητών μας. Στο τρέχον έτος δεν υπήρξε ενδιαφέρον των φοιτητών. Δύο είναι οι λόγοι που επηρέασαν αυτή την απροθυμία των φοιτητών. Πρώτα η εσωτερική αδράνεια του Τμήματος να οργανώσει δράσεις ενημέρωσης των φοιτητών και δεύτερον την επιμονή να μιλούν την τοπική γλώσσα Τμήματα με τα οποία είχαμε παραδοσιακές συνεργασίες. Βλέποντας αυτό το πρόβλημα, οργανώθηκαν στο Τμήμα, έγκαιρα δράσεις ενημέρωσης για τα προγράμματα ανταλλαγών, για το προσεχές έτος και ταυτοχρόνως διευθετήθηκαν τα προβλήματα με κάποια από τα ομόλογα τμήματα του εξωτερικού. Αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών ήταν η ελπιδοφόρα συμμετοχή

τεσσάρων ατόμων για το χειμερινό εξάμηνο και η εκδήλωση ενδιαφέροντος διπλάσιου αριθμού φοιτητών για το εαρινό εξάμηνο.

Αντίθετη αυξητική εικόνα παρουσιάζεται στον αριθμό των ξένων φοιτητών που επισκέπτονται το Τμήμα μας. Ιδιαίτερα το τελευταίο έτος αυξήθηκε σημαντικά. Αυτό πιθανότατα να οφείλεται στα θετικά σχόλια φοιτητών των προηγούμενων περιόδων καθώς και σε καινούργιες συμφωνίες που εντάχθηκαν στο πρόγραμμα ανταλλαγών του Τμήματος.

Πτωτικές τάσεις επίσης παρατηρούνται και στις ανταλλαγές των μελών ΔΕΠ προς το εξωτερικό αλλά και αντίστροφα. Είναι φανερό αν δούμε και τα ονόματα ότι υπάρχει ένας σταθερός αριθμός μελών ΔΕΠ που πηγαίνει στα Τμήματα με τα οποία έχει σταθερή συνεργασία. Στα υπόλοιπα Τμήματα των ξένων ομόλογων Τμημάτων πιθανόν τα άτομα που απαρτίζουν αυτόν τον πυρήνα να έχει πάει και να έχει εξαντλήσει τα ενδιαφέροντά του. Επίσης υπάρχουν και κάποια άλλα μέλη ΔΕΠ που εξήντησαν τα ενδιαφέροντά τους χωρίς να μπορέσουν να δημιουργήσουν σταθερές συνεργασίες με συναδέλφους Τμημάτων που έχουν επισκεφτεί. Τέλος υπάρχουν οι κατ' εξοχήν εσωστρεφείς συνάδελφοι μέλη ΔΕΠ που είτε φοβούνται την επίσκεψη είτε δεν τους ενδιαφέρει επιστημονικά τι γίνεται στα άλλα Τμήματα.

Το Τμήμα επιθυμεί και επιδιώκει την κινητικότητα των μελών του. Για τον λόγο αυτό συνάπτει διμερές σχέσεις με σωρεία άλλων ομόλογων Ιδρυμάτων του εξωτερικού (18 για το 2008- 09). Το σύνολο της φοιτητικής κινητικότητας υπολείπεται του αριθμού των συμβάσεων που έχουν πραγματοποιηθεί. Το ίδιο φαινόμενο παρατηρείται και στις ανταλλαγές των μελών ΔΕΠ, παρόλο που επί της ουσίας υπάρχει ενδιαφέρον, σε ετήσια βάση, εκ μέρους των μελών ΔΕΠ. Το Τμήμα επιδιώκει την ύπαρξη πολλών διμερών σχέσεων με άλλα Τμήματα της αλλοδαπής, έστω και χωρίς την ίδια ανταπόκριση, διότι σε οποιαδήποτε στιγμή μπορούν να ενεργοποιηθούν συμβάσεις που ήταν εν υπνώσει.

5. Ερευνητικό έργο

5.1 Προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος

Το Τμήμα από την αρχή της σύστασής του έδωσε ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην έρευνα. Ενδεικτικό ήταν η άμεση δημιουργία και ο εξοπλισμός των εργαστηρίων, η άμεση θεσμοθέτηση του διδακτορικού προγράμματος και η θεσμοθέτηση από το 1993 του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών, ενώ αντίστοιχα Τμήματα καθυστέρησαν στην αρχή.

Σε σχέση με τα αντικείμενα της έρευνας αφού πέρασε στην αρχή την περίοδο των ερευνών πάνω στον αγωνιστικό αθλητισμό, τα τελευταία χρόνια, όπως συμβαίνει και διεθνώς, προσανατολίστηκε σε θέματα της «εναλλακτικής άσκησης» σε πεδία όπως την υγεία, τον σχολική ΦΑ, την αναψυχή την οργάνωση και διοίκηση του αθλητισμού, με εφαρμοσμένη αλλά και βασική έρευνα που παράγεται εργαστηριακά.

Διαφαίνεται ότι δεν συμμετέχουν όλα τα μέλη ΔΕΠ στον ίδιο βαθμό στην ερευνητική διαδικασία. Ένα ποσοστό της τάξης του 60% συμμετέχει ενεργά. Υπάρχει επίσης ένα μικρό ποσοστό από τα ΕΙΔΙΠ που συμμετέχει συστηματικά στην ερευνητική διαδικασία και ένας μεγάλος αριθμός διδακτορικών και μεταπτυχιακών φοιτητών που ασχολούνται επίσης. Ο αριθμός αυτός των μεταπτυχιακών φοιτητών ανέρχεται στα 30 άτομα, που λειτουργούν και εργάζονται εντός του Τμήματος. Τέλος στο συνολικό δυναμικό υπάρχει και ένα μικρό σύνολο προπτυχιακών φοιτητών που βοηθούν στις ερευνητικές εργασίες.

Τα ίδια περίπου στοιχεία παρήχθησαν και την τρέχουσα χρονιά.

5.2 . Ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα

Δεν υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση σε σχέση με την περσινή απογραφή. Το Τμήμα παρουσιάζει σχετικά υψηλή δραστηριότητα όσον αφορά τη συγγραφή ερευνητικών προτάσεων προς χρηματοδότηση με υψηλό ποσοστό επιτυχίας. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος διαχειρίζονται 20 (είκοσι) ερευνητικά προγράμματα με μεγάλο εύρος προϋπολογισμού, κατά την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά, εκ των οποίων τα 5 (πέντε) ήταν καινούργια, που άρχισαν να λειτουργούν φέτος. Τα προγράμματα αυτά χρηματοδοτούνται στην πλειοψηφία τους από το Υπουργείο Ανάπτυξης (Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας) και το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων καθώς και την Κυπριακή Κυβέρνηση. Επίσης μέρος αυτών των προγραμμάτων έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλους σχετικούς φορείς (π.χ. ΟΠΑΠ). Ένα μεγάλο μέρος αυτών των προγραμμάτων αφορά χρηματοδότηση διδακτορικών (Προγράμματα ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ) και μεταδιδακτορικών (Προγράμματα ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ) διατριβών. Κάποια προγράμματα εφαρμοσμένης έρευνας προέρχονται από μικρές Ευρωπαϊκές συμμετοχές (Leonardo). Ωστόσο, το τμήμα εξακολουθεί και έχει τα πρόβλημα με την βασική έρευνα. Έχει αναλάβει σχετικά μικρό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων που αφορούν τη βασική έρευνα ενώ δεν έχει συμμετάσχει, υποβάλλει ή αναλάβει σχετικά Ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα. Γι' αυτό το σκοπό, παραμένει ο στόχος της συμμετοχής του Τμήματος σε Ευρωπαϊκά Ερευνητικά δίκτυα ως μέλος- συνεταιίρος.

5.3. Διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές

Δεν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές στις υποδομές σε σχέση με την περσινή περίοδο. Επιγραμματικά ισχύει:

Τα πέντε εργαστήρια είναι οι άξονες που στηρίζεται η βασική έρευνα που παράγεται στο Τμήμα.

Με διάφορα προγράμματα του παρελθόντος, αλλά και από τις δημόσιες επενδύσεις, κατορθώθηκε και εξοπλίστηκαν σε σχετικά ικανοποιητικό βαθμό. Πιο συγκεκριμένα κατά την δεκαετία του ενενήντα υπήρχαν κονδύλια για το Τμήμα, ενώ τα τελευταία έτη και δη την τελευταία πενταετία έχουν ελαχιστοποιηθεί. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση της παλαιότητας του ερευνητικού εξοπλισμού.

Υπάρχει ισχνή χρηματοδότηση την τελευταία δεκαετία μέσω των δημοσίων επενδύσεων. Η άλλη αιτία που δεν επέτρεψε την ισχυρή οικονομική βοήθεια, είναι ότι το αντικείμενο της ΦΑ δεν ενισχύθηκε ιδιαίτερα, μέσω των κοινοτικών και εθνικών προγραμμάτων.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο, σε σχέση με την ερευνητική υποδομή είναι ότι οι ερευνητικές εργασίες που ασχολούνται κυρίως με την εφαρμοσμένη έρευνα, στα πεδία των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών, χρησιμοποιούν προγράμματα (softwares) που και αυτά με τη σειρά τους χρειάζονται ανανέωση. Και σ' αυτή την περίπτωση ισχύουν τα ίδια. Ισχυρή οικονομική χρηματοδότηση, σημαίνει γερασμένο υλικό.

Όμως οι νέες εγκαταστάσεις των εργαστηρίων του Τμήματος μπορούν να χαρακτηριστούν ως άρτιες, άνετες με καλές χωροταξικές προδιαγραφές.

5.4. Επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία

Η πρώτη παρατήρηση που γίνεται επί των δεδομένων του πίνακα 11.9 είναι ότι τα έτη έκδοσης ή παρουσίασης κάποιων εργασιών, βιβλίων, κεφαλαίων κλπ δεν αντιστοιχούν σε ακαδημαϊκά έτη. Ένα ακαδημαϊκό έτος συντίθεται από μέρη δύο συνεχόμενων ετών. Έτσι για το έτος 2009 περιλαμβάνονται ό,τι δεδομένα έχουμε από την αρχή του ημερολογιακού έτους 2009 μέχρι την ημέρα καταγραφής τον Μάιο του ίδιου έτους. Είναι προφανές ότι σ' αυτό το διάστημα δεν μπορεί να καταγραφεί όλη η δραστηριότητα του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους. Η κριτική μας λοιπόν για να έχει ουσία δεν μπορεί να περιοριστεί στα στοιχεία του 2009, αλλά στα δύο τελευταία έτη, παρόλο που και πάλι αποκλίνουμε από τον στόχο της καταγραφής των ερευνητικών δραστηριοτήτων της ακαδημαϊκής χρονιάς 2008-09. Τα δύο συνεχόμενα έτη καταγράφουν τη προσπάθεια μιας αρκετά μεγάλης περιόδου που περιλαμβάνει και την επίμαχο περίοδο, στην οποία μπορούν να τελειώσουν δουλειές οι οποίες απαιτούν μεγάλο χρόνο να πραγματοποιηθούν. Για να γίνουμε δε πιο ακριβείς στα δεδομένα του προηγούμενου έτους υπάρχουν προσθετικά δύο αριθμοί που περιγράφουν, ο μεν πρώτος ότι παρήχθη, δημοσιεύτηκε ή ανακοινώθηκε από τα μέλη του Τμήματος περίπου μέχρι τον μήνα Μάιο και έχει καταγραφεί στην περσινή αξιολόγηση και ο δεύτερος αριθμός που δηλώνει στο υπόλοιπο του έτους.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι στα δύο τελευταία έτη το σύνολο των βιβλίων είναι υψηλά ανεβασμένο (11 το 2008 και 1 το 2009). Είναι λογικό μετά από δύο συνεχόμενες παραγωγικές χρονιές σχετικά με τον αριθμό των εκδοθέντων βιβλίων από τα μέλη του Τμήματος την τρίτη χρονιά να πέσει η παραγωγή. Έτσι απομονώνοντας το 2009 εκτιμούμε ότι η έκδοση ενός μόνο βιβλίου είναι καθ' όλα αναμενόμενη, μετά από τα πλούσιο-παραγωγικά δύο τελευταία έτη. Αλλά και στο ακαδημαϊκό έτος 2008-09 (περίπου από τον Ιούνιο του 2008 μέχρι τον Μάιο του 2009) καταγράφονται επτά στο σύνολο βιβλία ή μονογραφίες, αριθμός που κρίνεται ικανοποιητικός.

Σχετικά με τις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά η πρώτη παρατήρηση είναι ότι τα μέλη του Τμήματος προτιμούν να αποστέλλουν τις εργασίες στα περιοδικά που λειτουργούν με κριτές. Το ίδιο παρατηρείται και για εργασίες που αποστέλλονται σε πρακτικά συνεδρίων, τα οποία θα πρέπει να είναι με κριτές. Κάτι ανάλογο παρατηρείται και για τις επιστημονικές ανακοινώσεις που προτιμούνται, από τα μέλη του Τμήματος, οι οποίες γίνονται σε επιστημονικά συνέδρια που έχουν πρακτικά. Όσα περιοδικά ή συνέδρια όπου δημοσιεύονται με τη μορφή εργασίας οι ανακοινώσεις, δεν διαθέτουν κριτές δεν προτιμούνται από τα μέλη του Τμήματος και μάλιστα τα δύο τελευταία χρόνια η συμμετοχή σ' αυτά τείνει να μηδενιστεί. Μηδενική ήταν και παραμένει επίσης η συμμετοχή σε συνέδρια που δεν εκδίδουν πρακτικά. Είναι φανερό ότι τα μέλη του Τμήματος λειτουργούν με ακαδημαϊκά κριτήρια, ήτοι με κριτήρια που θα προσμετρηθούν στην ακαδημαϊκή τους εξέλιξη ή θα προστεθούν στην ακαδημαϊκή τους αξία.

Σχετικά με την ποσότητα που παρήχθη στο τρέχον έτος (μέχρι τον μήνα Μάιο) είναι περίπου στα περσινά επίπεδα. Παρατηρείται όμως μια μικρή μείωση της παραγωγής άρθρων που αποστέλλονται σε περιοδικά με κριτές διότι ενώ στα προηγούμενα έτη είχαμε 111 (το 2007) και 93 (το 2006), την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά, αθροίζοντας τα στοιχεία του 2008 και 2009 βλέπουμε ότι το σύνολο των άρθρων είναι 83 (17+66). Δηλαδή αισθητά λιγότερα των προηγούμενων ετών. Περίπου 1,8 εργασίες αυτής της κατηγορίας, ανά μέλος ΔΕΠ. Ο στόχος είναι να προσεγγίσουμε το 2,5, στα δύο επόμενα έτη. Βεβαίως αυτή η μείωση θα πρέπει να δούμε αν συνοδεύεται και από αντίστοιχη μείωση του συνολικού impact factor των περιοδικών στα οποία δημοσιεύουν άρθρα τα μέλη του Τμήματος. Από μια πρόχειρη δειγματοληπτική και όχι επίσημη έρευνα, αλλά και από την εμπειρία που έχουμε καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα μέλη που με τον καιρό διευρύνουν και εμπλουτίζουν το επιστημονικό τους έργο, με την πάροδο του χρόνου προσπαθούν να δημοσιεύσουν

τις εργασίες τους σε περιοδικά με μεγαλύτερη επιστημονική απήχηση, τα οποία κατά κανόνα έχουν και μεγαλύτερο impact factor.

Ικανοποιητικός επίσης είναι και ο αριθμός των δημοσιεύσεων εργασιών σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές. Για το ακαδημαϊκό έτος 2008-09 ανέρχονται στις 81 (34+47). Περίπου ο ίδιος μέσος όρος του 1,8 ανά μέλος ΔΕΠ. Σε σχέση με τα προηγούμενα έτη είναι περισσότερος αριθμός αυτός. Σε σχέση όμως με το 2007 αρκετά μικρότερος. Ο αριθμός 90 θα ήταν ικανοποιητικός, λαμβάνοντας υπόψη ότι δύο κατ' έτος εργασίες ανά μέλος ΔΕΠ (45X2), μαζί με τις προσδόκιμες της πρώτης κατηγορίας είναι ένα σύνολο 4,5 περίπου εργασιών, που αν η ποιότητά τους είναι υψηλή, πλησιάζει τον επιθυμητό στόχο.

Σχετικά μειωμένη φαίνεται να είναι για το τρέχον έτος η συγγραφή κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους. Οκτώ μόλις για την πρώτη περίοδο του 2009, ενώ ικανοποιητικός είναι ο αριθμός για το προηγούμενο έτος. Αν συνδυαστεί με την παραγωγή βιβλίων ή μονογραφιών καταλήγουμε σε θετικά αποτελέσματα.

Τέλος ελαφρά μειωμένος είναι ο αριθμός των ανακοινώσεων σε επιστημονικά συνέδρια, σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. 235 για το 2008, ενώ τα προηγούμενα έτη είχαμε κατά πολύ περισσότερα. Τα 111 του 2009 είναι σχετικά μικρός αριθμός για να φθάσει στο τέλος του έτους τα προηγούμενα ποσά. Φαίνεται ότι η εποχή της μαζικής προσφυγής στα συνέδρια έχει παρέλθει και τώρα η επιλογή τους γίνεται στοχευόμενα. Επιπλέον η χρήση του εγχώριου συνεδρίου Φυσικής Αγωγής που διοργανώνει το Τμήμα μας έχει σταματήσει να γίνεται στον ίδιο βαθμό με τα προηγούμενα χρόνια.

5.5. Αναγνώριση της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους

Τα στοιχεία του σχετικού πίνακα 11.10 αναδεικνύουν ότι το Τμήμα έχει δραστηριότητες στις κατηγορίες «Ετεροαναφορές», «Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων», «Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών» και «Προσκλήσεις για διαλέξεις». Αντίθετα σχεδόν μηδενική συμμετοχή είχε στις κατηγορίες «Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου», «Βιβλιοκρισίες» και «Διπλώματα ευρεσιτεχνίας».

Οι τελευταίες κατηγορίες, που το Τμήμα μας παρουσιάζει μηδενική δραστηριότητα καθ' όλη την διάρκεια της τελευταίας πενταετίας, είναι η φύση τους τέτοια, που τουλάχιστον στην ελληνική πραγματικότητα δεν συνηθίζεται να χρησιμοποιούνται. Στο δε γνωστικό αντικείμενο της Φυσικής Αγωγής, δεν μπορούμε να φανταστούμε μεγάλη δραστηριότητα σε αντικείμενα απ' όπου μπορούν να προκύψουν προϊόντα που επιδέχονται διπλώματος «ευρεσιτεχνίας». Οι «βιβλιοκρισίες» είναι ελάχιστα διαδεδομένη πρακτική ειδικά σε επιστημονικά βιβλία. Τέλος στη κατηγορία «Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου», όπου στο πρόσφατο παρελθόν (τελευταία πενταετία) υπήρχε μια μικρή δραστηριότητα δεν έχουμε καμία στα τελευταία δύο έτη, είτε διότι συρρικνώθηκε ο σχετικός τύπος είτε διότι δεν είχαμε να επιδείξουμε τίποτε αξιοσημείωτο, κατά την κρίση των συντακτών του τύπου.

Στις κατηγορίες όπου παρουσιάζεται δραστηριότητα παρατηρούμε τα κάτωθι:

Στη κατηγορία «Ετεροαναφορές» στα έτη 2007 και 2008 παρατηρήθηκε αύξηση, παράλληλα με την αύξηση των εργασιών τα έτη 2006 και 2007. Η αύξηση αυτή είναι λογική διότι όσο περισσότερα άρθρα δημοσιεύονται τόσο πιο πολλές αναφορές στις εργασίες αυτές θα έχουμε τα αμέσως επόμενα χρόνια. Πάντως στους λίγους μήνες του 2009 παρατηρούμε μια μείωση των «ετεροαναφορών» σε σχέση πάντα με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους. Το Τμήμα φυσικά δεν μπορεί να αναπτύξει πρωτοβουλίες σχετικά με την αύξηση των τιμών αυτής της κατηγορίας, παρά μόνο μέσα από τις πολιτικές αύξησης της αρθρογραφίας ποσοτικά αλλά κυρίως ποιοτικά.

Κατά το έτος 2008 παρατηρείται μια μείωση των τιμών στην κατηγορία «Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων». Οι 26 (19+7) συμμετοχές για το 2008 είναι αισθητά λιγότερες από τις 34 των δύο προηγούμενων ετών. Στο δε τρέχον έτος, ήτοι το 2009, οι συμμετοχές είναι αισθητά μικρότερες από οποιαδήποτε προηγούμενη χρονιά. Ο αριθμός αυτός ελέγχεται!! Αναμφισβήτητα υπάρχει πτώση. Είτε διότι τα παλαιότερα στελέχη του Τμήματος δεν συμμετέχουν πλέον σε τόσες επιτροπές είτε διότι δεν υπάρχουν πολλά νέα στελέχη όπως τα προηγούμενα έτη.

Κατά το έτος 2008 παρατηρείται μια σημαντική αύξηση των τιμών στην κατηγορία «Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών», σε σχέση με τα προηγούμενα έτη. Στο δε τρέχον έτος, ήτοι το 2009, οι συμμετοχές είναι αισθητά μικρότερες από την προηγούμενη χρονιά αλλά πάντα στο σύννητες πλαίσιο.

Τέλος για την κατηγορία «Προσκλήσεις για διαλέξεις» κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος δεν είχαμε εξάρσεις ούτε προς τα πάνω ούτε προς τα κάτω. Υπήρξε μια σταθερότητα. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων προκύπτει ότι αντιστοιχούν 2,73 ετεροαναφορές σε κάθε μέλος του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού του τμήματος ανά έτος. Η συγκεκριμένη αναλογία κρίνεται ως εξαιρετικά περιορισμένη (αν και δεν είναι γνωστά τα αντίστοιχα εθνικά αλλά και διεθνή standards) υποδηλώνοντας μία περιορισμένη αναγνωσιμότητα και αναγνωρισιμότητα του ερευνητικού έργου του Τμήματος. Περιορισμένες εμφανίζονται επίσης οι αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου, οι βιβλιοκρισίες (μηδενικές), οι προσκλήσεις για διαλέξεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (μηδενικά). Ωστόσο, σημειώνεται υψηλή αναλογία στον τομέα συμμετοχών σε επιστημονικά συνέδρια και επιτροπές επιστημονικών περιοδικών. Συμπερασματικά, πρέπει να καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια προς την κατεύθυνση αύξησης της αναγνωρισιμότητας του επιστημονικού έργου του Τμήματος.

5.6. Ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος

Σε σχέση με πέρυσι δεν διαφοροποιήθηκαν οι ερευνητικές συνεργασίες με φορείς του εσωτερικού. Τόσο εντός του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, κατά κύριο λόγο με την Ιατρική Σχολή αλλά και με πολυάριθμα άλλα ακαδημαϊκά τμήματα στην Ελλάδα αλλά και με παραγωγικούς φορείς και ερευνητικά κέντρα. Συνεχίζονται και οι συνεργασίες με άλλα ομοειδή τμήματα (Τ.Ε.Φ.Α.Α.). Σε διεθνές επίπεδο υπάρχουν συνεργασίες κυρίως με Πανεπιστημιακά τμήματα κι ερευνητικά κέντρα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι συνεργασίες αυτές αποτελούν τη βάση για μελλοντική αναβάθμιση της επιστημονικής αναγνωρισιμότητας του Τμήματος. Εκ παραλλήλου το Τμήμα έλαβε την πρωτοβουλία για ομαδική συνεργασία με τμήματα των χωρών της Νοτιο Ανατολικής Ευρώπης και της Ρωσίας. Η μορφή των συνεργασιών αυτών δεν έχει λάβει ολοκληρωμένη μορφή. Προχώρησαν όμως στην γνωριμία των ερευνητικών περιεχομένων του κάθε Τμήματος και στην από κοινού εκπόνηση κάποιων ερευνητικών εργασιών.

5.7. Διακρίσεις και βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος

Τα δεδομένα δεν άλλαξαν. Ο αριθμός διακρίσεων ή βραβείων για το ερευνητικό έργο των μελών του Τμήματος τους σε τοπικό, Εθνικό ή διεθνές επίπεδο είναι μηδαμινό.

5.8. Συμμετοχή των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας συμμετείχαν περίπου 200 φοιτητές (40-50 ανά έτος) στα ερευνητικά έργα του Τμήματος, συμπεριλαμβανομένου και του προγράμματος της πρακτικής άσκησης. Ο αριθμός αυτό αντιστοιχεί στο 25% περίπου του αριθμού των φοιτητών του Τμήματος, ποσοστό μάλλον θετικό. Το ίδιο συνεχίστηκε και στην χρονιά που εξετάζουμε.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

6.1. Συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς

Το Τμήμα συνέχισε και αυτή την ακαδημαϊκή χρονιά τις συνεργασίες με τους τοπικούς φορείς.

Επιγραμματικά αναφέρουμε

Σε διάφορες κατηγορίες πληθυσμών εφαρμόζονται, στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης των φοιτητών, προγράμματα φυσικής δραστηριότητας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της υγείας. Τα προγράμματα αυτά της πρακτικής άσκησης χρηματοδοτούνται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους, επιβλέπονται από διδάσκοντες του Τμήματος (μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π., Π.Δ. 407/80) και τυγχάνουν ιδιαίτερης αποδοχής από την κοινωνία της πόλης. Ενδεικτικά σημειώνεται ότι από το 1997 μέχρι σήμερα έλαβαν μέρος και απέκτησαν τη σχετική εμπειρία 1250 φοιτητές. Επισημαίνεται ότι χωρίς τη στήριξη και συνεργασία των κοινωνικών φορέων τα παραπάνω προγράμματα δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν.

Συμμετοχή μελών του Τμήματος επίσης παρατηρήθηκε και σε προγράμματα κινητικής άσκησης σε συλλόγους ατόμων με αναπηρίες, προσφέροντας ισχυρά κίνητρα, όπως συμμετοχή σε αγώνες, βελτίωση της καθημερινότητάς τους και γενικά άλλη ποιότητα ζωής.

Υπήρξε επίσης πολιτιστική παρέμβαση του Τμήματος στην κοινωνία με την ουσιαστική παρουσία μελών του σε τοπικούς πολιτιστικούς συλλόγους με παραδοσιακό προσανατολισμό, εξαιτίας της σχέσης του με τη διδασκαλία και τη μελέτη των παραδοσιακών χορών.

Ως προς τον αθλητικό τομέα, το Τμήμα είχε έντονη παρουσία σε τοπικό επίπεδο, λόγω της φύσεως του αντικειμένου, με έμμεση συνεισφορά στους τοπικούς συλλόγους, σχεδόν σ' όλα τα αθλήματα, κυρίως μέσω του αθλητικού συλλόγου «Δημόκριτος», που αποτελείται από τα μέλη του Τμήματος, με προσανατολισμό σε αθλήματα που δεν καλλιεργούνται στην περιοχή.

Η επιστημονική συνεργασία του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς της περιοχής αναγνωρίζεται και προβάλλεται μέσα από τον τοπικό τύπο και τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Το ικανοποιητικό επίπεδο της συνεργασίας φάνηκε και φέτος από τη στήριξη που παρείχαν οι φορείς στις ακαδημαϊκές διοργανώσεις του Τμήματος .

6.2. Δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς

Μηχανισμός για την ανάπτυξη συνεργασιών με τους διάφορους ΚΠΠ φορείς έχει αναπτυχθεί μόνο στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης των φοιτητών. Στην προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα και «απορροφήθηκαν» όλοι οι φοιτητές που έχουν υποχρέωση να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση (περίπου 200). Ο μηχανισμός όμως αυτός, μέχρι στιγμής, έχει λειτουργήσει αρκετά ικανοποιητικά αφού κατάφερε να προσελκύσει στην άσκηση άνδρες και γυναίκες, υγιείς ή άτομα με χρόνιες παθήσεις, ενήλικους ή άτομα τρίτης ηλικίας.

Οι φοιτητές ασκήθηκαν πρακτικά στα προγράμματα αθλητισμού του Δήμου Κομοτηνής, στα οποία το Τμήμα εμπλέκεται είτε άμεσα, παρέχοντας τις υπηρεσίες του, είτε έμμεσα σχεδιάζοντας τα προγράμματα, σε φορείς που σχετίζονται με άτομα με αναπηρίες και παρείχαν υπηρεσίες σε αθλητικούς συλλόγους.

Οι διδάσκοντες του Τμήματος αντιμετωπίζουν ευνοϊκά κάθε ανάλογη συνεργασία με ΚΠΠ φορείς. Επιβλέπουν τα σχετικά προγράμματα πρακτικής άσκησης των φοιτητών σε ΚΠΠ φορείς, συνδράμουν στη διαμόρφωση των προγραμμάτων άθλησης του Δήμου και παρέχουν εργαστηριακή υποστήριξη μέσω των εργαστηρίων του Τμήματος σε συλλόγους της περιοχής.

6.3. Δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς

Οι δραστηριότητες του Τμήματος προς αυτή την κατεύθυνση δεν διαφοροποιήθηκαν ιδιαίτερα στην τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά.

Συνοπτικά έχουμε:

Το Τμήμα επέδειξε μια αξιοσημείωτη πρωτοβουλία σε θέματα αθλητικών προγραμμάτων και γενικότερα άσκησης στο Δήμο Κομοτηνής.

Δυστυχώς όμως δεν παρουσιάζει τον ίδιο βαθμό συνεργασίας και με άλλους όμορους Δήμους. Προς αυτή την κατεύθυνση το Τμήμα άρχισε τη διαδικασία συγγραφής και έκδοσης εντύπου, σχετικά με τα προγράμματα άσκησης που δύνανται οι Δήμοι να εκπονούν.

Προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης σχέσεων με άλλους πολιτιστικούς συλλόγους, το Τμήμα συνέχισε να ενισχύει τα προγράμματα σπουδών του με μαθήματα, όπως μοντέρνο χορό, θεατρικά και χορευτικά παιχνίδια, δημιουργικό χορό κ.λ.π.

Σχετικά με τις συνεργασίες με παραγωγικούς φορείς, το Τμήμα συμμετέχει στην πρόταση δημιουργίας ερευνητικού κέντρου στην ευρύτερη περιοχή της Θράκης, όπου θα λυθούν πολλές γραφειοκρατικές αδρανειακές διαδικασίες και θα αποκτήσει τη δυνατότητα να πληροφορεί και να συνάπτει συνεργασίες με αντίστοιχους παραγωγικούς φορείς. Την προηγούμενη χρονιά παρουσίασε την πρότασή του επιτυχώς στην επιστημονική επιτροπή του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Το ΤΕΦΑΑ Δ.Π.Θ. τα τελευταία δεκαέξι χρόνια διοργανώνει το Διεθνές Συνέδριο Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού στόχοι του οποίου μεταξύ άλλων είναι η παρουσίαση των νέων επιστημονικών επιτευγμάτων στο χώρο του αθλητισμού, της υγείας και της αναψυχής, η προβολή των ερευνητικών δραστηριοτήτων των σχετικών με τον αθλητισμό, η διάδοση τεχνικών και σύγχρονων μεθόδων που σχετίζονται με την αγορά εργασίας μέσω των διαφόρων εκπαιδευτικών σεμιναρίων που διοργανώνονται. Στο Συνέδριο προσκαλούνται κοινωνικοί, πολιτιστικοί και παραγωγικοί φορείς της τοπικής κοινωνίας της Κομοτηνής αλλά και όλης της Ελλάδας ενώ συχνά σύνεδροι από το εξωτερικό εντάσσονται στους συμμετέχοντες ή/και τους προσκεκλημένους. Φέτος επίσης πραγματοποιήθηκε το 17 Διεθνές Συνέδριο του.

Επιπλέον, το ΤΕΦΑΑ του Δ.Π.Θ. πραγματοποίησε τις πάγιες εκδόσεις των πρακτικών του Συνεδρίου και του επιστημονικού περιοδικού «Άσκηση και Κοινωνία».

Τέλος το Τμήμα διοργάνωσε την Παγκόσμια πανεπιστημιάδα της άρσης βαρών, με 400 συμμετέχοντες αθλητές.

Επίσης το Τμήμα ενεργοποίησε τις επαφές του με τους αποφοίτους του Τμήματος και ενέταξε ειδικό link για τους αποφοίτους του Τμήματος στην ιστοσελίδα του, εξέδωσε τρεις εκδόσεις με τη μορφή του newsletter και διοργάνωσε την δεύτερη συνάντηση των από εικοσαετίας αποφοιτησάντων.

6.4. Σύνδεση της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία

Την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά το Τμήμα κινήθηκε πάνω στις βασικές αρχές που είχε με του ΚΠΠ φορείς, όπως αυτοί εκφράστηκαν στην πρώτη αξιολόγηση. Ήτοι:

Οι κοινωνικοί, πολιτιστικοί και παραγωγικοί φορείς είναι ο φυσικός χώρος εφαρμογής του γνωστικού αντικείμενου που θεραπεύει το Τμήμα. Ως εκ τούτου είναι πολύ σημαντική η συνεργασία μαζί τους αφενός μεν διότι είναι πεδίο εφαρμογής της πρακτικής άσκησης των φοιτητών αφετέρου δε διότι σε πολλές περιπτώσεις λειτουργεί και ως εργαστήριο παραγωγής ερευνητικών αποτελεσμάτων. Πέραν αυτού όμως είναι και χώροι εργασίας των αποφοίτων του Τμήματός μας. Επιπρόσθετα, μέσω των ΚΠΠ φορέων, οι διδάσκοντες βελτιώνουν το ίδιο τους αντικείμενο όταν υπάρχει η συνεχής ανατροφοδότηση από τους φυσικούς χώρους εφαρμογής του αντικείμενου. Ως εκ τούτου κρίνεται απαραίτητη η συνεργασία του Τμήματος με τους ΚΠΠ φορείς.

Στο πλαίσιο κυρίως των ειδικοτήτων και του μαθήματος της πρακτικής άσκησης, οι φοιτητές επισκέπτονται κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς που σχετίζονται με το αντικείμενο της ειδικότητάς τους (π.χ. εταιρείες αναψυχής, καταφύγια, αθλητικές εγκαταστάσεις, προορισμούς τουριστικού ενδιαφέροντος, δήμους και κοινότητες, χιονοδρομικά κέντρα, σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κ.α.).

Στόχος των επισκέψεων αυτών είναι η ένταξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο γενικότερο επαγγελματικό περιβάλλον που πιθανά να απορροφήσει ή να ευνοήσει στην ανάπτυξη επιχειρηματικών δράσεων από τους φοιτητές-μελλοντικούς πτυχιούχους του Τμήματος.

Η πρόσκληση για πραγματοποίηση διαλέξεων σε διάφορα στελέχη ΚΠΠ φορέων αποτελεί πρωτοβουλία των διδασκόντων του Τμήματος.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της διοργάνωσης του Διεθνούς Συνεδρίου Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού όλα αυτά τα χρόνια έχουν διοργανωθεί ομιλίες, στρογγυλές

6.5. Συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη

Το Τμήμα συνέβαλε με τις ενέργειές του και τα προγράμματά του στην ανάπτυξη της τοπικής κοινωνίας, αλλά και επέδρασε στην περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη, όπως περιγράφηκε στην περσινή έκθεση του 2007-08.

Αξιοσημείωτη είναι η διοργάνωση της Παγκόσμιας Πανεπιστημιάδας της Άρσης Βαρών που πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις του τμήματος και μεταδόθηκε τηλεοπτικά σε πολλές χώρες.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

7.1. Κριτική ανάλυση και αξιολόγηση της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος

Το Τμήμα είναι μια ακαδημαϊκή μονάδα. Σκοπός μιας τέτοιας μονάδος είναι αφ' ενός μεν να προσφέρει σύγχρονες γνώσεις στον φοιτητή που να υπηρετούν το φυσικό αντικείμενο που θεραπεύει το Τμήμα, εν πολλοίς ότι του χρειάζεται για την επαγγελματική του κατάρτιση, αφετέρου δε να αναπτύξει δεξιότητες που να τον παρακινούν σε ενδιαφέροντα που θα αναβαθμίζουν την ακαδημαϊκή του οντότητα. Οι δεξιότητες αυτές είναι οι βιβλιογραφικές αναζητήσεις, η εκμάθηση ξένων γλωσσών, η διαδικασία συγγραφής κειμένων, η εύρεσης και συσχέτισης κοινών τόπων, διαφορετικών φαινομενικά επιστημονικών πεδίων, η παρακολούθηση διαλέξεων κλπ.

Προς αυτή την κατεύθυνση τα τελευταία χρόνια το Τμήμα εφαρμόζει νέα προγράμματα σπουδών, στο προπτυχιακό και μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών του, και υποστηρικτικά αποφάσισε την δημιουργία των γραφείων διοίκησης, μέσα από τα οποία θα επεξεργάζονται και θα υλοποιούνται όλες οι τρέχουσες υποθέσεις, με σκοπό την αποτύπωση των δεδομένων που συγκροτούν την δυναμική του Τμήματος.

Προς την κατεύθυνση της αναβάθμισης του ερευνητικού έργου αποφάσισε την καταγραφή του έργου των μελών του και την δομική παρότρυνση για επιπλέον ερευνητικούς στόχους και την θέσπιση διαλέξεων σε τακτά χρονικά διαστήματα από τα μέλη του. Φέτος συνεχίστηκε η καταγραφή που περίπου στο σύνολό της εντάσσεται στην παρούσα έκθεση.

Στην περσινή έκθεση γράψαμε ότι το Τμήμα τα τελευταία δύο χρόνια αποφάσισε την διοικητική διάσπαση των εργαστηρίων που εκκρεμεί, την αναθεώρηση του προεδρικού Διατάγματος Ίδρυσής του, την ίδρυση ερευνητικού Ινστιτούτου που θα υπάγεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, που εκκρεμεί επίσης, την σύσταση του συμβούλου καθηγητή, που υπολείπεται, την σύσταση πρωτοκόλλων συνεργασίας με άλλα διεθνή συγγενή Τμήματα. Δυστυχώς όταν οι αποφάσεις αυτές είναι εξωγενείς υπάρχουν πάντα προβλήματα. Η διάσπαση των εργαστηρίων δεν ενεκρίθη αναίτιως, η αναθεώρηση του Προεδρικού Διατάγματος επίσης, η ίδρυση του Ινστιτούτου εκκρεμεί ακόμη, καιίτοι ενεκρίθη από την επιστημονική επιτροπή του Υπουργείου ανάπτυξης. Ο θεσμός του συμβούλου Καθηγητή ξανασχεδιάστηκε και συνάφθισαν νέα πρωτόκολλα συνεργασίας με δύο νέα Τμήματα, εκτός του δικτύου του Τμημάτων της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης που άρχισε να λειτουργεί την προηγούμενη περίοδο και επικυρώθηκε φέτος.

Στο άμεσο μέλλον θα πρέπει να θεσμοθετηθούν και να αναπτυχθούν όλες αυτές οι εκκρεμούσες στρατηγικές υποθέσεις και να ολοκληρωθούν με την αναδιάταξη των Τομέων με σκοπό την καλύτερη διδακτική λειτουργία και την αναθεώρηση του ΠΔ ίδρυσης του μεταπτυχιακού Προγράμματος.

Τέλος προσπάθησε να αναπτύξει όλες εκείνες τις παράλληλες, με την εκπαιδευτική και ερευνητική, διαδικασίες που το καθιερώνουν σαν ένα ενεργό ακαδημαϊκό φορέα στην συνείδηση φορέων της κοινωνίας, αλλά και συγγενών ακαδημαϊκών φορέων της ημεδαπής και της αλλοδαπής. Οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να συνεχιστούν με στοχευμένες δράσεις.

Για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να οργανωθεί εσωτερικά. Μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων του Τμήματος αναλώθηκε φέτος σε δύο κατευθύνσεις. Μηχανοργάνωση της γραμματείας και σύγχρονοι μέθοδοι επικοινωνίας όλων των μελών του Τμήματος με την Γραμματεία και οργάνωση της διοίκησης μέσω της τυποποίησης των γραφείων διοίκησης. Και τα δύο λειτουργούν πλέον σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό.

7.2. Διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος

Το Τμήμα έχει ως αποστολή την πραγματοποίηση του διδακτικού του έργου, το οποίο καθορίζεται από το πρόγραμμα σπουδών, καθώς και την πραγματοποίηση ερευνητικού έργου ως αναπόσπαστου κομματιού της ακαδημαϊκής διαδικασίας.

Υποχρέωση του Τμήματος λοιπόν είναι να δημιουργεί θεσμικές διαδικασίες που θα διευκολύνει την επίτευξη του ακαδημαϊκού του προορισμού. Η πραγματοποίηση αυτών, η φάση της ωρίμανσής τους και η ολοκλήρωσή τους απαιτεί έναν σχεδιασμό και κάποιες προτεραιότητες.

Το Τμήμα είναι μια ακαδημαϊκή μονάδα, που διέπεται από τις αρχές της ελεύθερης επιλογής και λειτουργίας των μελών της. Υπό την έννοια αυτή δεν είναι θεμιτό να προδιαγράφει ένα όργανο με λεπτομέρεια το είδος του ερευνητικού αντικειμένου που θα ασχοληθεί κάποιο μέλος του.

Επομένως η διαμόρφωση στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος είναι απαραίτητη, με την προϋπόθεση ότι δεν προσβάλλεται η ελεύθερη επιλογή του ερευνητικού έργου του κάθε μέλους ΔΕΠ, η οποία εν πολλοίς διαμορφώνεται από τις διεθνείς τάσεις, εφόσον θέλει να είναι ανταγωνιστικός. Τα Τμήμα λοιπόν προδιαγράφει το πλαίσιο μέσα στο οποίο εκτός των συμβατικών υποχρεώσεων του το μέλος ΔΕΠ λειτουργεί ελεύθερα και δημιουργεί τις θεσμικές δομές μέσα στις οποίες θα αναπτυχθεί ένα ακαδημαϊκό περιβάλλον δημιουργικότητας αλλά και άμιλλας.

Για την δημιουργία ενός τέτοιου ακαδημαϊκού περιβάλλοντος το Τμήμα εξόδευσε την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά, σημαντικότερο μέρος από τον ετήσιο προϋπολογισμό του σε γενικές υποδομές και όχι σε ανάγκες μεμονωμένων υποτομέων και δημιουργεί σιγά σιγά και με την προσθήκη του λογισμικού επικοινωνίας με την Γραμματεία ένα περιβάλλον εκπαιδευτικό που το κύριο μέσο χρήσης είναι η τεχνολογία.

Σχετικά με τις εκπαιδευτικές του στρατηγικές το Τμήμα λειτουργούσε πάντοτε συλλογικά. Το Τμήμα από την αρχή της σύστασής του, διατήρησε αυτή την αρχή και προδιέγραφε τις στρατηγικές του μέσα από τα θεσπισμένα όργανά του όπως η Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο, μετά από τις εισηγήσεις της Διοίκησής του. Υποστηρικτικά για μεγάλες θεσμικές αλλαγές, όπως π.χ. το πρόγραμμα σπουδών, προηγούνται ημερίδες με τις διεθνείς τάσεις στον χώρο της φυσικής αγωγής και αθλητισμού και συνεδριάσεις του σχετικού γραφείου «αξιολόγησης και διαμόρφωσης του προγράμματος σπουδών».

Κοντολογίς, για μείζονες θεσμικές αλλαγές η πληροφορία ξεκινά από την βάση, δηλαδή λαμβάνουν όλοι γνώση των δεδομένων και διαμορφώνεται προς την κορυφή της διοίκησης, αφού περάσουν από τα γραφεία, έχοντας τον τελικό αποφασιστικό λόγο η Γενική Συνέλευση, ενώ στις ελάχιστονες θεσμικές αλλαγές η πληροφόρηση ξεκινά από τα σχετικά γραφεία και η τελική πρόταση διαμορφώνεται στην κορυφή της διοίκησης η οποία εισηγείται στην Γενική Συνέλευση. Φέτος δόθηκε έμφαση στον τρόπο λειτουργίας των γραφείων διοίκησης, με σκοπό την τυποποίησή τους και εξειδίκευσή τους, ούτως ώστε να υπάρχει μια συνεχής ροή της διαδικασίας λήψης πληροφορίας και αποφάσεων.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1. Αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών

Τα Τμήματα Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού έχουν πολλά πεδία που χρειάζονται την συμπαράσταση και την σύμπραξη των τεχνικών και διοικητικών υπηρεσιών του Τμήματος και του Πανεπιστημίου.

Η διοικητική υποστήριξη του Τμήματος γίνεται από την Γραμματεία και από τα άλλα διοικητικά μέλη που είναι ενταγμένα είτε σε τομείς ή στο Εργαστήριο. Αυτή τη χρονιά επιχειρήθηκε η μεταφορά όλων των αρχείων των φοιτητών του Τμήματος σε ένα νέο λογισμικό πρόγραμμα διαχείρισης του ΠΠΣ διαδικασία που απαίτησε πρόσθετη εργασία από τα μέλη που είναι επιφορτισμένα με τα τεχνικά προβλήματα. Το νέο αυτό πρόγραμμα επιτρέπει την επικοινωνία του φοιτητή (αναλυτική βαθμολογία, δήλωση μαθημάτων-συγγραμμάτων) και του διδάσκοντα (κατάθεση παρουσίων - βαθμολογίας) με τη γραμματεία μέσω του δικτυακού τόπου, στοιχείο που ήδη φαίνεται ότι έχει μειωθεί σημαντικά ο όγκος δουλειάς της γραμματείας του Τμήματος.

Σχετικά με τη διοικητική συνέπεια και διεκπεραίωση θεμάτων του Τμήματος, το επίπεδο παραμένει και φέτος ιδιαίτερα υψηλό. Λίγα λάθη και η διεκπεραίωση πραγματοποιείται σε πολύ σύντομο χρόνο.

Υπήρξε βέβαια κάποια καθυστέρηση στα θέματα που άπτονταν τις αιτήσεις φοιτητών που αφορούσαν την γραμματεία, λόγω της προσαρμογής του καινούργιου γραμματειακού προγράμματος. Η συνέχεια όμως δικαίωσε αυτή την ασυνέχεια.

Σχετικά με την υπόλοιπη διοικητική υποστήριξη σε θέματα που άπτονται τους τομείς ή την βιβλιοθήκη το επίπεδο παρέμεινε σε μέτρο για τους ίδιους λόγους μ' αυτούς της περασμένης χρονιάς. Τέλος σε θέματα τεχνικά τα περισσότερα προβλήματα λύθηκαν αξιόπιστα εντός του Τμήματος, από το τεχνικό του γραφείο.

Η κεντρική διοίκηση του Πανεπιστημίου δεν καθυστερεί ιδιαίτερα την διεκπεραίωση εγγράφων που αποστέλλονται. Η τεχνική υπηρεσία, όταν δεν κωλύονταν οικονομικά, ήταν και αρχιτεκτονικά αλλά και τεχνικά αποτελεσματική. Αναβαθμίστηκε και η δικτυακή επικοινωνία μέσω νέων δικτυακών υποδομών. Παραμένει προβληματική η τηλεφωνική επικοινωνία.

8.2. Υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας

Οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας δεν διαφοροποιήθηκαν ιδιαίτερα φέτος, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια.

Λειτουργήσε ο θεσμός του «συμβούλου» καθηγητή.

Πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια βελτίωσης δεξιοτήτων μάθησης.

Οι συνολικές – κεντρικές υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας παραμένουν, τα τελευταία δέκα τουλάχιστον έτη, ίδιες. Η κοινωνική ασφάλιση, η σίτιση και η στέγαση ενός μικρού υποσυνόλου των φοιτητών παρέμειναν όπως πριν από πολλά χρόνια, ενώ η μεταφορά των φοιτητών, στο Πανεπιστήμιο και στους άλλους χρηστικούς χώρους, έγινε πιο δυσκίνητη.

Δημιουργήθηκαν πολιτισμικές ομάδες (θεάτρου και μουσικής) με την διευκόλυνση που τις παρείχε το Τμήμα.

8.3. Υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα

Οι κτιριακές υποδομές που χρησιμοποιεί το Τμήμα για την διεξαγωγή των θεωρητικών μαθημάτων, των εργαστηρίων, της Γραμματείας και των γραφείων του διδακτικού προσωπικού είναι από τις επαρκέστερες που υπάρχουν, τουλάχιστον στην Ελλάδα. Επιπλέον είναι καινούργιες, καθώς το Τμήμα μεταφέρθηκε σε αυτές τον Ιανουάριο του 2007.

Δεν άλλαξαν σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, απλώς εξοπλίστηκαν επιπλέον οι αίθουσες διδασκαλίας. Φέτος επίσης λειτουργήσαν και οι ανελκυστήρες και δεν δημιουργείται πλέον πρόβλημα στις ομάδες του πληθυσμού που έχει κινητικά προβλήματα.

8.4. Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου)

Το Τμήμα από την αρχή της λειτουργίας του προσπάθησε να ενσωματώσει και στα προγράμματα σπουδών του αλλά και στην διοικητική και ερευνητική του καθημερινότητα τις νέες τεχνολογίες. Εκτός του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου εισήχθησαν οι νέες τεχνολογίες στην Γραμματειακή υποστήριξη και στην επικοινωνία με τους φοιτητές. Ένα info kiosk πληροφορεί τους φοιτητές για θέματα που τους αφορούν. Επιπλέον πολλά μαθήματα και καταθέσεις εργασιών πραγματοποιείται μέσω ανοιχτής ψηφιακής πλατφόρμας. Επίσης όλα τα δεδομένα του Τμήματος καταγράφονται με ψηφιακό τρόπο για την υποστήριξη των διοικητικών γραφείων και επιτροπών του Τμήματος. Τέλος μέσω του προγράμματος της γραμματείας, το οποίο μπήκε πλέον σε πλήρη εφαρμογή, το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών με τους φοιτητές να πραγματοποιήθηκε εξ αποστάσεως. Δεν λειτούργησε όμως πλήρως, όπως ήταν προγραμματισμένα, η νέα ψηφιακή ιστοσελίδα του Τμήματος που θα είναι και μια πλατφόρμα επικοινωνίας, αλλά μόνο ένα μικρό μέρος αυτής.

8.5. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού

Τα ίδια με τα περσινά δεδομένα. Η χρήση των εποπτικών μέσων και των αιθουσών διδασκαλίας δεν παρουσιάζουν προβλήματα.

Οι αποφάσεις για τον εξοπλισμό απαιτούν αποφάσεις τριών οργάνων κατ' ελάχιστον.

Η χρήση των εργαστηριακών μέσων είναι προβληματική, διότι το εργαστήριο είναι πολύ μεγάλο και δεν μπορεί να εποπτευθεί από έναν Διευθυντή (η σχετική αίτηση της κατάτμησης των εργαστηρίων απορρίφθηκε από το Υπουργείο).

Τέλος υπάρχει και το πρόβλημα των αναλωσίμων, που στο Τμήμα μας είναι πολλά λόγω της φύσης του αντικειμένου των πρακτικών μαθημάτων. Κάθε υποτομέας πρακτικού μαθήματος είναι υπεύθυνος για τα υλικά που χρειάζεται και αν κάποια χρονιά υπερβεί το ποσό των προηγούμενων ετών θα πρέπει να το αιτιολογήσει.

Τέλος για την τρέχουσα συντήρηση όλων των κτιριακών εγκαταστάσεων, προβλέφθηκε η διαχείριση μικρών χρηματικών ποσών από τους υπευθύνους των κτιριακών εγκαταστάσεων.

8.6. Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων

Το Τμήμα δεν έχει προβλήματα διαφάνειας. Πρώτον διότι όλες οι προμήθειες που προέρχονται από τις δημόσιες επενδύσεις, αν υπάρχουν κάθε χρόνο, ή οι δαπάνες που προκύπτουν από κάποιο πρόγραμμα εξοπλισμού πραγματοποιούνται από τις κεντρικές διαχειριστικές υπηρεσίες. Δεύτερον διότι το ποσό που λαμβάνει ετησίως από τον κρατικό προϋπολογισμό, ιδιαιτέρως τα τελευταία χρόνια, είναι πενιχρότατο, για τις ανάγκες του και επομένως ελέγχεται ευκολότερα. Τρίτο διότι οι αποφάσεις παίρνονται στο κυρίαρχο και πλέον μαζικό όργανο του Τμήματος που είναι η Γενική Συνέλευση και εν συνεχεία αναλαμβάνουν οι Τομείς τη διαχείριση του σχετικού ποσού σύμφωνα με τις ανάγκες τους. Τέταρτον διότι απαιτείται λεπτομερής φάκελος για κάθε δαπάνη, ο οποίος και κρατείται.

Μ' αυτά τα δεδομένα δεν αντιμετωπίσαμε ποτέ πρόβλημα διαφάνειας για τον εξοπλισμό που προέκυψε από τους καθιερωμένους λογαριασμούς και δύσκολα θα προκύψει στο μέλλον, λόγω της δομής που έχει επιβληθεί στις προμήθειες.

9. Συμπεράσματα

9.1. Θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Τα θετικά στοιχεία του Τμήματος όπως προέκυψαν από την αξιολόγηση είναι:

- **Ισχυρό εκπαιδευτικό περιβάλλον.** Προκύπτει από το σύνολο των συνθηκών που αναπτύσσονται. Τέτοιες είναι οι στόχοι, η δομή, η πληρότητα και η ανταπόκριση του προγράμματος σπουδών, τα δημιουργηθέντα γραφεία και οι διαδοχικές συναντήσεις για επιμέρους θέματα (π.χ. 20 / έτος για φοιτητικά θέματα), από τον βαθμό ικανοποίησης των φοιτητών από την διδασκαλία και την επάρκεια των εργαστηρίων, το μεταπτυχιακό πρόγραμμα και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές που απασχολούνται ως ωρομίσθιοι (26 / έτος), από τις συνεργασίες του εξωτερικού και εσωτερικού, τα ερευνητικά προγράμματα, από τις δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ (2,46 στο 2007), από την μέση διάρκεια σπουδών (<5 ετών), του μικρού αριθμού των διδακτικών ημερών που αναστέλλονται (6/ έτος), της εμφανής παρουσίας των ΤΠΕ στην διδασκαλία, στα εργαστήρια και στους κοινόχρηστους χώρους, στο θεσμό του συμβούλου Καθηγητού, στο πλήθος των βιβλίων και περιοδικών που διατίθενται (εντύπων και ηλεκτρονικών) κλπ
- **Ισχυρό εκπαιδευτικό προϊόν.** Το πρόγραμμα σπουδών που υπάρχει καλύπτει τις σύγχρονες τάσεις της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού. Επιπλέον προσφέρει 212 μαθήματα, με μια ισορροπημένη δομή, η οποία καταγράφεται ως ακολούθως: 97 Μαθήματα θεωρητικά /πρακτικά κορμού, 28 Μαθήματα Κατεύθυνσης, 28 Μαθήματα Ειδικότητας, 30 Μαθήματα Παιδαγωγική Επάρκειας, 12 Μαθήματα Νέων Τεχνολογιών, 4 Εργαστηριακά Μαθήματα, 16 Μαθήματα Γλωσσομάθειας, 6 Μαθήματα Πρακτικής άσκησης και 20 Μαθήματα Επιλογής
- **Ερευνητική εμπειρία.** Το Τμήμα από τα πρώτα βήματά του είχε προσανατολισμό στην έρευνα. Κατά τα τελευταία έτη οι επιδόσεις του ανέρχονται συνοπτικά σε 22,25 προγράμματα ανά έτος, 22,5 μέλη του είναι υπεύθυνη κάποιου προγράμματος ανά έτος και 75,5 μέλη του ανά έτος συμμετέχει σε κάποιο πρόγραμμα. Δηλαδή κατά μέσο όρο σε 1,68 προγράμματα συμμετέχει το κάθε μέλος ανά έτος. Σ' αυτό το προφίλ θα πρέπει να λάβουμε υπόψη και την ύπαρξη ενός ισχυρά δομημένου μεταπτυχιακού προγράμματος με 80 φοιτητές ανά έτος και τις αντίστοιχες διπλωματικές καθώς επίσης και τα εκπνοούμενα διδακτορικά.
- **Εγκαταστάσεις.** Τα καινούργια κτίρια διδασκαλίας, γραφείων, εργαστηρίων, γραμματείας και βιβλιοθήκης συνηγορούν στην ανάπτυξη του υγιούς ακαδημαϊκού περιβάλλοντος. Ενδεικτικά αναφέρεται ο βαθμός ικανοποίησης των φοιτητών (>4) και ο αριθμός των τετραγωνικών που περιλαμβάνει όλα αυτά (περίπου 18.000 m²).
- **Σύνδεση με ΚΠΠ φορείς και την τοπική κοινωνία.** Το Τμήμα επεδίωξε την σύνδεσή του με ΚΠΠ φορείς, όπου μέσα απ' αυτές τις συνεργασίες δημιουργούνται νέα προϊόντα, εφαρμόζεται η πρακτική άσκηση των φοιτητών και ανοίγονται νέες αγορές εργασίας για τους αποφοίτους μας. Η ιδιαίτερη σχέση με τον Δήμο Κομοτηνής δημιούργησε ένα φυτώριο ιδεών και παραγωγής έργου που ήταν πρότυπο για πολλούς Δήμους. Έτσι ακολούθησαν συνεργασίες πρώτα με τους κοντινούς φορείς της Ξάνθης Αλεξανδρούπολης, Καβάλας, Κιλκίς κλπ και αργότερα με πιο απομακρυσμένους Δήμους όπως της Σκιάθου, της Σύρου, Αγριάς Βόλου, του Αμαρουσίου κλπ. Επιπλέον θα πρέπει να σημειωθεί ότι αυτές οι συνεργασίες βοήθησαν στην γρήγορη ανάπτυξη του μαθήματος της πρακτικής άσκησης των φοιτητών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι καίτοι η πρακτική άσκηση απαιτεί εδώ και μισό χρόνο την καθολική συμμετοχή των φοιτητών ο βαθμός απόκρισης τους είναι πάνω από το μέσο (>3).
- **Σχέση με την τεχνολογία.** Ο αριθμός μαθημάτων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες πολυμέσων για τη διδασκαλία, είναι της τάξεως 88,92%. Ο αριθμός αυτό είναι ενδεικτικός της προσπάθειας, που κατεβλήθη τα προηγούμενα έτη, για ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική καθημερινότητα. Θα πρέπει δε, να λάβουμε υπόψη ότι από τα 212 μαθήματα που προσφέρονται, τα 31 είναι αμιγώς πρακτικά και από τα 147 μαθήματα ειδικευσης πολλά επίσης έχουν πρακτικό χαρακτήρα. Αυτό σημαίνει ότι ακόμη και πολλά πρακτικά μαθήματα διδάσκονται με την χρήση των ΤΠΕ. Στην εικόνα αυτή θα πρέπει να προστεθεί και η εξ αποστάσεως εκπαίδευση, που έχει καθιερωθεί στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, οι δύο αίθουσες υπολογιστών, η αίθουσα υπολογιστών στην βιβλιοθήκη, το infokiosk η αναλογία φοιτητή ανά Η/Υ (30,65/Η/Υ, όταν οι φοιτητές ανέρχονται στους 1726), ο εξοπλισμός των εργαστηρίων και το συνολικό κονδύλι που κατά την τελευταία πενταετία ανήλθε στο ποσό των 1.430.310 Ευρώ.

Τα αρνητικά στοιχεία του Τμήματος όπως προέκυψαν από την αξιολόγηση είναι:

- **Επαγγελματικά δικαιώματα.** Δυστυχώς παρόλο που το Τμήμα προσφέρει προγράμματα σπουδών, που προέκυψαν μέσα από την μελέτη των διεθνών εξελίξεων στον χώρο της επιστήμης της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού, αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει αντιστοίχιση αυτών των νέων προγραμμάτων σπουδών με τα αναγνωρισμένα από το κράτος επαγγελματικά δικαιώματα των αντίστοιχων πτυχιούχων. Αυτό έχει αρνητικό αντίκτυπο στους απόφοιτους του Τμήματος, αλλά και στους εν ενεργεία φοιτητές με αποτέλεσμα να προβάλλεται μερική άρνηση πίστης στο εκπαιδευτικό έργο που παράγεται αλλά και απαξίωσης των επαγγελματικών του προοπτικών. Το Τμήμα έχει αναλάβει ήδη πρωτοβουλίες, που όμως υπερβαίνουν του θεσμικού του ρόλου, δημιουργίας «φακέλου» επιχειρημάτων για την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων.
- **Εσωστρέφεια.** Η ψευδαίσθηση που μπορεί να έχει κάποιος για το έργο που παράγει, ότι αφορά μόνο αυτόν είναι ένας βασικός κίνδυνος στα Τμήματα. Υπάρχουν κάποια στοιχεία που συνηγορούν ότι ενδημεί αυτή η νοοτροπία εντός του Τμήματος και άλλα που συνηγορούν υπέρ της εξωστρέφειάς του. Ο χαμηλός δείκτης της κινητικότητας των μελών του, παρόλο του ικανοποιητικού αριθμού των συνεργασιών που έχουν συναφθεί, ο χαμηλός αριθμός των μελών με προσωπική ιστοσελίδα (5), ο χαμηλός αριθμός των προσκεκλημένων επισκεπτών καθηγητών (6 ανά έτος), το περιορισμένο είδος των συνεργασιών (μόνο Erasmus) κλπ. Τέλος σ' αυτή την κατηγορία εντάσσονται και οι πληροφορίες που αφορούν τον μικρό αριθμό μονογραφιών (8,25 μ.ο. την τελευταία τετραετία), τον σχετικά μικρό αριθμό δημοσιεύσεων (91 κατ' έτος την τελευταία τετραετία) και τον μειωμένο αριθμό των διακρίσεων του Τμήματος.
- **Γραμματειακή οργάνωση.** Απαιτείται ενίσχυση της γραμματειακής υποστήριξης διότι όπως προκύπτει από τα ερωτηματολόγια των φοιτητών αλλά και των καθηγητών ο βαθμός ικανοποίησης είναι χαμηλός (2,46). Αυτό είναι απόρροια της έλλειψης προσωπικού και δυσχέρειας ενσωμάτωσης του νέου προγράμματος σπουδών σε λογισμικό πρόγραμμα.
- **Μεγάλος αριθμός φοιτητών.** Το πρόγραμμα σπουδών και οι υποδομές έχουν κάποια όρια, για να είναι αποτελεσματικά. Μεγάλη ανησυχία υπάρχει από την διαρκή αύξηση των φοιτητών που εισάγονται στο Τμήμα κάθε έτος. Οι αριθμοί συνηγορούν: η αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων στα θεωρητικά μαθήματα είναι 65,14 φοιτητές ανά διδάσκοντα, στα Πρακτικά μαθήματα 31 φοιτητές ανά διδάσκοντα, στα εργαστηριακά μαθήματα 67,38 φοιτητές ανά διδάσκοντα, που είναι πολύ μεγάλοι αριθμοί. Αποτέλεσμα αυτού είναι να παραμένει σε χαμηλά επίπεδα η φοιτητική μέριμνα ιδιαίτερα για τους εργαζόμενους και τους αδύνατους φοιτητές.
- **Μεγάλος αριθμός μαθημάτων ανά εξάμηνο.** Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών που περιγράφεται στην παρούσα έκθεση οι φοιτητές υποχρεούνται να παρακολουθούν ένα μεγάλο αριθμό μαθημάτων ανά εξάμηνο (9 ή 10) ο οποίος αντιστοιχεί στις πιο πολλές περιπτώσεις σε πολλές ώρες υποχρεωτικής παρακολούθησης. Η συνθήκη αυτή σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό φοιτητών έχει σαν αποτέλεσμα την εφαρμογή του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών μέσα από ένα ιδιαίτερα δυσλειτουργικό για τους φοιτητές ωρολόγιο πρόγραμμα.
- **Μειονεκτήματα του εκπαιδευτικού προϊόντος.** Εκτός από τα θετικά στοιχεία του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και έργου, υπάρχουν κάποιες λεπτομέρειες αρνητικές. Τέτοιες είναι ο αυξημένος αριθμός των επικαλυπτόμενων μαθημάτων και ο εξορθολογισμός της διδακτέας ύλης, κατ' εκτίμηση των φοιτητών, το μέσο ποσοστό κάλυψης της ύλης σε κάθε μάθημα (76%), ο μικρός αριθμός βελτίωσης και αναπροσαρμογής των διαλέξεων ανά έτος και ο χαμηλός αριθμός των φοιτητών που εκπονούν διπλωματική εργασία.
- **Οικονομική ανέχεια.** Το ποσό των 40.000 Ευρώ κατά μέσο όρο την τελευταία τετραετία, είναι πολύ μικρό ποσό για ένα Τμήμα με τόση μεγάλη ποικιλία υποδομών, εργαστηρίων και προγραμμάτων σπουδών
- **Διαδίκτυο.** Παραμένει ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα εν έτη 2008 να έχουμε ένα προβληματικό δίκτυο. Δεν είναι πρόβλημα μόνο του Τμήματός μας αλλά όλων των Τμημάτων του ΔΠΘ εκτός των Τμημάτων της Ξάνθης. Τα ίδια συμβαίνει και με τις τηλεπικοινωνίες με αποτέλεσμα να περικόπτουμε διεθνής επαφές και συνεργασίες διότι στοιχίζουν άμεσα στο μέλος ΔΕΠ. Και πάλι στην εποχή μας η καθημερινότητα των τηλεπικοινωνιών στον μέσο καταναλωτή στοιχίζει πολύ λιγότερο απ' ότι στο Πανεπιστήμιο.

9.2. Αξιοποίηση των θετικών σημείων και ενδεχόμενοι κίνδυνοι από τα αρνητικά σημεία

α) Η δημιουργία ενός Ινστιτούτου, που έχει ήδη προτείνει το Τμήμα, θα του δώσει την δυνατότητα να αναπτύξει όλα τα θετικά στοιχεία μέσα από ένα ευέλικτο φορέα. Η αποκλειστική απασχόληση των διδασκόντων στα ερευνητικά και διδακτικά τους καθήκοντα θα τους δώσει την ευκαιρία να αναπτύξουν παραπέρα το ακαδημαϊκό προϊόν που θεραπεύουν. Προς αυτό συνηγορεί η ερευνητική εμπειρία και το ισχυρό εκπαιδευτικό περιβάλλον β) Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο θα αναπτυχθούν περαιτέρω συνεργασίες με εξωτερικούς φορείς, που είναι ένα από τα ζητούμενα της ακαδημαϊκής ανάπτυξης. Δηλαδή συνεργασίες με ομόλογα Τμήματα και Εργαστήρια του εξωτερικού. Συνηγορεί προς αυτή την κατεύθυνση το ισχυρό ακαδημαϊκό περιβάλλον η ερευνητική εμπειρία και η σύνδεση με την κοινωνία. γ) Η ήδη σημαντική παρέμβαση στην τοπική κοινωνία θα πρέπει να επεκταθεί και σε άλλες κοινωνικές ομάδες, όπως άλλοι δήμοι, σχολεία, φοιτητές κλπ. δ) Οι παραπάνω δράσεις και συνεργασίες θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα πλεονεκτήματα της τεχνολογίας που είναι επαρκώς αναπτυγμένη στο Τμήμα για να εκμεταλλευτεί την γεωγραφική του θέση. ε) Παράλληλα θα πρέπει να συνεχιστούν, με συνεχή επανακαθορισμό, όλες οι ακαδημαϊκές διαδικασίες που έχουν δοκιμαστεί με επιτυχία.

Κίνδυνος υπάρχει από την εσωστρέφεια, δηλαδή από την ψευδαίσθηση που μπορεί να έχει κάποιος για το έργο που παράγει, όταν λειτουργεί σ' ένα περιβάλλον που έχει ορίσει και συνηθίσει. Του λείπει η συγκριτική ματιά και η διαφορετική θεώρηση που μπορεί να αποτελέσει κινητήριο δύναμη. Επομένως απαιτούνται δράσεις εξωστρέφειας, όπως προβολή του ακαδημαϊκού προϊόντος που δημιουργείται εντός του Τμήματος με ανακοινώσεις σε συνέδρια, με ανάπτυξη επιπλέον της κινητικότητας των μελών του Τμήματος, με συνεργασία με ΚΠΠ φορείς κλπ

Ένας άλλος κίνδυνος που εντοπίζεται είναι τα επαγγελματικά δικαιώματα, των αποφοίτων. Ένα ισχυρό πρόγραμμα σπουδών που περιλαμβάνει όλες τις διεθνείς τάσεις και αναπροσαρμόζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, μπορεί εν κατακλείδι να αποβεί εις βάρος των φοιτητών που το παρακολουθούν, όταν δεν υπάρχει άμεση αντιστοιχία με την προσφορά εργασίας και με επαγγελματική κατοχύρωση εκ μέρους της πολιτείας. Το Τμήμα έχει πάρει πρωτοβουλία για την δημιουργία ενός ακαδημαϊκού φακέλου σχετικά μ' αυτό το θέμα, καθώς και τον συντονισμό των σχετικών φορέων. Τέλος έχει καταθέσει αναθεώρηση της Υπουργικής Απόφασης ίδρυσής του, όπου εμπεριέχει στοιχεία σχετικού περιεχομένου.

Τέλος η γενική υποδομή μπορεί να φθίρει το έργο που επιτελείται. Για παράδειγμα όταν υπάρχει ωράριο στην θέρμανση, ιδιαιτέρως τον χειμώνα, όλο το ακαδημαϊκό έργο που πραγματοποιείται βρίσκεται υπό έκπτωση. Το ίδιο και όταν εξαιτίας του κόστους του πετρελαίου δεν λειτουργεί το κολυμβητήριο. Το Τμήμα για το τελευταίο ήρθε σε συνεννόηση με τον τοπικό Δήμο για να συνδράμει στην θέρμανση του κολυμβητηρίου στο πλαίσιο των από κοινού προγραμμάτων και της συνεργασίας που υπάρχει, αλλά δυστυχώς ακόμη δεν ετέθη σε λειτουργία, λόγω άλλων εγγενών δυσκολιών.

Μόνιμη και θλιβερή κατάσταση επικρατεί με το διαδίκτυο, που είναι ίσως ο πιο ανασταλτικός παράγοντας στην ανάπτυξη.

Τέλος ένα μεγάλο μέρος της δραστηριότητας των μελών ΔΕΠ αλλά και των υπολοίπων διδασκόντων είναι το διοικητικό έργο. Εκτιμάται ότι ειδικά τα μέλη ΔΕΠ χρήζουν διοικητικής υποστήριξης ώστε να μην αναλίσκονται στην διοίκηση αλλά να ασχολούνται με το φυσικό τους αντικείμενο που είναι αφενός η διαρκή αναπροσαρμογή του διδακτικού τους έργου και αφετέρου η έρευνα, που η αύξησή της αποτελεί το βασικό ζητούμενο των επόμενων ετών.

10. Σχέδια βελτίωσης

10.1. Βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Οι δράσεις που θα πρέπει να αναλάβει άμεσα το Τμήμα είναι:

α) Βελτίωση της Γραμματειακής υποστήριξης. Η Γραμματεία του Τμήματος και η παροχή υπηρεσιών προς τους φοιτητές θα πρέπει να βελτιωθεί, διότι αφενός με την συνταξιοδότηση ικανών υπαλλήλων στερείται ατόμων να παράσχουν τις υπηρεσίες τους, αφετέρου το υπάρχον λογισμικό σύστημα δεν είναι συμβατό με το νέο πρόγραμμα σπουδών. Το Τμήμα προσπαθεί με τα υπάρχοντα προγράμματα που διαθέτει να διεκπεραιώσει το ζήτημα του λογισμικού. Σημαντική βοήθεια σ' αυτό παίρνει από το πρόγραμμα των μεταπτυχιακών σπουδών που με την σειρά του αποκτήθηκε με δικά του έξοδα. Σχετικά όμως με την στελέχωσή της, αν το Τμήμα δεν βοηθηθεί από τις υπερκείμενες αρχές, τότε θα αναγκαστεί να μεταθέσει άλλον υπάλληλο εσωτερικά με συνέπεια να υποβαθμιστεί ο Τομέας που μέχρι τώρα υπηρετούσε.

β) Επιπλέον εργασία και δράσεις μέσα στους τομείς για την βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας. Διαρκής έλεγχος μέσω των Τομέων του διδακτικού έργου και των διδακτικών βοηθημάτων που προτείνονται. Οργάνωση σχετικών σεμιναρίων. Μελέτη αναμόρφωσης των Τομέων για αποτελεσματικότερη εκπαιδευτική λειτουργία.

γ) Δίκτυο χωρών της Νοτιο-Ανατολικής Ευρώπης με σκοπό την ανίχνευση συνεργασιών και ενεργοποιήσεων κάποιων δράσεων. Στο πλαίσιο της επέκτασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Νοτιο Ανατολική Ευρώπη και της δημιουργίας ενός νέου χώρου ανάπτυξης και συνεργασιών, το Τμήμα πήρε την πρωτοβουλία στην δημιουργία ενός δικτύου συνεργασιών από ομόλογα Τμήματα, με σκοπό την δημιουργία κοινών εκπαιδευτικών δράσεων και επομένως την διαμόρφωση κοινών αντιλήψεων πάνω σε θέματα του αντικείμενου της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να μελετηθούν και να κατατεθούν προτάσεις των προγραμμάτων Marie Curie, ώστε διδακτικά και ερευνητικά να βοηθηθεί το δίκτυο.

δ) Εξωστρέφεια. Η Δημιουργία συνεργασιών όπως η προηγούμενη είναι ένα δείγμα εξωστρέφειας. Παράλληλα ενδυνάμωση των συνεργασιών με τους παραδοσιακούς μας συνεργάτες των χωρών της Δυτικής Ευρώπης. Η εξωστρέφεια όμως αφορά και τις εγχώριες εκδηλώσεις και συνεργασίες. Θα πρέπει να εκπονηθεί πρόγραμμα συνεργασίας με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση με σκοπό την ποιότητα ζωής των μαθητών. Οι πρώτες δράσεις θα πρέπει να ξεκινήσουν την επόμενη χρονιά. Θα πρέπει επίσης να επεκταθεί η συνεργασία και με άλλους Δήμους της τοπικής περιφέρειας με προγράμματα που τους αφορούν των ειδικών πληθυσμών. Στόχος άμεσος επίσης είναι η έναρξη της ενσωμάτωσης των υπολοίπων φοιτητών του Πανεπιστημίου σε προγράμματα άσκησης.

ε) Πρώτες ενέργειες για την κατασκευή ενός πολυδύναμου γυμναστηρίου δίπλα στους υφιστάμενους χώρους του Τμήματος. Είναι η αναγκαία συνθήκη για την δημιουργία ενός αθλητικού πάρκου όπου και τα εκπαιδευτικά μαθήματα του Τμήματος θα αναβαθμιστούν αλλά και τα σχετικά προγράμματα με τους κοινωνικούς εταίρους μας θα πραγματοποιούνται ικανοποιητικότερα. Απαιτούνται η βούληση των αρχών για την διεκπεραίωση του έργου και αποφάσεις των σχετικών οργάνων.

10.2. Μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

α) Εφαρμογή διαδραστικών μεθόδων διδασκαλίας. Η χώρα μας και όχι μόνο, περνάει από την φάση του δασκαλοκεντρικού συστήματος εκπαίδευσης στο μαθητοκεντρικό. Επομένως οι δράσεις που θα πρέπει να αναπτυχθούν σχετικά με την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου θα πρέπει να είναι προς αυτή την κατεύθυνση με επίκεντρο το διαδραστικό σύστημα εκπαίδευσης. Η απόκτηση αυτής της εκπαιδευτικής κουλτούρας είναι το ζητούμενο και είναι μακροχρόνια διαδικασία. Οι ενέργειες που θα πρέπει να ληφθούν είναι προώθηση της διαδραστικής εκπαίδευσης κατά την διάρκεια του μαθήματος, που είναι ευθύνη των Τομέων και η παραγωγή διαδραστικού υλικού, ο έλεγχος του οποίου είναι επίσης ευθύνη των Τομέων, για το προπτυχιακό πρόγραμμα. Τέλος σχετικά σεμινάρια στους διδάσκοντες πρέπει να γίνονται συνεχώς. Το ίδιο ισχύει και για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα με την διαφορά ότι εκεί το θέμα της διαδραστικότητας είναι πιο αναπτυγμένο.

β) Κοινά ερευνητικά προγράμματα σε δίκτυα χωρών με αναπτυγμένη ΦΑ, αλλά και χωρών από την Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη. Τα ήδη υπάρχοντα προγράμματα συνεργασίας με ομόλογα Τμήματα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να αναπτυχθούν. Κοινά διδακτορικά ή μεταπτυχιακές διατριβές ήδη εκπονούνται βασισμένα σε διμερή πρωτόκολλα των Εργαστηρίων που θα πρέπει να πάρουν μια πιο ολοκληρωμένη και γενικευμένη μορφή. Επίσης οι συνεργασίες θα πρέπει να επεκταθούν και σε επίπεδο ολοκληρωμένων ερευνητικών προγραμμάτων για να μπορέσει το Τμήμα να αποκομίσει εμπειρία σ' όλα τα επίπεδα μιας ερευνητικής διαδικασίας και όχι αποσπασματικά μέσω κάποιων διατριβών. Άρα ενδυνάμωση των ήδη συμμαχιών με συγκεκριμένες δράσεις και επέκταση αυτών των συνεργασιών. Από την άλλη πλευρά της Ευρώπης, την ανατολική, υπάρχουν Τμήματα που λόγω της ισχυρής παράδοσής τους, εμφανίζονται ως ένας αναπτυσσόμενος πόλος στον χώρο της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού που το Τμήμα λόγω της γεωγραφικής του θέσης θα πρέπει να το εκμεταλλευτεί. Έτσι ανέλαβε πρωτοβουλία για την σύσταση δικτύου που θα έχει εκπαιδευτικές και ερευνητικές επιδιώξεις. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα ανακοινώσει τις δράσεις αυτού του δικτύου.

γ) Διεθνές μεταπτυχιακό πρόγραμμα με άλλα Τμήματα, γειτονικών χωρών. Στο πλαίσιο αυτών των συνεργασιών σκοπός μας είναι να δημιουργήσουμε ένα νέο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, που να ικανοποιεί τις ανάγκες της Φυσικής Αγωγής και του Αθλητισμού των χωρών της Νοτιο Ανατολικής Ευρώπης. Το εγχείρημα αυτό προσδιορίζεται στα επόμενα τρία χρόνια.

δ) Δημιουργία του Ινστιτούτου ΦΑ . Ήδη το Τμήμα υπέβαλε στο Υπουργείο Ανάπτυξης σχετική πρόταση για την δημιουργία ερευνητικού ινστιτούτου με την επωνυμία «Ευ Ζην». Η παράλληλη ανάπτυξη ενός τέτοιου Ινστιτούτου θα ωφελήσει το Τμήμα, διότι αποσκοπεί στην αντιμετώπιση των αναγκαιοτήτων που δεν είναι δυνατό να ικανοποιηθούν μέσω των ερευνητικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται στο Τμήμα μας, στους Τομείς του, καθώς επίσης και από το Εργαστήριό του. Η ίδρυση του αποσκοπεί στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων κυρίως διεπιστημονικού, διατμηματικού ή διαπανεπιστημιακού χαρακτήρα, περιφερειακής ή εθνικής εμβέλειας, ή στην ανάπτυξη ερευνητικών δραστηριοτήτων που εντάσσονται σε περιοχές επιστημονικής ή τεχνολογικής αιχμής ή σε περιοχές που αποτελούν εθνικές στρατηγικές επιλογές και προτεραιότητες. Το φυσικό αντικείμενο του Ινστιτούτου προσδιορίζεται στον χώρο της επιστήμης που πραγματεύεται την ποιότητα ζωής μέσω φυσικών δραστηριοτήτων, σε ευρύτερες κοινωνικές ομάδες. Για την επίτευξη αυτού σε πολλές περιπτώσεις απαιτείται η συμμετοχή της τεχνολογίας. Σε κάθε περίπτωση πάντως, η ίδρυση του Ινστιτούτου «Ευ Ζην» αποσκοπεί και στην ερευνητική υποστήριξη του επιτελούμενου εκπαιδευτικού έργου, ιδίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο, με απώτερο σκοπό την αποτελεσματική αλληλεπίδραση μεταξύ μεταπτυχιακών σπουδών και έρευνας. Η ανάπτυξη ενός τέτοιου οργανισμού θα βοηθήσει και τις ερευνητικές συνεργασίες που αναφέρθηκαν προηγουμένως.

ε) Δημιουργία ερευνητικού κέντρου αριστείας. Η επίτευξη, κάποιων εκ των εργαστηρίων του Τμήματος, του τίτλου του κέντρου αριστείας, μέσω των εργασιών που πραγματοποιούν, των δημοσιεύσεων, των ανακοινώσεων, των επιστημονικών εκδηλώσεων που διοργανώνουν και την εν γένει ερευνητική τους δραστηριότητα, είναι από τα ζητούμενα της ανάπτυξης του Τμήματος. Η επίτευξη αυτή θα δώσει στα εν λόγω εργαστήρια και κατ' επέκταση στο Τμήμα την απαραίτητη πιστοποίηση για ερευνητικά προγράμματα που αλλιώς δεν θα μπορούσε να τα πάρει.

στ) Η διαρκής ενημέρωση για τις διεθνείς τάσεις, μέσω του γραφείου «αξιολόγησης και αναβάθμισης του προγράμματος σπουδών». Πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένες δράσεις για ενημέρωση πρώτα εντός του γραφείου και όταν ωριμάσει ο καιρός, κατ' εκτίμηση της διοίκησης, να γίνεται ενημέρωση όλων των μελών για δραστικές αλλαγές στα προγράμματα σπουδών.

ζ) Δημιουργία χώρων αναψυχής γύρω από το Τμήμα. Στον ελεύθερο χώρο από τον οποίο που περικλείεται το Τμήμα, θα πρέπει να δημιουργηθούν εστίες αναψυχής, που θα διευκολύνουν τα πρακτικά μαθήματα. Να δημιουργηθούν δηλαδή ανοικτά γήπεδα τένις, πετοσφαίρισης, πετοσφαίρισης παραλίας, καλαθοσφαίρισης, ποδοσφαίρου με ελαστικό τάπητα κλπ. Το κόστος τους δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικό και μπορεί να καλυφθεί και από άλλους φορείς, όπως από τις Ομοσπονδίες, Δήμους κλπ. Επίσης μπορεί να συμπληρώνεται τμηματικά και δεν απαιτείται κάποιο μεγάλο κονδύλι δια μιας.

10.3. Προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

- Απόκτηση γρήγορης πρόσβασης στο διαδίκτυο και γενικότερα βελτίωση των τηλεπικοινωνιών. Για την εξάλειψη του μεγάλου ανασταλτικού αυτού παράγοντα, όπως έχει επανειλημμένα ειπωθεί προηγουμένως.
- Ενέργειες για την συγκέντρωση όλων των αναγκαίων εγκαταστάσεων στον χώρο της Πανεπιστημιούπολης, για την συγκέντρωση σ' έναν χώρο όλου του εκπαιδευτικού προϊόντος, όπου θα είναι ευκολότερη η εποπτεία και θα αναπτυχθεί επιπλέον η άμυλα.
- Διάθεση εξειδικευμένου γραμματειακού προσωπικού και βελτίωση του λογισμικού του προγράμματος, για την ικανοποίηση των φοιτητών και αποφοίτων και να μην ξοδεύεται η ενέργεια του Τμήματος σε θέματα που γενικώς θεωρούνται λυμένα.
- Διάθεση προσωπικού τεχνικής υποστήριξης, διότι οι νέες τεχνολογίες ήταν και θα είναι εργαλεία δουλειάς που αναπόφευκτα ενσωματώνονται όλο και περισσότερο στο ακαδημαϊκό έργο.
- Ανάπτυξη της φοιτητικής μέριμνας, για να αυξηθεί η ικανοποίηση των φοιτητών σε κοινωνικά θέματα που τους αφορούν και ταυτοχρόνως να δυναμώσει το ακαδημαϊκό περιβάλλον

10.4. Προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

- *Εξασφάλιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων* των αποφοίτων, για να εξορθολογιστεί η παρεχόμενη γνώση με την αγορά εργασίας.
- *Παροχή γρήγορου διαδικτύου* για όλους τους εργαζόμενους στο Πανεπιστήμιο, για τους λόγους που έχουν πολλάκις αναλυθεί.
- *Συγκέντρωση όλων των αναγκαίων εγκαταστάσεων στον χώρο της Πανεπιστημιούπολης*, για την ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού έργου και την αριστοποίηση των συνεργασιών με κοινωνικούς φορείς
- *Εξασφάλιση της λειτουργίας όλων των διαθέσιμων εγκαταστάσεων*, για να μην ακυρώνεται το εκπαιδευτικό έργο και να στοιχειοθετείται περιβάλλον δημιουργίας
- *Εξασφάλιση κονδυλίων για την αναβάθμιση του εργαστηριακού εξοπλισμού*, για την αναβάθμιση και την βελτίωση της αξιοπιστίας του ερευνητικού εκσυγχρονισμού.
- *Μείωση των εισακτέων φοιτητών στο Τμήμα*, για την αποδοτικότερη εφαρμογή του Προγράμματος σπουδών
- *Αύξηση των μελών ΔΕΠ κατ' αναλογία 1 ανά 1,5 αποσπασμένο*, για την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου.

Για την ΟΜΕΑ

Καθηγητής Δ.Π.Θ. κ. Μαυρομάτης Γεώργιος

Αν. Καθηγήτρια Δ.Π.Θ. κ. Μιχαλοπούλου Μαρία

Αν. Καθηγητής Δ.Π.Θ. κ. Αγγελούσης Νικόλαος

Σιδηροκαστρίτης Ευστάθιος Φοιτητής ΤΕΦΑΑ ΔΠΘ

11. Πίνακες

Οι πίνακες που ακολουθούν αφορούν τα στοιχεία που συλλέχθηκαν και σε αυτά στηρίχθηκε η παραπάνω έκθεση.

Πίνακας 11-1. Εξέλιξη του προσωπικού του Τμήματος

		2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Καθηγητές	Σύνολο	6	6	6	6	6	7	6
	Από εξέλιξη*		1				1	
	Νέες προσλήψεις*							
	Συνταξιοδοτήσεις*		1					
	Παραιτήσεις*					1		
Αναπληρωτές Καθηγητές	Σύνολο	13	10	6	6	5	5	5
	Από εξέλιξη*	3	6		1	1	1	2
	Νέες προσλήψεις*							
	Συνταξιοδοτήσεις*							
	Παραιτήσεις*		1			1		
Επικουροι Καθηγητές	Σύνολο	18	20	25	18	14	14	13
	Από εξέλιξη*	1	1	7	4	1	2	4
	Νέες προσλήψεις*				1 (μετακιν)			
	Συνταξιοδοτήσεις*							
	Παραιτήσεις*							
Λέκτορες/Καθηγητές Εφαρμογών	Σύνολο	7	7	9	15	17	16	18
	Νέες προσλήψεις*	1 (ένταξη)		1	2	2	1	2
	Συνταξιοδοτήσεις*							
	Παραιτήσεις*		1				1	
Μέλη ΕΕΔΙΠ/ΕΔΠ	Σύνολο	17	20	20	19	18	21	19
Διδάσκοντες επί συμβάσει**	Σύνολο	21	23	17	19	19	42	40
Τεχνικό προσωπικό εργαστηρίων	Σύνολο	9	9	9	9	9	8	7
Διοικητικό προσωπικό	Σύνολο	9	10	10	10	10	10	10

* Αναφέρεται στο τελευταίο έτος

** Αναφέρεται σε αριθμό συμβάσεων – όχι διδασκόντων (π.χ. αν ένας διδάσκων έχει δύο συμβάσεις, χειμερινή και εαρινή, τότε μετρώνται δύο συμβάσεις)

Πίνακας 11-2.1. Εξέλιξη των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003
Προπτυχιακοί	1847	1731	1726	1524	1618	1512	1479
Μεταπτυχιακοί	467	434	407	358	333	275	231
Διδακτορικοί	125	126	131	121	119	110	87

Πίνακας 11-2.2. Εξέλιξη των εισερχομένων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

	2008- 2009	2007- 2008	2006- 2007	2005- 2006	2004- 2005	2003- 2004	2002- 2003
Εισαγωγικές εξετάσεις	300	300	293	253	248	249	265
Μετεγγραφές ²	2/79	1/108	1 /92	1 /68	2 /94	3 /145	4 /128
Κατατακτήριες εξετάσεις	-	1	1	-	2	3	5
Άλλες κατηγορίες	28	24	26	91	91	90	82
Σύνολο	330	326	321	345	343	345	356

² Στη γραμμή «Μετεγγραφές» αναγράφεται ο καθαρός αριθμός μετεγγραφομένων φοιτητών (εισροές-εκροές)

Πίνακας 11-6.1 Κατανομή βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Κατανομή Βαθμών (%)				Μέσος όρος Βαθμολογίας (Σύνολο αποφοίτων)
	5.0-5.9	6.0-6.9	7.0-8.4	8.5-10.0	
2001-2002	3	71	100	-	<i>6.81</i>
2002-2003	7	90	92	-	<i>6.85</i>
2003-2004	2	92	82	1	<i>6.90</i>
2004-2005	2	126	74	-	<i>6.80</i>
2005-2006	3	133	59	2	<i>6.87</i>
2006-2007	4	106	63	1	<i>6.85</i>
2007-2008	3	105	59	1	<i>6.88</i>
Σύνολο	24	723	529	5	<i>6.83</i>

Πίνακας 11-6.2 Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Διάρκεια σπουδών (χρόνια)								Σύνολο
	K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	K+6	Δεν έχουν αποφοιτήσει	
2000-2001 ³	163	30	12	8				28	241
2001-2002	149	44	9					48	250
2002-2003	109	50						68	227
2003-2004	98							133	231
2004-2005	2	10						189	201
2005-2006									100
2006-2007									100
2007-2008									100
2008-2009									

³ K: κανονική διάρκεια σπουδών (σε έτη) στο Τμήμα.

Πίνακας 11-8. Συμμετοχή σε Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών

	2009-2008	2008-2007	2007-2006	2005-2006	2004-2005	2003-2004	<i>Σύνολο</i>
Φοιτητές του Τμήματος που φοίτησαν σε ξένο ΑΕΙ	0	7	9	12	6	6	40
Επισκέπτες φοιτητές ξένων ΑΕΙ στο Τμήμα	8	5	5	5	6	4	25
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος που μετακινήθηκαν σε άλλο ΑΕΙ	5	7	13	9	7	4	40
Μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού άλλων ΑΕΙ που μετακινήθηκαν στο Τμήμα	1	5	4	4	4	3	20

Πίνακας 11-9. Επιστημονικές δημοσιεύσεις

	A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ	I
2009	1	17	3	47	0	1	8	111	0
2008	6+5	16+66	0+1	12+34	2+0	12 +2	20+9	129+106	0
2007	13	111	13	103	0	13	26	260	0
2006	8	96	7	67	0	13	23	343	0
2005	6	70	6	42	1	4	26	359	0
2004	5	86	3	73	2	5	20	370	0
Σύνολο	44	462	33	378	5	50	132	1678	0

Επεξηγήσεις:

A: Βιβλία/μονογραφίες

B: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές

Γ: Εργασίες σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές

Δ: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές

E: Εργασίες σε πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές

Z: Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους

H: Άλλες εργασίες

Θ: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που εκδίδουν πρακτικά

I: Ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια (με κριτές) που δεν εκδίδουν πρακτικά

Πίνακας 11-10. Αναγνώριση του ερευνητικού έργου

	A	B	Γ	Δ	Ε	Z	H
2009	47	0	0	3	18	3	0
2008	75+148	0+0	0+0	19+7	32+16	4+3	0
2007	231	1	0	34	37	9	0
2006	196	0	0	34	40	5	0
2005	132	2	0	40	38	7	0
2004	118	0	0	48	35	4	0
<i>Σύνολο</i>	<i>947</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>185</i>	<i>216</i>	<i>35</i>	<i>0</i>

Επεξηγήσεις:

- A: Ετεροαναφορές
- B: Αναφορές του ειδικού/επιστημονικού τύπου
- Γ: Βιβλιοκρισίες
- Δ: Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων
- Ε: Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών
- Z: Προσκλήσεις για διαλέξεις
- H: Διπλώματα ευρεσιτεχνίας